

Titlul documentului: Plan privind exercitarea drepturilor de uz și servitute

**Proiect: DEZVOLTAREA PE TERITORIUL ROMÂNIEI A SISTEMULUI DE TRANSPORT
GAZE PE CORIDORUL BULGARIA-ROMÂNIA-UNGARIA-AUSTRIA (BRUA),
PODIȘOR – GMS HORIA ȘI A 3 STAȚII NOI DE COMPRIMARE GAZE (JUPA,
BIBEȘTI ȘI PODIȘOR)
(NUMĂR DE REFERINȚĂ LISTA UE: 6.24.2)**

Revizuire	Data	Emis de	Verificat de	Aprobat de
Draft 1	25.02.2018	Green Partners	EBRD	
Draft 2	20.04.2018	Green Partners	EBRD/TRANSGAZ	
Draft 3	01.05.2018	Green Partners	EBRD/TRANSGAZ	
Draft 4	25.05.2018	Green Partners	EBRD/TRANSGAZ	
Draft 5	22.06.2018	Green Partners	EBRD/TRANSGAZ	
FINAL	08.08.2018	Green Partners		

Prezentul document reprezintă o traducere a unui document elaborat în limba engleză.

Cuprins

Abrevieri și acronime :	4
Tabele, Figuri, Imagini.....	4
Definiții.....	6
1. Introducere	8
1.1. Context.....	8
1.2. Descrierea proiectului.....	9
2. Contextul exercitării drepturilor de uz și servitute a terenurilor.....	11
3. Principii și obiective	15
3.1. Obiectivele PEDUS	15
3.2. Principii generale și specifice	15
4. Cadru legal și analiza diferențelor dintre legislația românească și cerințele BERD	16
4.1. Cadrul Legislativ Român.....	17
4.2. Politicile și procedurile Transgaz.....	18
1.1. Cerințele BERD	19
1.2. Analiza diferențelor dintre legislația românească și Cerințele BERD	20
5. Informații socio-economice de bază.....	25
5.1. Categoriile de utilizare și posesie a terenurilor în comunitățile afectate de Proiect	25
5.2. Informații socio- economice privind comunitățile afectate	28
6. Criteriile de eligibilitate și drepturile persoanelor afectate.....	45
6.1 Situații de relocare fizică	45
6.2 Situații de dislocare economică	46
6.3 Categoriile de persoane afectate.....	48
6.4 Criterii de eligibilitate pentru fiecare situație de dislocare economică	48
6.5 Metodologia calculării drepturilor	51
6.6 Situații de dislocare economică pentru întreprinderi.....	54
6.7 Terenul orfan	55
6.8 Grupuri de persoane vulnerabile	56
6.9 Ipoteze generale și specifice avute în vedere când a fost dezvoltată matricea drepturilor	59
6.10 Matricea drepturilor	62
7. Procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor.....	73
7.1 Acțiuni preliminare	74
7.2 Accesarea pachetelor compensatorii	76

8.	Aranjamente instituționale	88
9.	Consultații publice și mecanismul de soluționare a reclamațiilor	92
9.1	Organizarea de consultări publice anterior exercitării începerii lucrărilor de execuție aferele proiectului , cat si pe durata executării lucrărilor	92
9.2	Procesul de implicarea părților interesate în faza de construcție	93
9.3	Activități de consultare publică în contextul exercitării drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor	97
9.4	Mecanismul de soluționare a reclamațiilor	102
10.	Monitorizarea și evaluarea implementării PEDUS.....	104
11.	Bugetul pentru compensații și costurile estimative pentru implementarea LEAP	106
12.	Programul implementării PEDUS	107
	Anexa 1. Fișele UAT.....	110
	Anexa 2. Prețurile pentru închirierea terenului.....	110
	Anexa 3. Producția medie pentru diferitele culturi și valoarea medie per cultură	110
	Anexa 4. Diagrama fluxurilor de proces pentru fiecare matrice a drepturilor	110
	Anexa 5 Întâlniri cu părțile interesate în perioada aprilie iunie 2018	110

Abrevieri și acronime :

ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BRUA	Bulgaria – România – Ungaria – Austria
DdT	Drepturi de trecere (drepturi de uz și/sau de servitute, după caz)
PAP	Persoane Afectate de Proiect
PDE	Persoane Dislocate Economic
PMPI	Planul de Management al Părților Interesate
SCG	Stații de Comprimare Gaze naturale
SES	Sondaj Economico-Social
SNTGN	Sistemul Național de Transport Gaze Naturale
TG	S.N.T.G.N Transgaz SA
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană
UMP	Unitatea de Management a Proiectului
PEDUS	Plan privind exercitarea drepturilor de uz și servitute

Tabele, Figuri, Imagini

Figura 1. Proiectul BRUA pe teritoriul României.....	9
Figure 2. Reprezentare schematică a coridorului de lucru și două exemple reale	10
Figura 3. Suprafața afectată din total, pe fiecare județ.....	32
Figure 4. Comparatie între nr de loturi de teren afectate și nr de PAP, pentru fiecare județ.....	33
Figura 5. Structura drepturilor de proprietate la nivel de Proiect.....	33
Figura 6. Nr de terenuri afectate în intravilan, per județ	34
Figura 7. Suprafața afectată în intravilan, per județ (în ha).....	34
Figura 8. Numărul de interviuri per județe afectate de BRUA.....	44

Figura 9. Prezentare generală a procesului de exercitare a a drepturilor de uz și servitute a terenurilor	73
Figura 10. Procesul inventarierii terenurilor.....	74
Figura 11. Procedura de soluționare a reclamațiilor BRUA	103
Table 1. Modul de utilizare a terenurilor de către Proiect	12
Table 2. Teren afectat de Proiect per județ - pentru coridorul de lucru.....	12
Table 3. Coridorul de lucru al conductei în general și în zonele sensibile.....	13
Table 4 Diferențele dintre Legislația României și Prevederile BERD.....	21
Tabel 5. Utilizarea terenurilor în UA afectate, ca și procent din fondul total de teren.....	26
Tabel 6. Procentaj din lungimea coridorului de lucru pe care se află livezi și podgorii, per județ	27
Tabel 7. Zone de pădure afectate de coridorul de lucru al conductei.....	27
Tabel 8. Lista proprietăților situate în coridorul de lucru	28
Tabel 9. Numărul de membri per gospodărie.....	44
Table 10. Utilizarea terenurilor în zona investigată.....	44
Tabel 11.Criterii de eligibilitate	50
Tabel 12. Criterii pentru considerarea terenurilor orfane	56
Tabel 12. Situații de vulnerabilitate posibile.....	57
Tabel 13. Criterii de evaluare ale vulnerabilităților.....	59
Tabel 15. Indicatori de monitorizare a implementării LEAP	104
Tabel 16. Estimări bugetare pentru compensații	106

Definiții

Persoane afectate de Proiect (PAP) – toate persoanele care sunt afectate în mod direct sau indirect de desfășurarea activităților proiectului.

Persoanele Dislocate Economic (PDE) – toate persoanele care se confruntă cu situații de dislocare economică din cauza activităților proiectului. Dislocarea economică se referă atât la situațiile în care se înregistrează pierderi de bunuri/resurse, cât și la cazurile în care accesul la aceste bunuri/resurse este restricționat. Activitățile privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute, precum și restricțiile privind utilizarea terenurilor ce rezultă din implementarea proiectului pot provoca pierderea surselor de venit sau a mijloacelor de trai a persoanelor afectate.

Proprietar de teren – titular al unui drept de proprietate asupra unui imobil, care poate să își dovedească dreptul de proprietate cu cel puțin unul dintre următoarele documente: extras de carte funciară, contract de vânzare / cumpărare, contract de donație, contract de schimb, certificat de moștenire, titlu de proprietate, contract de rentă viageră, act de partaj, hotărâre judecătorească privind dreptul de proprietate, contract de întreținere.

Posesor – persoană care deține de facto un bun fără a avea un document juridic care poate dovedi dreptul de proprietate. Între persoană și bun trebuie să existe o legătură directă: bunul să fie în posesia persoanei, persoana să lucreze terenul, persoana să-și exercite dreptul de uzufruct (să culeagă fructe, să aducă îmbunătățiri bunului respectiv etc.), și să acționeze ca și când ar fi proprietarul real.

Utilizator de teren – orice persoană care utilizează cu sau fără documente care să ateste utilizarea un teren afectat în mod direct de proiectul BRUA. Dovada utilizării acestuia se poate face cu unul din următoarele documente: contract de arendă, contract de închiriere, contract de comodat, adeverință prin care Primăria atestă faptul că persoana utilizează terenul.

Culoarul de lucru – zona care va fi ocupată pentru construcția propusă. Acesta va avea o lățime de 21 de metri, care se reduce la 14 metri în zonele **forestiere, viticole și/sau pomicole**.

Ocuparea terenului – Perioada efectivă în care Transgaz și/sau constructorul folosesc terenul, pentru orice tip de activități necesare implementării proiectului.

Persoana vulnerabila se referă la persoanele care, în virtutea identității sexuale, orientării sexuale, religiei, etniei, statutului de indigen, vârstei, dizabilității, dezavantajului economic sau statutului social pot fi afectate într-o măsură mai mare de impacturile proiectelor decât alții și care pot fi limitate în capacitatea lor de a pretinde sau profita de avantajele proiectelor”. (Politica Socială și de Mediu a BERD, 2014: <http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>)

Grupurile vulnerabile – suma persoanelor vulnerabile, astfel cum acestea au fost mai sus *definite*.

Zona de protecție – zonă de 6 metri lățime de fiecare latură a conductei (12 m în total). În această zonă se vor impune restricții cu privire la plantarea de copaci și construcția de structuri.

Zona de siguranță – zonă de 20 metri lățime de fiecare latură a conductei (40 m în total). În această zonă se vor impune restricții referitoare la construcția de structuri.

1. Introducere

1.1. Context

Dezvoltarea pe teritoriul României a sistemului de transport gaze pe coridorul Bulgaria- România- Ungaria-Austria ("Proiectul") este considerată de Guvernul României, precum și de Uniunea Europeană, o prioritate strategică pentru consolidarea obiectivelor de securitate energetică a regiunii. Integrarea Sistemului Național de Transport (SNT) în Rețeaua Europeană va asigura un anumit grad de flexibilitate și acces la surse de aprovizionare diversificate.

În data de 18 noiembrie 2015, Comisia Europeană a adoptat o listă de 195 de Proiecte de Interes Comun privind energia electrică, gaze, petrol și rețele inteligente. Secțiunea română a proiectului BRUA, dezvoltată și implementată de TRANSGAZ România, a fost selectată ca un proiect de interes comun, printre alte 77 de inițiative din sectorul gazelor naturale. TRANSGAZ este singurul operator a sistemului național de transport al gazelor naturale, în baza unui contract de concesiune cu deținătorul infrastructurii, statul român. Principalul acționar, Guvernul României, deține 58,5% din acțiuni, restul fiind disponibile pentru tranzacționare de către public pe piața de capital.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ("BERD" sau "Banca"), contribuie financiar pentru a susține realizarea Proiectului. Împrumutul va fi utilizat pentru a finanța construcția Fazei 1 a proiectului BRUA, împreună cu fondurile oferite de Banca Europeană de Investiții, fondurile asigurate prin *Mecanismul pentru Interconectarea Europei* (MIE) din cadrul *Agenției Executive pentru Inovare și Rețele* a Comisiei Europene, și a celor acordate de Guvernul României. Politica de Mediu și Socială a Băncii (2014) va ghida procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute, precum și procesul de restaurare a mijloacelor de trai.

Secțiunea de proiect de pe teritoriul României presupune construcția unei conducte subterane de 529 km lungime și cu diametrul de 800 mm (32"). Pe lângă aceasta, vor fi construite și structuri supraterane, cum ar fi stații de comprimare și robinete. Latimea ocupată de culoarul de lucru al conductei va fi de 21 metri, care va fi redusă la 14 metri în zonele sensibile (ex. păduri, livezi, vii), în conformitate cu standardele privind conductele de gaz din România. Acest lucru va necesita exercitarea temporară a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor, ceea ce va duce la dislocarea economică a proprietarilor, și utilizatorilor terenurilor afectate. Având în vedere aceste forme de impact, implementarea Proiectului BRUA presupune un set de acțiuni pentru a atenua efectele negative care pot apărea, în Planul privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute (PEDUS).

TRANSGAZ, prin intermediul Departamentului Reglementări și Formalități Terenuri (DRFT) și a Unității de Management a Proiectului (UMP), este principalul implementator al acestui Plan (PEDUS). TRANSGAZ va fi responsabil cu monitorizarea, actualizarea planului și efectuarea oricărui tip de studii suplimentare necesare, pentru a se asigura că toate persoanele afectate vor fi compensate pentru pierderea temporară sau permanentă a terenurilor, bunurilor și surselor de venit ca urmare a proiectului BRUA.

Acest document este dezvoltat în conformitate cu cadrul legislativ național din România, cu prevederile Politicii Sociale și de Mediu (2014) a BERD și cu Cerința de Performanță 5 privind Achiziția de Terenuri, Relocarea Involuntară și Dislocarea Economică. Traseul conductei a fost proiectat în așa fel încât să evite orice relocare fizică a comunităților afectate. Din acest motiv, planul este axat mai mult pe dislocarea economică ce derivă din utilizarea terenurilor necesare proiectului. Măsurile asociate relocării

fizice au fost de asemenea incluse, astfel încât aceste situații să fie acoperite în cazul în care traseul conductei suferă modificări sau sunt identificate locuințe informale în timpul construcției efective. Planul prezintă principii și responsabilități de compensare, pentru a se asigura că nicio persoană sau entitate afectată de implementarea proiectului nu este dezavantajată sau se află într-o situație mai puțin favorabilă, în comparație cu condițiile anterioare proiectului.

1.2. Descrierea proiectului

Conducta BRUA (Faza 1 și 2) va avea o lungime de aproximativ 529 km și va străbate 79 de unități administrativ-teritoriale (UAT), localizate în 11 județe, în partea de sud și sud-vest a României.

BERD co-finanțează activitățile incluse în prima fază a proiectului BRUA (de la Podișoru până la Recăș). În principiu, deoarece Faza 2 a proiectului este considerată a fi asociată Fazei 1, se vor aplica aceleași prevederi în ceea ce privește exercitarea de drepturi de uz și servitute asupra terenurilor pentru ambele faze. Prin urmare, documentul curent este conceput pentru ambele faze ale proiectului.

Imaginea de mai jos oferă o perspectivă de ansamblu asupra Proiectului :

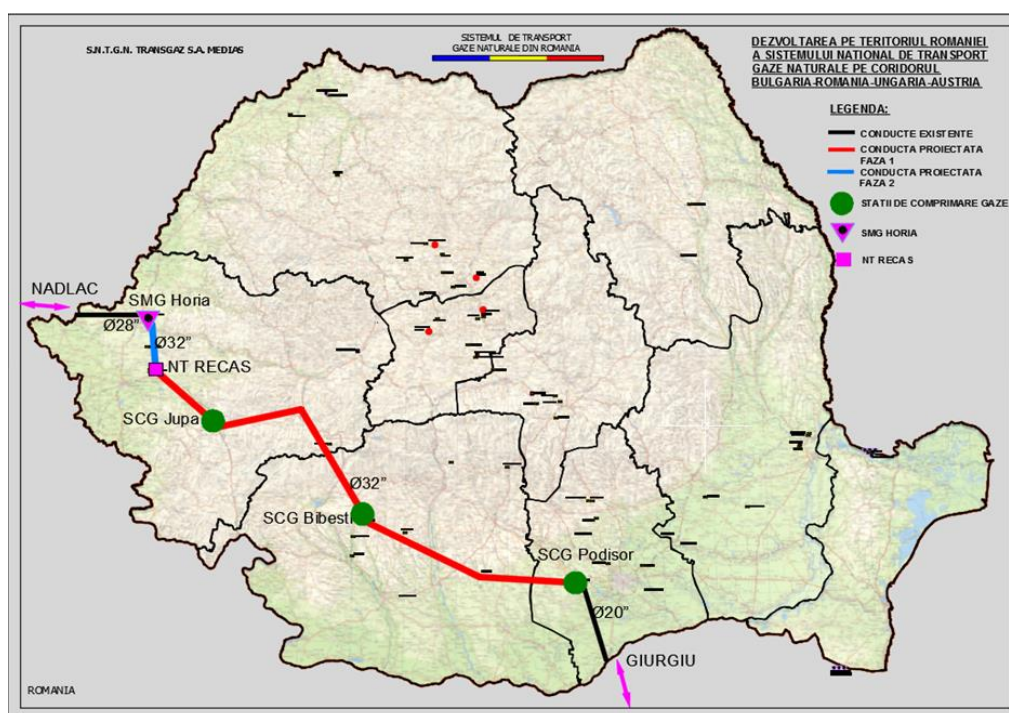

Figura 1. Proiectul BRUA pe teritoriul României

Infrastructura subterană și supraterană

Tronsonul din România al conductei va avea un coridor de lucru de 21 m lățime, care se va reduce la 14 m în zonele sensibile precum păduri, livezi, vii sau zone cu acces dificil. Diametrul conductei va fi de 800 mm și va avea o capacitate de transport de 1,5 miliarde m³ de gaz natural pe an spre Bulgaria și 1,75 miliarde m³ spre Ungaria, la o presiune de 63 bari.

În principal, conducta va fi îngropată la o adâncime de 1 m. Se vor face excepții la traversarea rețelelor de comunicații, unde conducta va fi îngropată la o adâncime minimă de 1,5 m. Drumurile și căile ferate vor fi subtraversate prin forare în plan orizontal și conducta va fi instalată într-un tub de protecție. Traversarea cursurilor de apă se va executa în șanțuri descoperite sau prin forare în plan orizontal. Malurile cursurilor de apă vor fi refăcute la finalul lucrărilor de construcție.

Traseul conductei va include trei stații de comprimare (și suprafața afectată aferentă) :

- Podișor – județul Giurgiu (35027 m²);
- Bibești – județul Gorj (37426 m²);
- Jupa – județul Caraș-Severin (33883 m²).

În plus față de stațiile de comprimare, infrastructura include 38 de stații de robineti și 18 stații de protecție catodică.

Operațiunile și procesul de construcție

Caracteristicile, respectiv organizarea culoarului de lucru pentru conductă, sunt prezentate în mod schematic în schița și imaginile de mai jos.

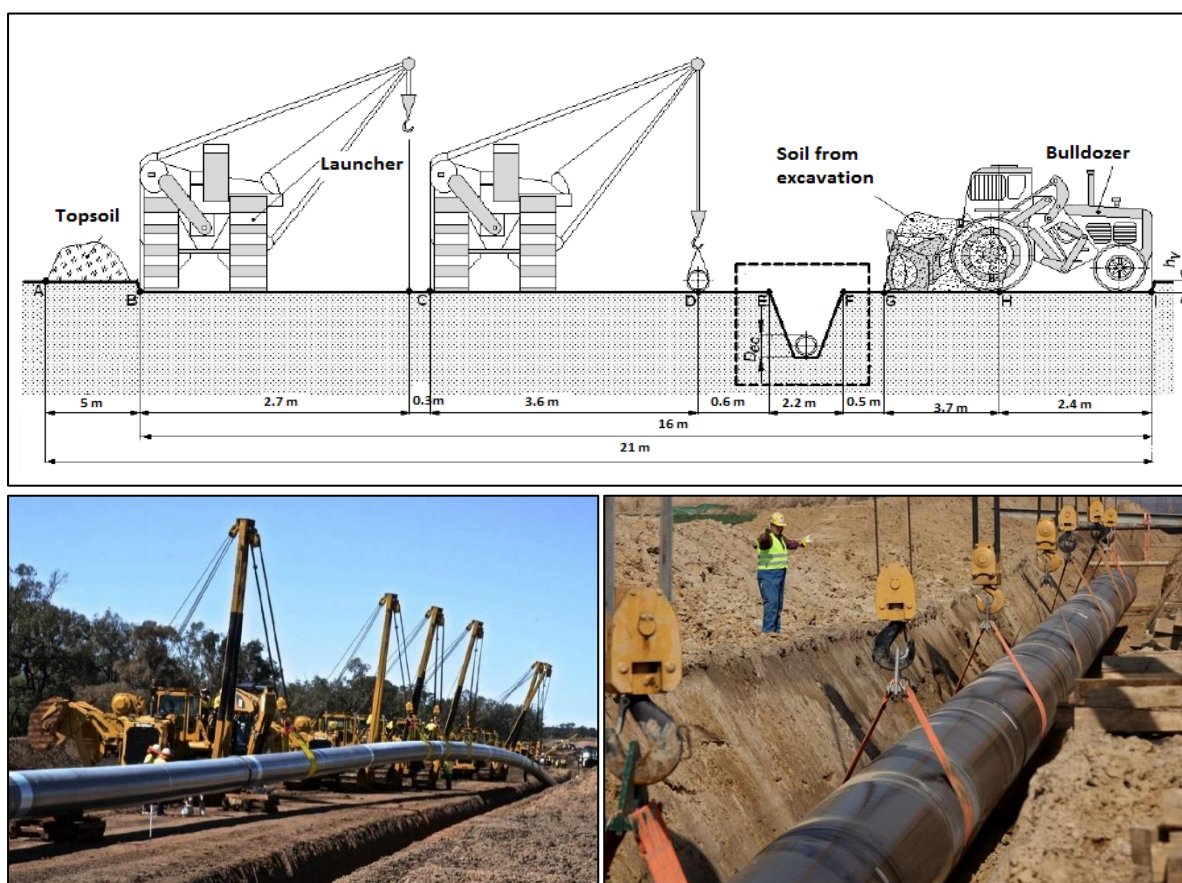

Figure 2. Reprezentare schematică a coridorului de lucru și două exemple reale¹

Traseul ocolește terenurile intravilane, cu excepția zonelor în care, din motive tehnice și economice, ocolirea nu este posibilă. În aceste zone intravilane, conducta va fi amplasată de-a lungul traseului

¹ Sursa imaginii din partea dreaptă: <http://www.lngworldnews.com/australia-aplng-pipe-goes-underground/>

Sursa imaginii din partea stângă: <http://www.constructionweekonline.com/article-15078-gasco-agrees-pipeline-construction-deal-with-lt/>

conductei existente. Același principiu se va aplica unde este posibil și în zonele extravilane ale unităților administrativ-teritoriale.

Execuția șanțului (manuală sau mecanică) pentru montarea conductei a fost stabilită în funcție de caracteristicile terenului, volumul de excavare, instalațiile și echipamentele de construcții, după cum urmează:

- Manuală, în zonele în care conducta este instalată la distanțe mici față de alte conducte de gaze, canalizare sau instalații subterane, rețele de telecomunicații și de electricitate, în zonele apropiate și care se intersectează cu căi de comunicație și în locuri unde nu există acces pentru echipamentele de excavat.
- Mecanică, cu ajutorul excavatoarelor rotative și a excavatoarelor Castor, în zonele în care accesul este posibil, precum și pentru lucrările care necesită deplasarea unui volum mare de pământ.

Umplerea șanțului se va face cu pământul rezultat în urma excavării, care este depozitat pe marginea șanțului, adăugându-se la final stratul fertil de sol, care a fost depozitat separat. Stratul de sol fertil va fi cernut înainte de acoperire. În zonele cu terenuri agricole, după umplerea șanțului, stratul de sol vegetal va fi restaurat în așa fel încât, după compactare, terenul să fie readus în starea sa inițială.

Exploatarea conductei

Durata de funcționare eficientă și sigură din punct de vedere tehnologic, fără lucrări majore de întreținere și reparații capitale pentru conducta BRUA, este estimată la 40 de ani.

Anumite lucrări de întreținere și modernizare a componentelor auxiliare (robineți, stații de comprimare, etc.) vor fi necesare, în conformitate cu recomandările tehnice, pentru a extinde durata de operare în siguranță a conductei BRUA.

În faza operațională, gazele naturale preluate prin SCG Podișor din sistemul de conducte care fac legătura cu Interconectorul România-Bulgaria, vor fi transportate prin sistemul de conducte la SCG Bibești. Transportul va continua către SCG Jupa, care, la rândul ei, va administra volumul de gaz către sistemele de conducte ce asigură legătura cu Interconectorul România – Ungaria. Întregul sistem va fi bidirecțional.

2. Contextul exercitării drepturilor de uz și servitute a terenurilor

Terenul afectat de Proiect

Conform proiectării detaliate a proiectului, sunt necesari 1108 ha de teren pentru construirea și exploatarea conductei. Majoritatea terenurilor ocupate vor fi asociate culoarului de lucru în perioada de construcție (1073 ha), o parte vor fi legate de organizările de șantier și depozitele de țeavă (7,2 ha) și alte terenuri vor fi ocupate pe perioada de existență a stațiilor de comprimare gaze, robineți și drumuri de acces (28,8 ha).

Table 1. Modul de utilizare a terenurilor de către Proiect

Mod de utilizare	Suprafață afectată (ha)
Culoar de construcție al conductei (Culoarul de lucru)	1073
Zonă de protecție (după finalizarea construcției conductei, 6 m lățime de fiecare parte a centrului conductei)	317,4 (în interiorul coridorului de construcție)
Zonă de siguranță (după finalizarea construcției conductei, 20 m lățime de fiecare parte a conductei)	1912,3
Organizări de șantier și depozite de țeavă	6,2
Construcția stațiilor de comprimare gaze, robineti și drumuri de acces	28,8

Conducta va traversa 11 județe și 79 de așezări situate în sudul și sud - vestul României. Tabelul de mai jos arată care sunt așezările traversate de către Proiect din fiecare județ, precum și suprafețele afectate, exprimate în hectare și kilometri (asociate culoarului de lucru). Prin așezare se înțelege unitatea administrativ-teritorială care este traversată de către conductă, luând în considerare faptul că traseul nu trece prin nicio zonă rezidențială.

Table 2. Teren afectat de Proiect per județ - pentru culoarul de lucru

Județ	Unități administrativ-teritoriale	Suprafața totală afectată de culoarul de lucru per județ (Ha)	Lungimea totală traversată de conductă (km)
Giurgiu	Bucșani, Crevedia Mare, Mârșa, Roata de Jos	44	22
Teleorman	Gratia, Poeni, Scurtu Mare, Tătărăștii de Jos, Tătărăștii de Sus	42	20
Dâmbovița	Șelaru	6	3
Argeș	Popești, Izvoru, Râca, Căldăraru, Bârla	74	35
Olt	Corbu, Potcoava, Scornicești, Oporelu, Priseaca, Teslui, Strejești, Grădinari	102	49
Vâlcea	Ștefănești, Voicești, Drăgășani, Sutești, Crețeni, Gușoeni, Măciuca, Fântărești, Tetoiu, Lăcusteni, Zătreni	115	57
Gorj	Dănciulești, Stejari, Hurezani, Vladimir, Bărbătești, Jupânești, Târgu Cărbunești, Scoarța, Bălănești, Bumbesti Jiu, Turcinești, Schela	197	99

Hunedoara	Vulcan, Bănița, Baru, Pui, Sălașu de Sus, Sântămărie Orlea, Hațeg, Totești, Densuș, Sarmizegetusa	161	79
Caraș-Severin	Băuțar, Marga, Zăvoi, Oțelu Roșu, Glîmboca, Obreja, Caransebeș, C-tin Daicoviciu, Sacu	113	59
Timiș	Gavojdia, Lugoj, Costeiu, Belinț, Ghizela, Topolovățu Mare, Recaş, Pișchia, Bogda, Mașloc, Fibiș	162	80
Arad	Șagu, Fântânele, Vladimirescu	56	27
TOTAL		1073	529

Cel mai afectat este județul Gorj, cu peste 197 ha de teren afectat, urmat de județele Timiș și Hunedoara, cu 162, respectiv 161 ha de teren afectat. Culoarul de lucru va fi stabilit la 21 m lățime pentru cea mai mare parte a celor 529 km de conductă (90%) și va fi redus la 14 m lățime în zonele împădurite, livezi, vii și alte zone sensibile (10%). Tabelul următor arată cum vor fi folosite cele două tipuri de lățimi ale culoarului de construcție, în fiecare județ.

Table 3. Culoarul de lucru al conductei în general și în zonele sensibile

Județ	Lungimea coridorului de lucru cu lățimea 21 m (km)	Lungimea coridorului de lucru cu lățimea 14 m (km)
Giurgiu	19,7	2,0
Teleorman	19,9	0,0
Dâmbovița	3,1	0,0
Argeș	35,0	0,1
Olt	47,5	1,9
Vâlcea	51,9	4,6
Gorj	84,9	13,8
Hunedoara	72,6	6,5
Caraș-Severin	43,1	15,6
Timiș	71,1	9,1
Arad	26,7	0,0
TOTAL	475,5	53,5
TOTAL GENERAL	529 km	

Tipuri de impact care generează situații de dislocare economică

Designul detaliat al proiectului a fost realizat în așa fel încât situațiile de relocare fizică să fie evitate în întregime. Prin urmare, doar situații de dislocare economică sunt asociate proiectului BRUA și sunt tratate în detaliu în acest document. Deși puțin probabil, în cazul în care se vor întâlni situații de relocare fizică, se va acționa conform abordării prezentate în secțiunea 6.1 de mai jos. Există mai multe tipuri de

dislocare economică care apar în timpul construcției și operării proiectului. Tabelul următor prezintă o sinteză a tipurilor de impact care pot apărea de-a lungul traseului conductei:

Suprafața afectată de lucrările Proiectului	Cerințele proiectului	Impacturile asociate cu dislocarea economică
Culoarul de construcție al conductei (Culoarul de Lucru)	Exercitarea drepturilor de uz și servitute pentru perioada de construcție	Incapacitatea cultivării terenului pe durata construcției Daune aduse culturilor Daune aduse bunurilor Acces restricționat la zonele de pășunat Pierderea subvențiilor pentru producție agricolă sau alte tipuri de subvenții/fonduri pentru proiecte de dezvoltare Pierderea masei lemnoase și a producției pe termen lung
Zona de Protecție (după finalizarea construcției conductei, 6 m lățime de fiecare parte a centrului conductei)	Exercitarea drepturilor de uz și de servitute pentru perioada de operare Restricții privind plantarea de arbori și vita de vie	Diminuarea valorii terenului
Zona de Siguranță (după finalizarea construcției conductei, 20 m lățime de fiecare parte a conductei)	Restricții privind anumite tipuri de structuri pentru toate terenurile situate în intravilan care au categoria de folosință curți construcții	Diminuarea valorii terenului
Organizări de șantier și depozite de țeavă	Ocuparea terenului în perioada de construcție	Aceleași ca pentru culoarul de construcție al conductei
Construcția stațiilor de comprimare gaze, robinete și drumuri de acces	Exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor pentru întreaga perioadă de operare	Incapacitatea cultivării terenurilor pentru întreaga perioadă de operare

Drepturile de uz și servitute sunt acordate de Legea 185/2016, care conține prevederi legate de compensațiile care trebuie plătite proprietarilor de terenuri pentru exercitarea acestor drepturi de către inițiatorul proiectului, în acest caz Transgaz. Compensațiile vor fi plătite proprietarilor de terenuri în baza unei convenții ce va fi semnată între aceștia și Transgaz. Compensațiile sunt stabilite în urma aplicării metodologiei de evaluare a terenurilor și prin inventarul bunurilor. Exercițarea drepturilor de uz și de servitute dobândite prin lege determină dislocări economice involuntare ale proprietarilor și utilizatorilor proprietăților afectate. Orice acțiuni în justiție/ procese juridice înaintate de proprietari de terenuri sau ale altor părți implicate pot avea impact doar asupra valorii compensațiilor, însă nu îngrădesc în niciun fel dreptul inițiatorului proiectului de a accesa terenurile, drept acordat prin lege companiei Transgaz.

Pentru utilizarea terenurilor (acces pe întreaga durată de operare a conductei) asociate instalațiilor supraterrane, legea menționată mai sus prevede indemnizații anuale oferite proprietarilor, în schimbul exercitării drepturilor asupra terenurilor.

3. Principii și obiective

3.1. Obiectivele PEDUS

Obiectivele PEDUS al proiectului sunt de a prezenta impactele dislocării economice asociate proiectului, identificarea categoriilor de persoane afectate și prezentarea principiilor compensării și relocării fizice care trebuie să fie implementate, pentru a asigura că nici o persoană afectată de implementarea proiectului nu va fi dezavantajată de acest proces, comparativ condițiilor ante-proiect.

PEDUS prezintă obligațiile și acțiunile care trebuie întreprinse pe durata exercitării drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor și a procesului de compensare, cu scopul de a gestiona impactele dislocării economice în concordanță cu cerințele naționale și cerința de performanță nr. 5 a BERD.

3.2. Principii generale și specifice

Principiile cheie care stau la baza prezentului document sunt următoarele :

- Relocarea și compensarea persoanelor/ entităților afectate va fi efectuată în concordanță cu cadrul legal al României și Cerința de Performanță 5 prevăzute în politica socială și de mediu a BERD (2014). În cazul în care există inconsistențe între legislația națională și cerințele BERD, se vor adopta standardele mai favorabile persoanelor afectate, acolo unde este posibil.
- Atât pierderea accesului la teren cât și pierderea mijloacelor de trai vor fi luate în considerare și atenuate așa cum prevede prezentul document. Pierderea bunurilor, a culturilor, accesului la resurse (ex. apă, combustibil, etc), și pierderea venitului, inclusiv a subvențiilor asociate cultivării terenului afectat, sunt incluse,
- Efectele pe termen scurt asociate ocupării temporare a terenului cu scopul construcției conductei vor fi de asemenea compensate, sau se va oferi asistență, alta decât financiară, persoanelor afectate.
- Drepturile tuturor categoriilor de Persoane/ Entități Afectate de proiect sunt stabilite în acest document.

- O metodologie clară și transparentă va fi folosită pentru evaluarea bunurilor sau resurselor afectate. Aceasta va fi aplicată de experți autorizați, care profesază independent de Transgaz.
- Persoanele afectate de proiect vor fi compensate așa cum prevede Matricea drepturilor.
- Mijloacele și nivelul de trai al persoanelor afectate vor fi reparate la nivelul la care erau anterior dislocării economice asociată proiectului, în cel mai scurt timp posibil.
- Toți proprietarii, deținătorii/ utilizatorii (arendașii, chiriașii, etc), structurilor și terenurilor afectate care, la data limită stabilită pentru Proiect, au dreptul de proprietate recunoscut în totalitate, sunt eligibili pentru compensații și/sau asistență, așa cum este specificat în Matricea Drepturilor în PEDUS. Data limită se consideră a fi:
 - Pentru construcțiile autorizate situate pe terenul afectat: Noiembrie 2016, data când planurile conceptuale au fost prezentate autorităților publice locale, cărora li s-a transmis o notificare oficială cu privire la restricțiile impuse pe traseul de construcție al BRUA (restricții în emiterea avizelor și a autorizațiilor).
 - Pentru orice culturi, bunuri și structuri: data inventarului. Aceasta va fi diferită pentru fiecare unitate administrativă.
 - Pentru teren (în general) – data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.
- Compensațiile vor fi plătite cât de curând posibil Persoanelor Afectate de Proiect. Procesul va fi inițiat înainte să apară dislocări economice sau restricții în accesarea terenului.
- Toate acțiunile efectuate pentru a obține drepturile asupra terenurilor, precum și măsurile compensatorii vor fi documentate.
- Persoanele și comunitățile afectate (incluzând grupurile și indivizii vulnerabili) vor fi consultate pentru a facilita participarea în cunoștință de cauză la procesul de luare a deciziilor asociat cu dislocarea economică, și se va asigura ca achiziția de drepturi și activitățile compensatorii sunt implementate după o consultare publică și informare corespunzătoare.
- Transgaz va comunica regulat cu toate părțile afectate, conform Planului de Management al Părților Interesate.
- Un mecanism de soluționare a reclamațiilor va fi stabilit și implementat pentru Proiect de către Transgaz. Transgaz are deja un mecanism de soluționare a reclamațiilor aprobat pentru Planul de Management al Părților Interesate. Mecanismul va fi actualizat pentru procesul de exercitare a drepturilor asupra terenurilor și va fi disponibil odată ce acest proces va fi inițiat.
- Unitatea de Management a Proiectului (UMP) a Transgaz va stabili proceduri specifice pentru a monitoriza și evalua implementarea PEDUS, precum și pentru a lua măsuri corective, dacă va fi necesar. De asemenea, UMP va monitoriza cum implementează Contractorul prevederile relevante ale PEDUS, dar și întregul proces în general.

4. Cadru legal și analiza diferențelor dintre legislația românească și cerințele BERD

Proiectul va aplica cerințele și standardele legislației naționale și a politicilor BERD, cu precădere Cerința de Performanță numărul 5 a BERD în ceea ce privește exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate, relocarea involuntară și dislocarea economică. Următoarea secțiune sumarizează normele legislației naționale și a cerințelor BERD.

4.1. Cadrul Legislativ Român

Regimul funciar al terenurilor și drepturile de proprietate

România a trecut prin schimbări considerabile în ceea ce privește regimul funciar și drepturile de proprietate în ultimii 25 de ani, ca urmare a procesului de tranziție de la economia guvernată de stat la o piață liberă. Începând din 1989, Guvernul României a făcut eforturi pentru stabilirea unui cadru instituțional și legal al regimului funciar, parte a procesului de reformă agrară pentru restituirea proprietăților naționalizate de stat între 1945- 1989. O serie de legi și regulamente au fost elaborate în ultimii 25 de ani pentru a stabili și a asigura drepturi de proprietate, însă procesul a fost caracterizat de probleme și amânări.

Cererile de restituire a proprietăților trebuiau să fie depuse până la data de 14/02/2002, documentația completă urmând să fie prezentată în termen de un an de la data respectivă. Începând cu anul 1991, procesul de restituire a terenurilor s-a desfășurat continuu, estimându-se că aproximativ 70% din proprietarii privați inițiali/moștenitori dețin în prezent un document legal care atestă dreptul de proprietate (potrivit definiției proprietarului de teren²). Prin urmare, pentru 30% din terenuri nu există drepturi clare de proprietate, existând de asemenea numeroase cereri în curs de judecată privind restituirea proprietăților.

Înregistrarea terenurilor

În anul 1997, Cartea Funciară a fost adoptată ca sistem național de înregistrare. Intenția adoptării Cărții Funciare a fost aceea de a crea un sistem mai transparent și mai clar, în care, pentru fiecare proprietate, este disponibilă un titlu de proprietate și cartografierea. Cadrul legal pentru cadastru și înregistrarea terenurilor este prevăzut în Legea Cadastrului și a Publicității Imobiliare (7/1996). Această lege a încercat să contribuie la accelerarea procesului de restituire și să regularizeze măsurarea și reprezentarea cartografică a titlurilor de proprietate. În anul 2004, a fost înființată Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCP), drept singura autoritate statală responsabilă pentru cartografierea cadastrului și înregistrarea terenurilor din România.

În momentul de față, aproximativ 40% din terenurile de la nivel național sunt înregistrate în Cartea Funciară, 15% din acestea fiind înregistrate electronic, iar restul de 25% fiind înregistrate fizic în Cartea Funciară. Înregistrarea are loc în principal în timpul tranzacțiilor cu terenuri, însă nu este automată, iar proprietarii trebuie să plătească și să transmită personal modificările privind chestiuni precum moștenirea. Se estimează că finalizarea procesului de înregistrare a Cărții Funciare în România va mai dura încă 10-15 ani. Principalele provocări legate de procesul de înregistrare sunt enumerate mai jos :

- Probleme legate de restituirea terenurilor care au condus la atribuirea aceleiași parcele mai multor proprietari;
- Lipsa experților în înregistrarea terenurilor;
- Lipsa documentației privind dreptul de proprietate asupra terenului;

² **Proprietar de teren** - persoana care este recunoscută în mod oficial ca având posesia unui bun și care poate să își dovedească dreptul de proprietate cu cel puțin unul dintre documentele următoare: Document de înregistrare la cadastru, contract de vânzare / cumpărare, contract de donație, contract de schimb, certificat de moștenitor, titlu de proprietate, contract de rentă viageră, contract de partaj, hotărâre judecătorească privind dreptul de proprietate, acord de susținere pe viață.

- Lacune în ceea ce privește prezența utilităților.

Codul Civil prevede reglementări stricte cu privire la condițiile în care se realizează dovada și transferul dreptului de proprietate cu privire la imobile -, potrivit cărora vânzarea- cumpărarea precum și dovada calității de proprietar se poate realiza doar în condiții precise care includ: inițial înregistrarea cadastrală în Cartea Funciară, dovada calității de proprietar, etc

Procesul incomplet de restituire a terenurilor și de înregistrare funciară reprezintă o provocare semnificativă în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate asupra terenurilor.

Așezări și structuri informale (neoficiale)

Cadrul legal aplicabil proiectului privind terenurile nu conturează prevederi pentru persoanele care nu posedă documente care fac dovada proprietății asupra terenurilor pe care le dețin. Compensația (indemnizația și despăgubirea) este oferită doar acelor persoane care își demonstrează dreptul de proprietate/utilizare asupra terenurilor și /sau acelor care pot dovedi relația cu proprietarii înregistrați (respectiv, moștenitorii).

Măsuri și drepturi speciale acordate proiectelor de infrastructură pentru gazele naturale

Sectorul de gaze naturale este reglementat de acte normative specifice, respectiv:

Legea nr. 123/2012, privind energia electrică și gaze naturale, precum și Legea 185/2016 privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale. Aceasta din urmă include următoarele prevederi :

- Persoanele eligibile sunt definite drept proprietari și utilizatori de teren, chiar dacă compensația se acordă numai proprietarilor, care au obligația de a informa și compensa utilizatorii pentru orice pierderi generate de lucrările aferente proiectului;
- Procesul de compensare pentru terenuri și culturi este bazat pe un proces de evaluare efectuat de evaluatori autorizați.
- Compensațiile includ plăți pentru exercitarea drepturilor de uz și de servitute și plăți pentru orice fel de daune produse (ex. culturi, arbori, amenajări, etc.) suferite de proprietate, acestea fiind stabilite în baza valorilor cuprinse în rapoartele de evaluare întocmite de către experți autorizați ANEVAR.,
- Odată ce municipalitatea a primit Planurile de Zonare, nu se mai pot emite autorizații de construcție pentru proprietățile afectate;
- Proprietarii trebuie informați cu 10 zile înaintea accesului în teren, printr-o notificare, moment din care nicio îmbunătățire adusă terenurilor nu va mai fi compensată.
- Informarea se efectuează în principal sub formă de notificare prin poștă și prin documente ce vor fi afișate la sediile consiliilor locale afectate.

4.2. Politicile și procedurile Transgaz

Transgaz a dezvoltat câteva proceduri care susțin procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenului a terenului. Acestea sunt :

- Procedura pentru exercitarea drepturilor de trecere asupra terenurilor și pentru compensare – această procedură este în prezent finalizată și aprobată. Aceasta include toate prevederile legale din noua lege a BRUA și este aplicabilă pentru toate proiectele Transgaz. Această procedură se va aplica proiectului BRUA în conjuncție cu prezentul PEDUS. PEDUS include toate prevederile acestei proceduri, precum și alte prevederi specifice Proiectului.
- Regulament pentru dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor care vor fi ocupate de obiective mari de suprafață permanentă a terenurilor – aceasta a fost pregătită de către Departamentul de Reglementare Terenuri și se axează pe prezentarea pașilor și responsabilităților tuturor părților implicate în procesul de achiziție a terenurilor, numai în cazul în care acesta va fi necesar. Regulamentul a fost aprobat de managementul Transgaz în data de 24 martie 2017. Procesul de achiziție a terenului va fi realizat prin negociere directă. Transgaz nu a inițiat nicio activitate oficială de achiziție permanentă a terenurilor.
- Procedura pentru mecanismul de soluționare al reclamațiilor – actualul mecanism de soluționare a reclamațiilor este descris în procedura internă a Transgaz nr. PP21. Pe lângă această procedură, Transgaz a pregătit un Plan de Management al Părților Interesate, care încorporează de asemenea, un mecanism de soluționare al reclamațiilor.

1.1. Cerințele BERD

Cerințele BERD referitoare la achiziția de terenuri și dislocare economică, relevante pentru acest Proiect, pot fi summarize după cum urmează :

- evitarea sau, dacă aceasta este inevitabilă, minimizarea relocării involuntare prin analizarea unor concepții alternative de proiect; trebuie planificate și puse în aplicare măsuri de atenuare a efectelor negative reflectate asupra persoanelor dislocate și a comunităților gazdă;
- atenuarea impacturilor sociale și economice adverse cauzate de achiziția de terenuri sau restricții impuse persoanelor afectate privind utilizarea și accesul la bunuri și teren prin: (i) acordarea de compensații pentru pierderea de bunuri la costul de înlocuire calculat la valoarea de piață a activelor plus costurile de tranzacție aferente restaurării activelor respective, înainte de a lua în posesie activele achiziționate; și (ii) asigurarea implementării activităților de relocare în condițiile furnizării corespunzătoare de informații, consultării și participării în cunoștință de cauză a celor afectați;
- restabilirea sau, în cazul în care este posibil, îmbunătățirea mijloacelor de trai și a standardului de viață ale persoanelor dislocate la nivelurile de dinainte de dislocare, inclusiv a celor care nu au drepturi legale recunoscute sau pretenții asupra terenurilor (prezente în zona afectată de proiect la data limită), și susținerea acestora pe parcursul perioadei de tranziție;
- prevederea de dispoziții speciale pentru a asista indivizii sau grupurile de persoane defavorizate sau vulnerabile (prezente în zona afectată de proiect la data limită), care ar putea fi afectate mai sever de dislocarea economică în comparație cu alte persoane și care ar putea avea capacități limitate de a revendica sau de a beneficia de asistență privind mijloacele de trai și beneficiile aferente dezvoltării;
- stabilirea unui mecanism de soluționare a reclamațiilor care să permită primirea și abordarea în timp util a preocupărilor specifice legate de compensare și relocare care sunt înaintate de

persoanele relocate, inclusiv un mecanism de recurs destinat soluționării disputelor în mod imparțial.

- elaborarea unui Plan privind exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor și, dacă este cazul, elaborarea unui Plan de Restabilire a Mijloacelor de Subzistență (sau un document combinat al celor două menționate mai sus).

Lista de mai sus este doar un rezumat al Cerinței de Performanță numărul 5 a BERD „ Achiziția de Terenuri, Relocarea Involuntară și Dislocarea Economică” (2014). Textul integral al Politicii și al Cerinței de Performanță 5 poate fi găsit online la

<http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>.

1.2. Analiza diferențelor dintre legislația românească și Cerințele BERD

Analiza diferențelor dintre legislația românească și cerințele BERD este prezentată în tabelul de mai jos.

Table 4 Diferențele dintre Legislația României și Prevederile BERD

Aspectul analizat	Prevederile Legislației Române	Prevederile BERD	Lacune	Soluții
Dezvoltarea și Implementarea unui Plan privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate	Legislația ce reglementează domeniul investițiilor în sectorul gazelor naturale nu cere dezvoltarea unui Plan privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate. Cadrul legal, împreună cu procedurile interne ale inițiatorului proiectului, definesc principiile și acțiunile necesare pentru exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor și pentru implementarea măsurilor compensatorii.	Dezvoltarea unui Plan privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate și Compensare	Nu există o cerință explicită de a elabora un Plan privind exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate și compensare	Pregătirea prezentului document acoperă lacuna existentă.
Eligibilitatea pentru indemnizații si despăgubiri	Numai proprietarii care pot face dovada dreptului de proprietate pot primi indemnizația. Despăgubirea poate fi acordată persoanelor care pot face dovada utilizării	Considerare privind compensarea proprietarilor și utilizatorilor oficiali și neoficiali de terenuri.	Deși deținătorii (al căror regim funciar poate fi formalizat), chiriașii și utilizatorii sunt identificați cu toții drept beneficiari de drept pentru a primi despăgubiri, Legislația prevede că procesul de informare și compensare a	Implementarea acțiunilor specificate în prezentul document după ce informațiile despre utilizatori au fost colectate și oferirea de compensații pentru pierderile apărute în timpul construcției.

Aspectul analizat	Prevederile Legislației Române	Prevederile BERD	Lacune	Soluții
			utilizatorilor pentru pierderi în timpul construcției revine proprietarului terenului.	
Suport pentru persoanele vulnerabile	Nu există prevederi în Legislația Românească	Luarea în considerare a persoanelor sau grupurilor care pot fi dezavantajate sau vulnerabile și luarea măsurilor necesare pentru a se asigura că grupurile vulnerabile nu sunt dezavantajate în proces, că sunt pe deplin informate și conștiente de drepturile lor și că pot beneficia în mod egal de compensații, precum și de orice oportunități și beneficii.	Nicio cerință privind atenuarea impacturilor specifice reflectate asupra persoanele vulnerabile.	Implementarea dispozițiilor speciale specificate în prezentul PEDUS pentru persoanele sau grupurile defavorizate/vulnerabile care pot fi afectate mai sever de dislocarea economică decât altele și care pot fi limitate în capacitatea lor de a revendica sau de a beneficia de asistență privind mijloacele de subzistență și beneficiile aferente dezvoltării.
Evaluarea proprietăților	Procesul de evaluare este bazat pe valoarea de piață și oferă valori generale la nivelul fiecărei Unități Administrative.	Oferirea de compensații echitabile pentru pierderea de bunuri și a mijloacelor de trai la rate de înlocuire.	Diminuarea valorii terenurilor cauzate de limitările asupra utilizării terenurilor în timpul exploatării, sub formă de restricții impuse în ceea ce privește plantarea copacilor sau a oricărei construcții în zonei de protecție al conductei.	Compensare pentru diminuarea valorii prevăzută pentru terenul afectat

Aspectul analizat	Prevederile Legislației Române	Prevederile BERD	Lacune	Soluții
Momentul plătirii compensațiilor	Legea 185/2016 nu conectează momentul intrării în teren cu plata compensațiilor	Compensațiile ar trebui plătite tuturor PAP înainte de accesul în teren în cazul situațiilor de relocare fizică. Pentru situațiile de dislocare economică, plata compensațiilor poate fi făcută după accesul în teren. Procesul de compensare trebuie inițiat înainte de accesul în teren	Nu este specificată o data concretă pentru plata compensațiilor	Procesul de compensare va fi inițiat înainte de accesul în teren
Comunicare și consultare	Notificările, consultările și negocierile dintre proprietari și inițiatorul proiectului constituie baza procesului privind exercitarea a drepturilor de asupra terenurilor. Procesul de consultare este inclus și în procedura AIE. Acesta se limitează doar la o serie de dezbateri publice.	Divulgarea adecvată a informațiilor și consultarea cu privire la impacturile proiectului și relocarea pentru toate persoanele afectate	Procesul de comunicare vizează în principal proprietarii de terenuri. Metodele utilizate pentru informarea publicului (afișarea informațiilor la sediul central al autorităților publice) s-ar putea să nu fi ajuns la toate persoanele afectate.	Elaborarea și implementarea unui Plan de Management al Părților Interesate. De asemenea, dezvăluirea publică a prezentului PEDUS.
Mecanismul de soluționare al reclamațiilor	Legea conferă cetățenilor afectați dreptul de a depune o plangere/reclamație în orice moment al proiectului Procedurii de evaluare a terenurilor , la instanțele competente.	Mecanismul de soluționare a reclamațiilor ce va fi stabilit de către Client va fi implementat cât mai repede posibil în cadrul procesului, astfel încât să permită primirea și	Nu există cerințe specifice pentru stabilirea unui mecanism de soluționare al reclamațiilor, potrivit	Atât documentul curent cât și Planul de Management al Părților Interesate definesc mecanismul de soluționare al reclamațiilor asociate proiectului, precum și

Aspectul analizat	Prevederile Legislației Române	Prevederile BERD	Lacune	Soluții
		abordarea în timp util a reclamațiilor specifice legate de compensare și relocare care sunt înaintate de persoanele dislocate, și să includă un mecanism de recurs destinat soluționării disputelor în mod imparțial. Un rezumat al reclamațiilor și al măsurilor luate pentru soluționarea acestora se va face public în mod regulat.	Legislației Române cu privire la dezvoltarea infrastructurii de gaze naturale.	rolurile și responsabilitățile legate de implementarea acestuia.
Monitorizarea și evaluarea implementării PEDUS	Procedurile de monitorizare sunt prevăzute numai în cazul procesului de expropriere.	Planurile și politicile privind exercitarea drepturilor de acces în teren vor stabili proceduri pentru monitorizarea și evaluarea implementării Planului privind exercitarea dreptului de uz și servitute și pentru luarea măsurilor corective după cum va fi necesar.	Nu există cerințe pentru monitorizarea achiziției de terenuri/ procesului de restaurare al mijloacelor de trai, în legislația românească.	Aranjamentele de monitorizare sunt definite în acest document.

5. Informații socio-economice de bază

5.1. Categoriile de utilizare și posesie a terenurilor în comunitățile afectate de Proiect

În mare parte, terenurile afectate fac parte din domeniul privat: 82% din terenurile afectate aparțin persoanelor fizice sau companiilor private. Proprietățile publice afectate de construcția conductei vor fi alocate în mod gratuit proiectului, în baza Legii 185/2016.

După căderea comunismului în anul 1989, România a făcut eforturi considerabile pentru restituirea drepturilor de proprietate privată, printr-un proces de reformă a terenurilor care a durat peste 20 ani și care presupune litigii și recursuri întâlnite frecvent și astăzi. Pachetul juridic care avea scopul de a furniza cadrul legal pentru restituirea proprietății private și pentru adoptarea unei economii bazate pe piața liberă (restituirea, înregistrarea, tranzacționarea și închirierea terenurilor) a apărut în legi separate și cu întârziere, având lacune considerabile care au creat inconsistență și confuzie în timpul procesului.

În urma procesului au rezultat mai multe discrepanțe și tipare de utilizare a terenurilor, după cum urmează :

- Fragmentarea excesivă a terenului agricol;
- Apariția unui număr mare de ferme individuale mici și de subzistență;
- Suprapunerea limitelor proprietăților în absența unui sistem funcțional de înregistrare cadastrală;
- Suprapunerea cererilor pentru restituire a aceleași proprietăți;
- Titlurile de proprietate au fost emise în consecință pe baza unui certificat inițial (substituit al titlului de proprietate), formalitățile privind terenului (locație, identificare, etc) fiind abordate într-o etapă ulterioară; acest fapt a dus la inconsecvența dintre suprafețele de teren efective și cele înscrise în registre.

În baza datelor statistice naționale din anul 2014, 73% din suprafața totală de teren din România este în proprietate privată. Proprietățile agricole aflate în proprietate privată reprezintă 93% din totalul suprafeței agricole din România, în timp ce pădurile sunt în cea mai mare parte proprietate a Statului, doar 36% fiind asociate cu proprietatea privată.

Un tipar similar privind dreptul de proprietate se aplică în județele traversate de conductă. Pășunile și fânețele pot fi, uneori, în proprietatea autorităților locale, pentru uzul comun al locuitorilor acestora, dar această este în scădere și, de cele mai multe ori, aceste proprietăți sunt închiriate companiilor agricole sau persoanelor fizice pentru activități de pășunat .

Traseul Proiectului străbate mai multe forme de relief, pornind de la o zonă predominantă de câmpie în sud, trecând la o zonă mai deluroasă și apoi muntoasă pe măsură ce traseul traversează Munții Carpați, revenind apoi la zone de deal și câmpie în partea vestică a țării.

În cele 79 de UA traversate de conductă, aproximativ 60% din teren este teren agricol. Datele variază de la o UA la alta și de la o regiune la alta, cele mai mari rate fiind înregistrate pentru localitățile afectate din județul Arad, în timp ce cele mai scăzute se înregistrează în zona de deal și munte a județului Gorj. Tabelul de mai jos indică distribuția utilizării terenurilor agricole și a pădurilor în cele 79 de UA. Detaliile specifice privind tiparele de utilizare a terenurilor pentru fiecare dintre cele 79 UA au fost colectate de către Transgaz și sunt rezumate în această secțiune.

Tabel 5. Utilizarea terenurilor în UA afectate, ca și procent din fondul total de teren

Arabil	59,80%
Pășune	14,82%
Pajiște	10,12%
Livezi	1,31%
Podgorii	0,83%
Pădure	6,41%
Apă	1,09%
Drumuri de acces	2,62%
Căi ferate	0,06%
Altele	2,96%

Terenul agricol este tipul predominant de teren traversat de traseul conductei. În principal, impactul asupra terenului agricol va fi temporar, asociat lucrărilor de construcție, cu excepția proprietăților care vor fi impactate permanent de către instalațiile supraterane. Totuși, o sumă de restricții vor limita abilitatea proprietarilor și a utilizatorilor de a exploata pământul la capacitatea sa totală, pe toată durata de operare a conductei. Restricții vor fi aplicate pe o zonă de 6 m lățime de ambele părți ale conductei și vor consta în limitarea tipului de cultură recoltată (ex. nu va fi permisă plantarea arborilor și a vitei de vie). Mai mult, nici o structură nu se va putea construi în această zonă.

Agricultura în general, și în mod specific agricultura de subzistență, încă reprezintă unul din cele mai importante mijloace de trai sau surse de venit ale persoanelor din zonele rurale ale României. Loturile de teren sunt extrem de fragmentate și, în medie, o persoană deține mai multe loturi pe care le exploatează în diferite locații. Chiar dacă populația din zonele rurale este îmbătrânită și există din ce în ce mai puține persoane care să presteze muncă agricolă, exploatarea terenului, care se realizează de obicei cu ajutorul utilajelor mecanizate, este încă practică pentru consumul propriu și creșterea animalelor. Este des întâlnit și cazul în care proprietarii permit altor persoane (rude, vecini sau antreprenori locali) să lucreze terenul în schimbul produselor agricole sau bani, procesul fiind în mare parte informal.

Agricultura la scară mare și orientată spre piață este un sector care a evoluat considerabil în ultimul deceniu, care implică tranzacții de cumpărare/arendă de terenuri cu suprafețe mici între fermieri privați, pentru a crea suprafețe mai extinse de culturi.

Privitor la dreptul de proprietate asupra terenurilor afectate, 82% sunt deținute de persoane fizice sau entități, iar restul de 18% este deținut de diferite autorități publice. Din totalul loturilor de teren deținute de către administrația publică locală, unele sunt închiriate prin acorduri de concesiune fermierilor privați, dar în cea mai mare parte acestea sunt pășuni care nu mai sunt utilizate de micii fermieri locali.

Livezile și podgoriile reprezintă mai puțin de 1% din totalul suprafeței afectate temporar de proiect, cu excepția județului Gorj, unde livezile și viile reprezintă aproximativ 3% din suprafața afectată, și județul Timiș, unde viile și livezile reprezintă 3,2% din terenul ocupat. Culoarul de lucru va fi redus în aceste situații la 14 m lățime și vor exista restricții pentru livezi și podgorii pe o zonă de 6 m lățime (zona de securitate), odată ce construcția conductei este finalizată. În tabelul de mai jos sunt prezentate pe scurt județele în care livezi și podgorii au fost identificate, respectiv procentul acestora din totalul suprafeței afectate.

Tabel 6. Procentaj din lungimea culoarului de lucru pe care se află livezi și podgorii, per județ

Județul	Livezi afectate de DdT	Podgorii afectate de DdT
Olt	0,4%	0,0%
Vâlcea	1,0%	0,0%
Gorj	2,4%	0,5%
Hunedoara	0,6%	0,0%
Timiș	0,7%	2,5%

Lungimea conductei ce traversează **păduri** reprezintă 4% din suprafața totală afectată de conductă, în 8 din cele 11 județe afectate, după cum este prezentat în următorul tabel. În pădure, coridorul de lucru va fi redus la 14 m. Pădurile proprietate privată sunt exploatate de proprietari în scopuri personale precum încălzire, construcții, sau sunt vândute pentru completarea veniturilor. Procesul de despădurire va fi realizat pentru coridorul de lucru, urmând ca, după finalizarea construcției, restricția pentru împădurire să fie aplicată unei benzi de 12 m lățime (6 m de fiecare parte a conductei).

Tabel 7. Zone de pădure afectate de culoarul de lucru al conductei

Județul	Păduri afectate de traseul de lucru
Giurgiu	6,3%
Argeș	0,1%
Olt	2,2%
Vâlcea	4,6%
Gorj	6,8%
Hunedoara	4,5%
Caraș-Severin	3,9%
Timiș	4,6%

Loturile de teren situate **în zona intravilană a așezărilor** și traversate de conductă, vor suferi în timpul construcției impacturi similare terenurilor agricole. Totuși, odată ce construcția este finalizată, restricțiile de construcție vor afecta valoarea proprietății. Conducta traversează 22 km (4%) de zonă intravilană din totalul celor 529 km. În câteva UA, zona intravilană traversată de conductă este mai extinsă, cum ar fi Bucșani (19%) în județul Giurgiu, Vulcan (28%), Bănița (28%) și Baru (19%) în județul Hunedoara, Oțelul Roșu (34%) în județul Caraș- Severin și Fântânele (13%) în județul Arad.

12 proprietăți au fost identificate în interiorul coridorului de lucru. Pe 8 dintre ele există structuri rezidențiale. Tabelul de mai jos prezintă un sumar al acestor proprietăți.

Tabel 8. Lista proprietăților situate în culoarul de lucru

Unitatea Administrativă	Numărul proprietăților	Distanța de la proprietate la conductă
Corbu	1	16 m
Gușoieni	1	18 m
Oveselu	1	15 m
Tetoiu	1	10 - 12 m
Zătreni	1	17 m
Schela	2	16 – 19 m
Vulcan	4	10 - 19 m
Bănița	1	16 – 19 m

Transgaz a desfășurat o analiză de risc pentru toate cele 12 proprietăți. În baza acestei analize, Transgaz a inițiat discuții individuale cu proprietarii, pentru a stabili nivelurile de compensație. 7 gospodării (din 8) au semnat deja un acord cu Transgaz în care își exprimă acceptul legat de proiectul BRUA.

Pe lângă acestea, până în momentul de față, nu au mai fost identificate structuri rezidențiale sau non-rezidențiale în coridorul de lucru.

5.2. Informații socio- economice privind comunitățile afectate

Rezultatele procesului de identificare a persoanelor și terenurilor afectate de proiect

Această secțiune referitoare la date socio-economice de bază a fost elaborată strict din datele colectate prin procesul de identificare a PAP efectuat în 2016. O bază de date a fost creată și este disponibilă în acest moment la sediul Transgaz. Setul de date nu este complet și poate conține erori tehnice datorate volumului mare de informații care au trebuit procesate într-un timp scurt.

De asemenea, toate datele colectate sunt în continuă analizare și updatate deoarece majoritatea persoanelor afectate nu dețin documente doveditoare ale proprietății.

Totuși, datele disponibile ajută la conturarea unei priviri de ansamblu asupra tiparelor principale legate de drepturile de proprietate/utilizare a terenurilor și persoanele afectate, găsite în teren. **Informația procesată despre persoanele afectate de Proiect și despre terenul privat afectat este strict orientativă.** Cantitatea exactă de informații nu a putut fi colectată pentru fiecare PAP sau teren. Această secțiune crează o imagine sumară a situațiilor ce se pot întâlni pe teren pe durata implementării Proiectului. Informații mai detaliate pentru fiecare unitate administrativă pot fi găsite în Anexa 1.

Metodologia de colectare și procesare date

Transgaz a contractat o companie terță pentru a aduna informații oficiale despre proprietarii fiecărui lot de teren afectat de către Proiect. Datele au fost adunate din registrele fondului funciar ale primăriilor și au constituit baza în care a fost efectuat procesul de identificare PAP. În teren, situația s-a dovedit a fi diferită în mod semnificativ, comparativ cu ce era prezentat în datele oficiale: mulți din proprietarii care figurează în registre au decedat sau au fost realizate tranzacții între părți, iar titlurile de proprietate nu au fost actualizate. Prin urmare, orice persoană care a pretins dreptul de proprietate sau utilizare al unui lot de teren afectat de către Proiect, a fost inclusă în procesul de identificare PAP.

Datele adunate de către Transgaz în timpul procesului de identificare PAP includ informații despre proprietari, utilizatori și alte persoane care au pretins drepturi de proprietate sau de utilizare asupra terenurilor afectate de desfășurarea proiectului, precum și date despre loturile de teren afectate. De-a lungul procesului, persoanele au fost încurajate să prezinte documente care să le ateste titlul de proprietar sau de utilizator, lucru ce a ajutat ulterior la clasificarea persoanelor afectate de către proiect. Totuși, în multe cazuri, persoanele afectate erau în plin proces de obținere a documentelor care să le ateste dreptul de proprietate și nu au titlurile de proprietate actualizate, sau erau în proces de succesiune după rudele decedate. Deoarece a fost colectată o cantitate mare de date și scenariile întâlnite au o mare diversitate, nu toate situațiile au putut fi separate pe categorii; prin urmare, categoriile de persoane afectate de către proiect prezentate în acest capitol sunt bazate strict pe datele disponibile în acest moment.

Doar datele cu privire la terenurile private au fost procesate, în baza unui șablon specific. Datele despre companiile și instituțiile publice nu au fost procesate. Toate terenurile afectate care aparțin entităților publice vor fi oferite gratuit pentru Transgaz, în baza legii .

Anumite date despre societățile private afectate de către proiectul BRUA există, dar sunt incomplete. Informații suplimentare vor fi colectate în următoarea perioadă, după cum este descris în capitolul 6 al acestui document. Odată ce aceste date vor fi colectate și procesate, matricea drepturilor va fi revizuită și actualizată.

În 2016 și 2017, toate datele culese din teren au fost transferate în documente excel pentru fiecare unitate administrativ teritorială.

În urma acestui proces au rezultat 79 de fișe informative care conțin cele mai relevante date cu privire la terenurile private afectate din fiecare Unitate Administrativ-Teritorială, care pot fi găsite anexate acestui document (anexa 1). Informațiile au fost de asemenea agregate la nivel de județ și la nivelul general al proiectului și sunt prezentate mai jos în această secțiune.

Două mari categorii de date sunt disponibile :

1. **Informații despre persoanele afectate de proiect** – numărul de persoane afectate, tipul de drept de proprietate, vârsta.

Numărul de persoane afectate – Transgaz a inclus în procesul de identificare PAP fiecare persoană care a pretins vreun drept asupra terenului afectat. Datorită faptului că în echipele din teren nu se aflau experți legali, aceste pretenții nu au putut fi verificate la fața locului. În timpul procesării datelor au fost eliminate numele duplicate, fie pe baza codului numeric personal, fie pe baza adresei de reședință. Situațiile în care proprietarii/utilizatorii terenurilor nu au putut fi identificați, precum și persoanele care au refuzat să ia parte la proces, sunt de asemenea înregistrate.

Dreptul de proprietate – pentru a avea o imagine cu privire la numărul proprietarilor și utilizatorilor afectați, persoanele au fost încurajate să aducă documente care să le ateste statutul. Totuși, validitatea documentelor prezentate nu a putut fi verificată în teren.

Conform informațiilor disponibile, persoanele afectate au fost împărțite în trei subcategorii: **proprietari, utilizatori și alte persoane**. "Alte persoane" includ persoanele care, din varii motive, nu au primit o adeverință de utilizator de la primărie, persoanele care au semnat doar o declarație pe proprie răspundere cum că ei sunt utilizatori ai terenului, precum și persoanele care au prezentat un document diferit decât cele menționate mai jos. "Alte persoane" includ de asemenea și pe cei care și-au exprimat dezacordul cu privire la proiectul BRUA sau care impun anumite condiții pentru a fi de acord cu acesta (o anumită sumă compensatorie, suport pentru restabilirea nivelului de trai, etc.)

Proprietari sunt considerate persoanele afectate de Proiect care au prezentat unul dintre următoarele documente: titluri de proprietate, contracte de vânzare-cumpărare, contracte de donație, contracte de întreținere, contracte de rentă viageră, contracte de schimb, contracte de partaj, certificate de moștenitor, Hotărâre Judecătorească sau extras de carte funciară (nu mai vechi de 30 de zile).

Persoanele care au prezentat un contract de închiriere, contract de arendă, contract de comodat sau o simplă adeverință de la autoritățile legale, au fost considerați **utilizatori** ai terenurilor.

Vârsta – o mare parte a persoanelor incluse în recensământ și-au declarat vârsta angajaților Transgaz. În baza acestor informații, au fost create patru subcategorii de persoane afectate de proiect: PAP cu vârste până în 65 de ani, PAP cu vârste cuprinse între 66 și 75 de ani, PAP cu vârste între 76 și 80 de ani și PAP cu vârsta peste 80 de ani. Acest lucru va ajuta ulterior la identificarea persoanelor vulnerabile în ceea ce privește criteriul vârstei, de pe teritoriul fiecărei unități administrative (a se vedea secțiunea 6.5 a acestui document), precum și amplitudinea măsurilor necesare în ceea ce privește asistența suplimentară.

2. **Date despre terenurile private afectate** – numărul loturilor de teren, suprafața afectată, categoria de folosință, regimul juridic.

Numărul loturilor de teren – cunoscând traseul conductei, a putut fi determinat numărul loturilor de teren private afectate din fiecare unitate administrativă/județ. Acest număr include loturile de teren pentru care nu a putut fi identificat nici un proprietar/ utilizator, precum și loturile de teren aparținând persoanelor care au refuzat să fie incluse în recensământ.

Suprafața afectată – pentru majoritatea terenurilor private impactate, suprafața afectată pentru fiecare lot a fost stabilită imediat ce au fost colectate datele oficiale din registrele fondului funciar. Totuși, pentru câteva zeci de loturi de teren, suprafața afectată este nespecificată.

Datele procesate cu privire la suprafața afectată au determinat patru subcategorii de loturi de teren: loturi care au o suprafață afectată de lucrări cuprinsă între 0 și 100 m², loturi de teren cu o suprafață afectată cuprinsă între 100 și 500 m², terenuri cu o suprafață afectată cuprinsă între 501 și 1000 m² și terenuri care au o suprafață de teren afectată mai mare de 1000 m².

Informațiile cu privire la întreaga suprafață a terenurilor afectate de proiect nu au putut fi colectate, făcând imposibilă determinarea proporției în care fiecare parcelă este afectată.

Categoria de folosință – în timpul recensământului au fost colectate de asemenea informații cu privire la cea mai des întâlnită categorie de folosință a terenurilor afectate. Subcategoriile ce derivă din categoria de folosință sunt diverse, variind de la "teren neproductiv" la "teren arabil" și "curți/construcții". Acest capitol oferă informații despre cea mai frecvent întâlnită categorie de folosință a terenurilor private afectate.

Regimul juridic – informațiile referitoare la locația terenului afectat, dacă este situat în intravilan sau extravilan, au fost prezente doar pentru o treime din unitățile administrative. Datele prezentate în acest capitol cu privire la terenurile din zone intravilane se referă doar la unitățile administrativ-teritoriale pentru care informația este disponibilă.

Date generale colectate – la nivel de Proiect

Terenul situat în extravilanul UAT

O suprafață de 735 ha și aproximativ 17.367 loturi de teren privat sunt afectate de către lucrările de construcție a conductei într-o anumită măsură.

Aproximativ 9.791 de PAP au fost identificate în timpul recensământului desfășurat de către echipele Transgaz, dintre care 5.995 sunt proprietari de terenuri, 2.337 sunt utilizatori și alte 1.459 persoane au pretins un drept asupra terenurilor, dar nu au documente doveditoare. În plus față de PAP identificate, aproximativ 502 persoane au refuzat să ofere date cu privire la terenurile deținute, iar pentru 1.771 terenuri nu a fost identificat un proprietar sau utilizator. După cum se poate observa, sunt mai multe terenuri afectate decât persoane afectate, ceea ce arată că persoanele dețin sau utilizează mai mult decât un singur teren.

Fiecare dintre cele 11 județe este afectat de proiect într-o manieră diferită. Cea mai mare suprafață afectată de Proiect în ceea ce privește terenurile private – 118 ha, se găsește în județul Gorj, urmat de județele Vâlcea și Hunedoara cu 109, respectiv 100 ha. Cel mai puțin afectat județ este Dâmbovița, în care este afectată doar o unitate administrativ-teritorială, pe o suprafață de 5,7 ha. Figura de mai jos prezintă proporția terenului afectat din total, în fiecare județ.

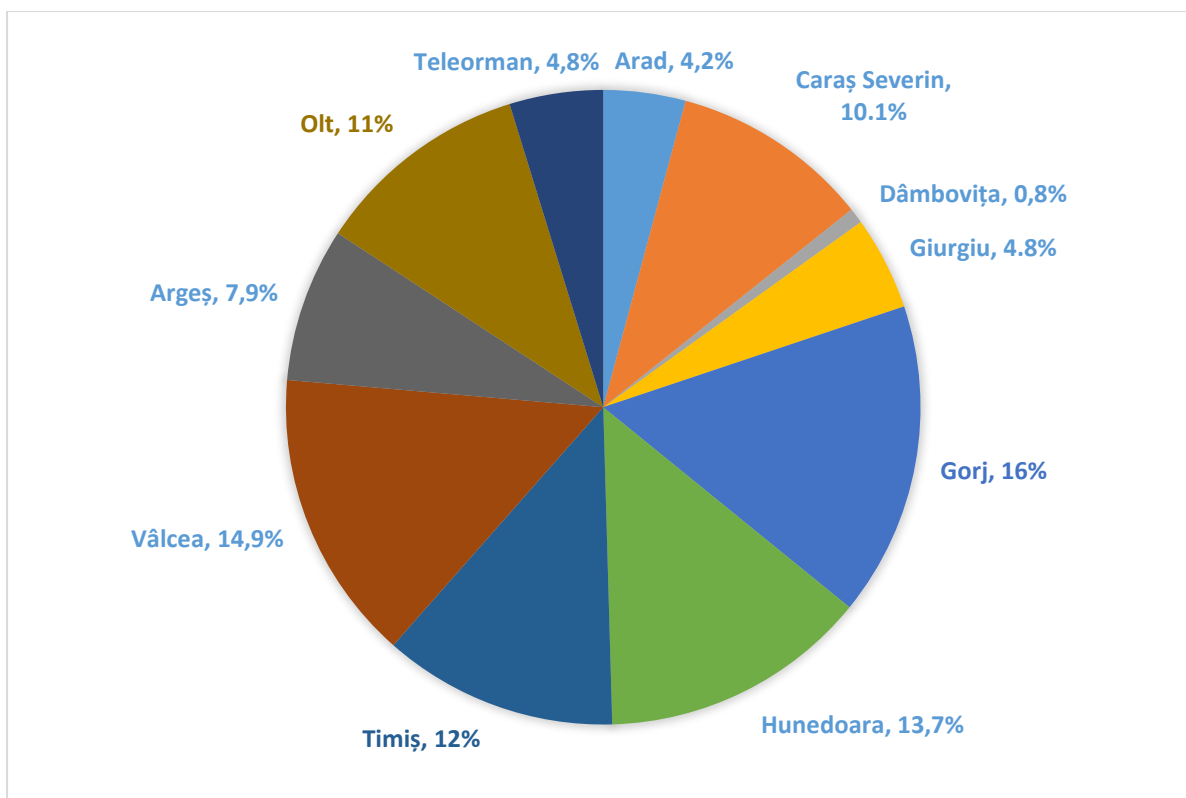

Figura 3. Suprafața afectată din total, pe fiecare județ

Județele Gorj și Vâlcea au cele mai multe loturi de teren privat afectate de către proiect: 4.809, respectiv 3.730. Acestea reprezintă 50% din totalul de terenuri private afectate, însă doar 31% din suprafața totală afectată. Acest lucru arată că, în medie, suprafața afectată în aceste două județe este mai scăzută în comparație cu alte județe.

Din totalul terenurilor private afectate, aproximativ 56% au suprafețe afectate cuprinse între 100 și 500 m², 12% au suprafețe afectate între 501 și 1000 m², iar 11% au mai mult de 1000 m² din suprafața totală afectată de Proiect. În jur de 18% din terenuri au suprafețe afectate de lucrări mai mici de 100 m². În general, aria medie a suprafețelor afectate este de 423 m².

Conform datelor disponibile, cel mai mare parte a terenului afectat este utilizat ca teren arabil – aproximativ 67% din loturile de teren private afectate. Alte 6% din loturile de teren sunt utilizate ca fânețe, 7% ca pășuni și în jur de 1% ca pădure. Categoria de folosință vii/livezi reprezintă mai puțin de 2% din totalul terenurilor afectate.

După cum era de așteptat, județele Gorj și Vâlcea au cel mai mare număr de persoane afectate: 2.269, respectiv 2.013 (43% din totalul PAP identificate), precum și cel mai mare număr de terenuri cu proprietari/utilizatori neidentificați – 582 în Gorj și 338 în Vâlcea.

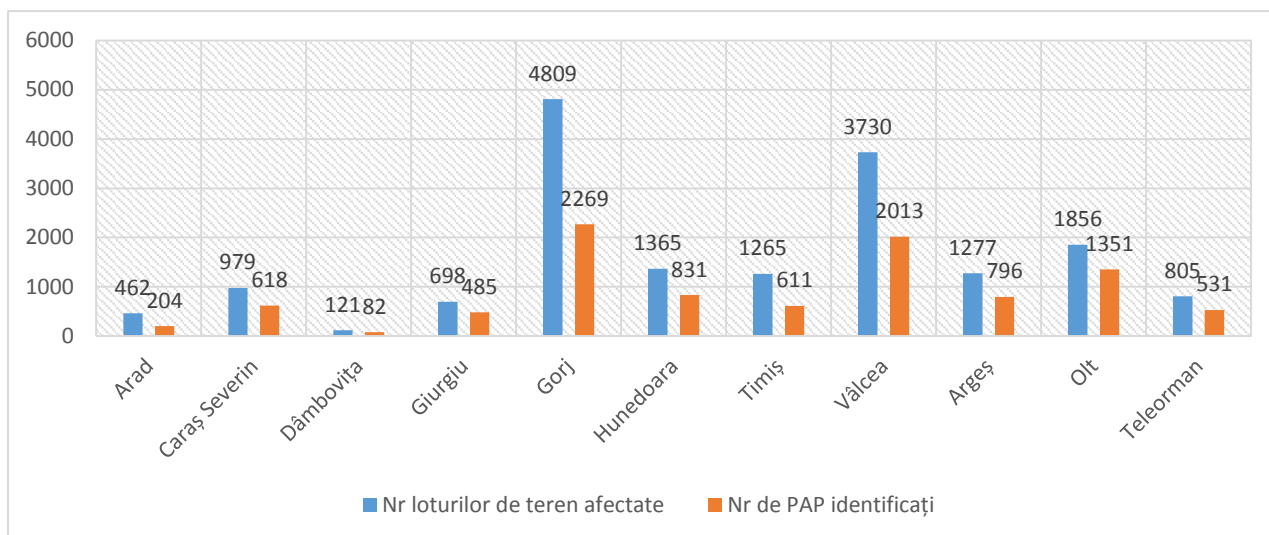

Figure 4. Comparație între nr de loturi de teren afectate și nr de PAP, pentru fiecare județ

Figura de mai sus prezintă într-o manieră comparativă cât de multe terenuri private și câte persoane sunt afectate de Proiect. Se poate observa de exemplu cum, în anumite județe, din moment ce mai multe persoane afectate dețin/utilizează mai mult decât un singur lot, impactul proiectului este diferit față de alte județe, unde raportul dintre nr terenurilor afectate – nr de persoane afectate este de 1:1.

Datele disponibile arată că în județele Arad și Timiș, proprietarii constituie cea mai mare parte dintre persoanele afectate identificate: 96%, respectiv 91% dintre persoanele afectate din cele două județe sunt considerate proprietari, pe baza documentelor prezentate echipelor din teren. Dâmbovița e la extrema cealaltă, cu doar 18% din totalul PAP din județ considerați proprietari. Structura drepturilor de proprietate a PAP identificați este prezentată în figura de mai jos.

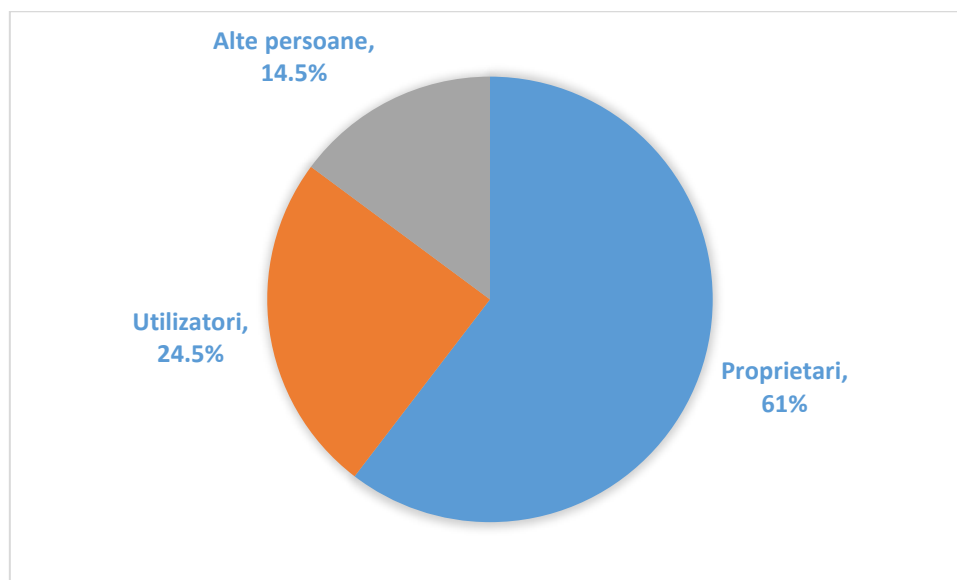

Figura 5. Structura drepturilor de proprietate la nivel de Proiect

Structura vârstei persoanelor afectate de proiect este echilibrată. Dintre PAP care și-au declarat vârsta, 51% au vârsta peste 65 ani și 49% au vârsta sub 65 ani. 24% dintre persoanele afectate au mai mult de 75 ani. Județele Gorj și Vâlcea au cea mai mare cotă de persoane afectate cu vârsta peste 65 ani din totalul PAP: 11,3, respectiv 12,7%. Totuși, structura vârstei din fiecare județ este asemănătoare cu cea generală.

Terenul situat în intravilanul Unităților Administrativ-Teritoriale

Datele cu privire la regimul juridic al terenurilor afectate sunt limitate, indiferent dacă acestea sunt situate în intravilanul sau extravilanul UAT. Până acum, din datele disponibile, terenuri private afectate de proiect și situate în intravilan au fost identificate în 4 județe: Giurgiu, Gorj, Vâlcea și Olt.

Există 153 de terenuri private afectate de proiect în intravilan, cu o suprafață totală de 5,6 ha și o proporție de 0,77% din suprafața totală afectată. Cea mai mare cotă a acestor terenuri se găsește în județul Vâlcea – 112 (3,6 ha). Figurile de mai jos arată comparativ numărul de terenuri și suprafața afectată care poate fi regăsită în intravilanul celor patru județe.

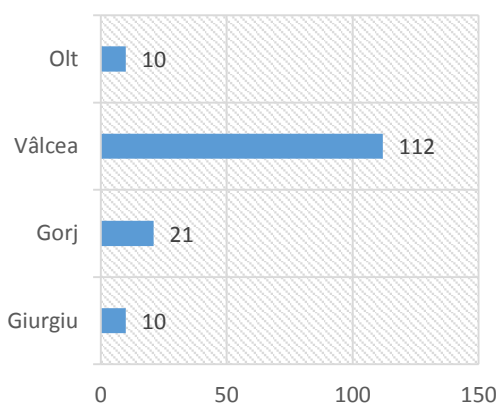

Figura 6. Nr de terenuri afectate în intravilan, per județ

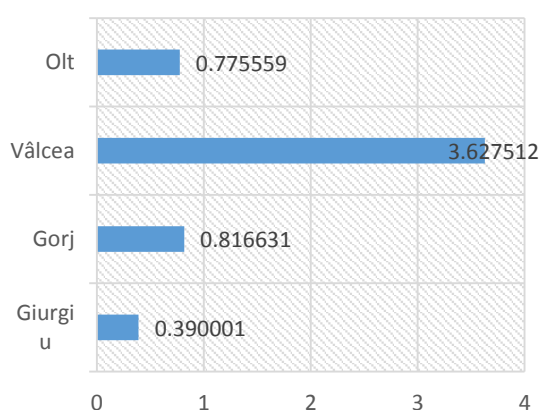

Figura 7. Suprafața afectată în intravilan, per județ (în ha)

Mărimea medie a suprafețelor afectate în intravilanul județului Olt este de 776 m², urmat de județele Gorj și Giurgiu cu o suprafață medie afectată de 390 m². Per total, în intravilan, sunt 95 de loturi cu o suprafață afectată cuprinsă între 100 și 500 m² și 32 de loturi de teren afectate cu o suprafață mai mică de 100 m². Doar 12 terenuri au suprafața afectată mai mare de 1000 m².

Pentru 153 loturi de teren, sunt identificate 84 de PAP. Din acestea, 50 (60%) sunt considerați proprietari, 8 sunt considerați utilizatori și 26 au pretins drepturi asupra terenurilor, însă nu au documente doveditoare. Pentru 13 din 153 dintre loturile de teren privat nu au fost identificați proprietari sau utilizatori.

Teren utilizat pentru stațiile de comprimare a gazelor naturale

Printre primele instalații supraterane care urmează să fie construite de-a lungul traseului conductei sunt cele trei stații de comprimare a gazelor (SCG) de la Podișor (județul Giurgiu), Bibești (județul Gorj) și Jupa (județul Caraș- Severin). Adicional terenului necesar pentru construcția conductei, alte 10,6 ha sunt necesare pentru construcția SCG și a căilor de acces aferente. Acest teren va fi afectat pentru întreaga perioadă de funcționare a conductei. O descriere succintă a situației din teren pentru cele trei stații, în baza datelor disponibile, este prezentată mai jos.

Podișor SCG

Stația de comprimare a gazelor din Podișor va impacta în total 3,5 ha de teren, din care aprox. 3,3 ha sunt proprietate privată. Totalul suprafeței private afectate este compus din două terenuri arabile, unul afectat pe o suprafață de 216 m² și altul afectat pe o suprafață de 33.400 m². Ambele loturi de teren sunt în proprietatea aceleiași persoane și ambele sunt închiriate unei companii private. Pe lângă terenul privat afectat, construcția SCG va afecta și un lot de teren public, cu o suprafață de 1.416 m², care momentan este utilizat ca drum de exploatare.

Bibești SCG

În Bibești, lucrările SCG afectează o suprafață de 3,7 ha, care este în mare parte proprietate privată. Terenul public este afectat pe o suprafață de doar 14 m². Suprafața afectată e compusă din 50 de loturi de teren privat care sunt utilizate ca teren arabil. Datele arată un număr de 5 proprietari și 16 utilizatori care au teren afectat de stația de comprimare gaze Bibești. Pentru alte 23 PAP, statutul de proprietar/utilizator nu a putut fi determinat din cauza informațiilor insuficiente (i.e. 44 PAP în total).

Din totalul de 49 de loturi de teren private care sunt afectate de lucrările de construcție, 26 de loturi, însumând 1.492 m² din suprafața afectată, vor fi utilizate ca drumuri de acces pentru stația de comprimare gaze, în timp ce 23 de parcele – 35.916 m² - vor susține structura propriu-zisă. Suprafața medie afectată a parcelelor private de teren este de 748,2 m²; 22 de parcele sunt afectate pe mai puțin de 100 m² din suprafață, 6 parcele au suprafețe afectate între 100 și 500 m² și 7 parcele au suprafața afectată între 500 și 1.000 m². Cea mai mare cotă din totalul suprafeței afectate – 83% - este compusă din 14 parcele, fiecare dintre acestea fiind afectată pe o suprafață mai mare de 1.000 m².

Jupa SCG

Suprafața privată afectată pentru SCG Jupa se ridică la 3,4 ha și este alcătuită din 8 parcele proprietate privată. Datele disponibile arată că sunt 7 PAP care dețin de drept aceste 8 terenuri și că toate terenurile afectate sunt utilizate ca teren arabil.

Unul din terenurile private va fi afectat pe o suprafață de 673 m² pentru a construi căi de acces către stație, iar celelalte 7 parcele, care măsoară 3,3 ha de suprafață afectată, vor fi utilizate pentru stația propriu-zisă. Suprafața medie afectată a parcelelor private este de 4.301 m².

Date generale colectate – la nivel de Județ

Județul Arad

UAT 3 unități administrative: Fântânele, Șagu și Vladimirescu.

Teren privat afectat Din suprafața totală de teren privat afectat de Proiect, 4% corespunde județului Arad.
În total, suprafața afectată din județ este de aproximativ 31 ha și este compusă dintr-un număr de 462 parcele de teren arabil, dintre care 2 cu suprafețe necunoscute. UAT Vladimirescu are cel mai mare număr de parcele și cea mai întinsă suprafață de teren afectată de proiect (aproximativ 21 ha). În jur de 58% din totalul suprafeței afectate este alcătuită din 70 de parcele cu suprafețe afectate mai mari de 1.000 m², iar restul de 42% au suprafețe afectate mai mici de 1.000 m². Majoritatea parcelelor au suprafețe afectate

între 100 și 500 m². Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Arad este de 666 m².

PAP	Numărul total de PAP este de 204, dintre care 196 sunt proprietari de teren, iar 8 sunt utilizatori de teren. Un număr de 5 parcele cu proprietari/utilizatori de teren neidentificați a fost înregistrat pe traseul conductei, însemnând 2% din total. Aproximativ 58% din PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; restul de 42% din PAP au peste 65 de ani.
Intravilan	Datele arată că nu există terenuri afectate în intravilanul județului în acest moment.

Județul Caraș-Severin

UAT	9 unități administrative: Caransebeș, Oțelu Roșu, Băuțar, Constantin Daicoviciu, Glîmboca, Marga, Obreja, Sacu și Zăvoi.
Teren privat afectat	Din totalul suprafeței de teren afectat de Proiect, 10% corespunde județului Caraș-Severin. Suprafața privată afectată de pe teritoriul județului este de aproximativ 67 ha în total și acoperă un număr de 979 parcele private, dintre care una cu suprafață necunoscută. Cea mai mare parte din parcelele afectate e reprezentată de teren arabil (485 parcele), urmat de fânețe, livezi, pășuni și pădure. Constantin Daicoviciu are cel mai mare număr de parcele private și cea mai mare suprafață afectată de Proiect (în jur de 17 ha). Aproape 54% din totalul zonei afectate este compusă din 225 de parcele private cu suprafețe afectate mai mari de 1.000 m², iar restul de parcele (45%) au suprafețe afectate mai mici de 1.000 m². Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Caras-Severin este de 760 m².
PAP	Numărul total de persoane afectate identificate este de 618, dintre care 345 sunt considerați proprietari, 267 utilizatori de teren, iar 6 persoane pretend un drept asupra terenului dar nu au niciun document doveditor. În plus, un număr de 117 parcele cu proprietari/utilizatori neidentificați au fost înregistrate de-a lungul conductei, 16% din totalul parcelelor. În jur de 58% din PAP care și-au declarat vârsta au vârsta sub 65 de ani; restul de 42% din PAP au peste 65 de ani.
Intravilan	Nu sunt parcele de teren în intravilan conform datelor disponibile în acest moment.

Județul Dâmbovița

UAT	1 unitate administrativă: Șelaru (a se vedea fișa informativă Șelaru în Anexa 1)
Teren privat afectat	Din suprafața totală de teren privat afectat de către Proiect, 1% corespunde județului Dâmbovița. Totalul suprafeței afectate pe teritoriul județului este de aproximativ 5,76 ha și este compusă dintr-un număr de 121 de terenuri arabile. Cele mai multe dintre parcele, și anume 52%, au suprafețe afectate cuprinse între 100 și 500 m². 40% din totalul parcelelor afectate au suprafețe afectate mai mari de 500 m². Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Dâmbovița este de 476 m².
PAP	Numărul total de persoane afectate identificate este de 82, dintre care 15 sunt considerați proprietari de teren, 66 utilizatori de teren și o singură persoană pretinde drepturi asupra terenului, însă nu a prezentat documentele doveditoare. În plus, un număr de 7 parcele private cu proprietari/utilizatori neidentificați au fost înregistrați de-a lungul conductei, corespunzător cu 8% din numărul total al parcelelor din județ. În jur de 49% dintre PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; 51% dintre persoanele afectate au vârsta peste 65 de ani.
Intravilan	Nu sunt parcele de teren afectate în intravilan conform datelor disponibile în acest moment.

Județul Giurgiu

UAT	4 unități administrative: Bucșani, Mârșa, Roata de Jos și Crevedia Mare.
Teren privat afectat	5% din totalul suprafeței de teren privat afectat de Proiect corespunde județului Giurgiu. Suprafața totală afectată din interiorul județului este de aproape 35,1 ha și este compusă din 698 de parcele, dintre care 687 parcele au categoria de folosință arabil, 10 curți/construcții și o parcelă - forestier. Roata de Jos are cel mai mare număr de parcele private și cea mai întinsă suprafață afectată de proiect (aproape 19,71 ha). Cele mai multe dintre parcele afectate, anume 49% din total, au suprafețe afectate între 100 și 500 m². Terenurile cu suprafețe afectate mai mari de 500 m² reprezintă 30% din totalul parcelelor afectate. Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Giurgiu este de 503 m².
PAP	Numărul total de persoane afectate identificate este 485, dintre care 320 sunt considerați proprietari de teren, 146 utilizatori de teren și 19 persoane

nu au documente doveditoare. În plus, aproape 65 de parcele fără proprietari/utilizatori identificați au fost înregistrați de-a lungul traseului conductei, reprezentând 12% din totalul parcelelor de teren afectate. Aproape 53% dintre PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani, iar 47% dintre aceștia au peste 65 de ani.

Intravilan În județul Giurgiu sunt 10 parcele afectate în intravilan, și 10 PAP. Suprafața totală afectată este de 3.900 m², care reprezintă aproape 1% din totalul suprafeței afectate din județ. Toate cele 10 parcele afectate au categoria de folosință curți/construcții. Un număr de 7 loturi de teren au zone afectate între 100 și 500 m² și 2 parcele au suprafețe afectate între 500 și 1.000 m². Din numărul total de PAP din intravilan, 8 au mai puțin de 65 de ani și 2 au peste 80 de ani. Mai multe detalii pot fi găsite consultând fișa informativă Crevedia Mare, din anexa 1.

Județul Gorj

UAT 12 unități administrative: Bumbăștii Jiu, Târgu Cărbunești, Bălănești, Bărbănești, Dănciulești, Hurezani, Jupânești, Schela, Scoarța, Stejari, Turcinești și Vladimir.

Teren privat afectat Din totalul suprafeței de teren privat afectat de Proiect, 16% corespunde județului Gorj. Județul Gorj are cea mai mare cotă de terenuri private afectate din toate județele.

Suprafața totală afectată este de aproximativ 118 ha și include un număr de 4.809 de parcele, dintre care 68 cu suprafețe necunoscute. Cele mai multe parcele au categoria de folosință arabil (2.910 parcele), urmate de pășune, fânețe, pădure și altele. Jupânești are cel mai mare număr de parcele afectate, în timp ce Schela are cea mai mare suprafață afectată de Proiect (în jur de 20 ha). Aproape 58% din totalul suprafeței afectate este compusă din 4.291 de parcele de teren cu suprafețe afectate sub 500 m². Restul parcelelor - 42% - au mai mult de 500 m² afectați din suprafața totală. Suprafața medie afectată a parcelelor județului Gorj este de 245 m².

PAP Numărul total al PAP este de 2.269, dintre care 1.129 sunt considerați proprietari de teren, 679 sunt utilizatori de teren, 461 PAP pretend drepturi asupra terenurilor, însă nu au documente doveditoare. În plus, un număr de 582 de parcele private fără proprietari/utilizatori identificați au fost înregistrate de-a lungul traseului conductei, reprezentând 20% din totalul parcelelor. În jur de 50% dintre PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; restul de 50% au peste 65 de ani.

Intravilan În județul Gorj sunt 21 de parcele afectate în intravilan, și anume 9 parcele situate în Dănciulești și 12 în Hurezani. Suprafața totală afectată din intravilan este de 8.166 m², ceea ce reprezintă 1% din totalul suprafeței

afectate de către Proiect în acest județ. În jur de 54% din suprafața totală afectată din intravilan este compusă din 19 parcele private cu suprafețe afectate sub 1000 m², iar restul de 2 parcele (46% din suprafața totală afectată în intravilan) au suprafețe afectate peste 1000 m².

Numărul total al PAP din intravilan este 22, dintre care 14 PAP au vârsta sub 65 de ani și 8 PAP au peste 65 de ani.

Județul Hunedoara

UAT Conducta BRUA traversează terenurile a 10 UAT: Vulcan, Bănița, Baru, Densuș, Pui, Hațeg, Sălașu de Sus, Sântămărie Orlea, Sarmizegetusa și Totești, reprezentând 14% din totalul suprafeței de teren privat afectat de Proiect.

Teren privat afectat Baru este localitatea cea mai fragmentată, având cele mai multe parcele private afectate de Proiect – 379, fiind urmată de Sarmizegetusa cu 342 de parcele afectate. Totuși, cea mai mare suprafață afectată este în Vulcan – 22 ha și în Totești – aproape 20 ha.

Datele arată că o suprafață cumulată de 100 ha este afectată de lucrări. Hațeg este singura UAT în care Proiectul nu afectează nici o parcelă proprietate privată. În restul de 9 UAT, suprafața afectată cuprinde 1.365 parcele private. Chiar dacă jumătate dintre parcele - mai exact 684 – au suprafețe afectate între 100 și 500 m², acestea constituie doar 18% din totalul suprafeței afectate. În schimb, 266 de parcele cu suprafețe afectate de peste 1.000 m² însumează 61% din totalul suprafeței afectate. De asemenea, 136 de parcele care au suprafețe afectate de până la 100 m² - 10% din numărul total de parcele, reprezintă doar 0,6% din suprafața afectată. Suprafața medie afectată a parcelor în județul Hunedoara este de 738 m².

În jur de 863 din totalul de 1.365 de parcele private afectate au categoria de folosință arabil, însemnând 48% din totalul suprafeței afectate de proiect în județul Hunedoara.

Alte parcele sunt utilizate ca și fânețe – 314 parcele sau 23% din totalul suprafeței afectate, pășuni – 15 parcele, forestier – 53 de parcele și livezi – 20 de parcele.

PAP Au fost identificați aproximativ 530 de proprietari de drept, 224 utilizatori de drept și 77 utilizatori fără niciun document doveditor. În jur de 114 loturi nu au proprietari sau utilizatori identificați. Structura de vârstă a persoanelor afectate ne arată că, din totalul persoanelor care și-au declarat vârsta, 403 au mai mult de 65 de ani, iar 339 de persoane au mai puțin de 65 de ani.

Intravilan Conform informațiilor disponibile, doar o UAT are teren privat afectat în intravilan, și anume Vulcan. Au fost identificate 52 de parcele private, care

însumează 4,73 ha, sau 5% din suprafața totală afectată în județul Hunedoara. (a se vedea fișa informativă Vulcan din anexa 1).

Județul Timiș

UAT 11 unități administrative: Belinț, Bogda, Coșteiu, Fibiș, Gavojdia, Ghizela, Lugoj, Mașloc, Pișchia, Recaş și Topolovățu Mare. Bogda este singura UAT din județ care nu are parcele private afectate de Proiect.

Teren privat afectat Din totalul suprafeței de teren privat afectat de Proiect, 12% este situat în județul Timiș. Gavojdia are cele mai multe parcele private afectate de Proiect, precum și cea mai mare suprafață afectată – 22,5 ha, urmată de Mașloc și Lugoj cu 15 ha afectate fiecare.

Au fost identificate un număr total de 1.265 de parcele private afectate, care însumează aproximativ 88 ha. În jur de 607 dintre parcele au suprafețe afectate între 100 și 500 m², urmate de 290 de parcele cu o suprafață afectată între 500 și 1.000 m². Suprafața medie afectată a parcelor de pe teritoriul județului Timiș este de 695 m².

87% din terenul afectat este utilizat ca teren arabil. Alte categorii de folosință regăsite în cadrul județului sunt fânețe, pășuni, vii/ livezi și forestier.

PAP Au fost identificați aproximativ 554 de proprietari de drept, 40 de utilizatori și 17 utilizatori care nu au documente doveditoare. De asemenea, au fost înregistrate 236 de parcele care nu au proprietari/ utilizatori identificați.

Structura de vârstă a persoanelor afectate identificate arată că, din totalul de 513 PAP care și-au declarat vârsta, jumătate au mai puțin de 65 de ani. 54 de persoane din cealaltă jumătate sunt PAP cu vârsta peste 80 de ani.

Intravilan Nu există informații despre parcele afectate în intravilan.

Județul Vâlcea

UAT 11 unități administrative: Măciuca, Tetoiu, Zătreni, Crețeni, Drăgășani, Fântâțești, Gușoeni, Lăcusteni, Ștefănești, Șutești și Voicești.

Teren privat afectat Din totalul suprafeței de teren privat afectat de către Proiect, 15% este situat în Vâlcea. Este a doua cea mai mare suprafață afectată din cele 11 județe. Gușoeni are cele mai multe parcele private afectate de către Proiect, în timp ce Zătreni are cea mai mare suprafață de teren afectată – 21 ha.

Conform datelor disponibile, un număr total de 3.730 de parcele private sunt afectate, care însumează aproximativ 109 ha. În jur de 2.555 dintre parcele au suprafețe afectate care între 100 și 500 m², urmate de 756 de parcele cu

o suprafață afectată mai mică de 100 m². Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Vâlcea este de 293 m².

Mare parte din terenul afectat este utilizat ca teren arabil sau pășune. Alte categorii de folosință a terenurilor din județ sunt forestier (în jur de 200 parcele), vii/ livezi și terenuri neproductive.

PAP Au fost identificați aproximativ 1.432 de proprietari de drept, 298 de utilizatori și 283 de utilizatori fără documente doveditoare. În plus față de PAP identificate, au fost înregistrate și 338 parcele care nu au nici un proprietar/utilizator identificat.

Structura de vârstă a PAP identificate arată un tipar recurent. Jumătate din totalul celor 2.147 PAP care și-au declarat vârsta au mai mult de 65 de ani.

Intravilan Din cele 11 UAT, 3 au teren privat afectat în intravilan. Aceasta însumează până la 3,32% din totalul suprafeței afectate din județ, anume 3,63 ha și 112 parcele.

13 din cele 112 parcele private localizate în intravilan nu au proprietari/utilizatori identificați, în timp ce 21 PAP nu au documente doveditoare pentru utilizarea terenurilor. Au fost identificați 53 de PAP considerați proprietari de drept și 9 utilizatori de drept.

În jur de 46% din parcele intră în categoria de folosință forestier, restul reprezentând teren arabil. Doar o singură parcelă are categoria de folosință curți/construcții.

Județul Argeș

UAT Conducța traversează 5 UAT în județul Argeș: Bârla, Căldăraru, Izvoru, Popești și Râca.

Teren privat afectat Din suprafața totală de teren privat afectat de către Proiect, 8% este situat în județul Argeș. Căldăraru are cel mai mare număr de parcele private afectate de către Proiect – 446, urmat de Bârla cu 277. Chiar dacă are mai puține parcele afectate decât Căldăraru, Bârla are, totuși, cea mai mare suprafață afectată din toate UAT din județ – 18 ha.

Conform informațiilor disponibile, un număr total de 1.271 de parcele private sunt afectate, care însumează aproximativ 57 ha. În jur de 851 dintre parcele au suprafețe afectate între 100 și 500 m², urmate de 196 parcele cu suprafețe afectate între 500 și 1.000 m². Totuși, cea mai mare cotă din suprafața totală afectată - 38% - este compusă din 114 parcele care au peste 1.000 m² din suprafață afectată de lucrări. Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Argeș este de 435 m².

Peste 98% din suprafața terenului afectat este utilizată ca teren arabil, doar 6 parcele având o categorie de folosință diferită.

PAP Corespunzător terenului afectat s-au identificat aproximativ 482 de proprietari de drept, 237 utilizatori și 77 utilizatori care nu au documente să le dovedească dreptul de utilizare. Suplimentar PAP identificate, au fost înregistrate și 187 de parcele care nu au nici un proprietar/utilizator identificat.

Structura de vârstă a persoanelor afectate identificate arată că, din totalul de 785 PAP care și-au declarat vârsta, 59% au mai mult de 65 de ani. În jur de 324 de persoane au mai puțin de 65 de ani.

Intravilan Informațiile disponibile arată că nu sunt parcele private afectate în intravilanul unităților administrativ-teritoriale.

Județul Olt

UAT 8 unități administrative: Corbu, Grădinari, Oporelu, Potcoava, Priseaca, Scornicești, Strejești și Teslui.

Teren privat afectat Din totalul suprafeței de teren privat afectat de către Proiect, 11% corespunde județului Olt.
Suprafața de teren privat afectat din județ însumează aprox. 80,82 ha și cuprinde un număr de 1.856 parcele de teren, dintre care 1.824 (98%) sunt parcele de teren arabil, 18 livezi, 7 parcele de pădure, iar restul de parcele au categoria de folosință pășuni, vii. Scornicești are cel mai mare număr de parcele și cea mai mare suprafață de teren afectată de Proiect – în jur de 27 ha. Aproape 41% din totalul suprafeței afectate este cuprinsă în 92 de parcele cu suprafața afectată mai mare de 1.000 m². Suprafața medie afectată a parcelor din județul Olt este de 435 m².

PAP Numărul total de persoane afectate identificate este 1.351, dintre care 793 sunt considerați proprietari, 172 utilizatori, iar 386 sunt utilizatori fără documente doveditoare. În plus, un număr de 93 de parcele cu proprietari neidentificați au fost înregistrate de-a lungul conductei, anume 6% din totalul parcelor. În jur de 51% din PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; 49% dintre PAP au peste 65 de ani.

Intravilan Sunt 10 parcele private afectate în intravilanul UAT din județ, anume 4 parcele localizate în Corbu și 6 parcele afectate în Scornicești. Totalul suprafeței afectate din intravilan este de 7.756 m², care reprezintă 1% din totalul suprafeței afectate de către Proiect în județ. Totalul suprafeței afectate din intravilan acoperă un număr de 7 parcele teren arabil, 2 parcele pășuni și 1 tip curți/construcții.
În jur de 82% din totalul suprafeței afectate din intravilan este compusă din 4 parcele private afectate cu peste 1.000 m², restul de 6 parcele având suprafața afectată mai mică de 500 m².
Numărul total al persoanelor afectate identificate este 8. Un număr de 3 PAP care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; 5 persoane afectate au peste 65 de ani.

Județul Teleorman

UAT 5 unități administrative: Gratia, Poeni, Scurtu Mare, Tătăraștii de Jos și Tătăraștii de Sus.

Teren privat afectat Din totalul suprafeței de teren privat afectat de Proiect, 5% corespunde județului Teleorman.

Totalul suprafeței afectate din județ este de aproximativ 35,07 ha și cuprinde un număr de 805 parcele de teren arabil, dintre care 18 cu suprafețe necunoscute. Poeni are cel mai mare număr de parcele și cea mai mare suprafață afectată de Proiect (în jur de 15,25 ha). Cele mai multe dintre parcele, și anume 62% din total, au suprafețe afectate între 100 și 500 m². Parcelele care sunt afectate pe o suprafață mai mare de 500 m² însumează 28% din totalul parcelelor afectate. Suprafața medie afectată a parcelelor din județul Teleorman este de 436 m².

PAP Numărul total al persoanelor afectate identificate este 531, dintre care 199 sunt considerați proprietari de teren, 200 utilizatori, iar 132 de persoane pretind drepturi cu privire la teren, însă nu au documente care să dovedească dreptul de utilizare. În plus, un număr de 27 parcele cu proprietari neidentificați au fost înregistrate de-a lungul conductei și reprezintă 5% din totalul parcelelor din județ.

În jur de 46% dintre persoanele afectate care și-au declarat vârsta au mai puțin de 65 de ani; 54% dintre PAP au peste 65 de ani.

În timpul recensământului desfășurat de Transgaz, au fost întâlnite 35 de situații în care PAP au refuzat să prezinte documente doveditoare cu privire la dreptul de proprietate/utilizare din varii motive.

Intravilan Conform datelor disponibile, nu sunt parcele afectate în intravilan.

Sondaj socio-economic

Un număr total de 444 de interviuri în gospodării au fost desfășurate în perioada noiembrie-decembrie 2016 în comunitățile afectate, pentru a colecta informații privind statutul socio-economic al persoanelor afectate, inclusiv a proprietarilor și utilizatorilor de terenuri afectați direct de proiect. Studiul nu a fost un recensământ și a fost menit să ofere o perspectivă de ansamblu asupra condițiilor socio-economice actuale din comunitățile afectate. Din cauza informațiilor limitate privind proprietarii de terenuri și a parcelelor de teren afectate, eșantionul nu poate fi considerat ca fiind reprezentativ pentru întreaga populație afectată. Criteriile de selecție sunt detaliate în Raportul privind Evaluarea Rapidă a Impactului Social.

Județul	Numărul de interviuri per județ	% din total
Giurgiu	4	1%
Teleorman	12	3%
Argeș	35	8%
Olt	44	10%
Vâlcea	62	14%
Gorj	156	35%
Hunedoara	68	15%
Caraș Severin	26	6%
Timiș	24	5%
Arad	13	3%

TOTAL	444	100%
-------	-----	------

Figura 8. Numărul de interviuri per județe afectate de BRUA

Respondenții principali ai interviurilor au fost 182 femei (41%) și 262 bărbați (59%), dar mai mulți membri ai gospodăriei au contribuit la interviuri. Din cei 444 respondenți, 436 au fost persoane fizice, iar 8 au reprezentat companii private sau entități.

Numai în 58 din gospodării locuia o singură persoană, restul variind de la 2 până la 8 membri pe gospodărie, după cum este reprezentat în tabelul următor.

Tabel 9. Numărul de membri per gospodărie

Numărul de membri in gospodărie	Gospodării
1	58
2	153
3	75
4	76
5	43
6	27
7	5
8	1
N/A	6
Total	444

Din numărul total de respondenți, 244 au fost proprietari ai terenurilor afectate, 102 au fost rezidenți ai caselor situate în DdT, 80 au fost utilizatori de terenuri, terenul afectat fiind înregistrat pe o altă gospodărie/membru al familiei (inclusiv moștenitori ai proprietarilor de teren decedați), iar 18 au fost rude ale proprietarilor terenurilor afectate.

Date privind terenurile afectate

327 de persoane au furnizat informații privind dimensiunea parcelei de teren afectat, rezultând o dimensiune medie de 2,6 ha. Dintre acestea, 200 de persoane au deținut sau au folosit o parcelă de teren mai mică de 1 ha, cu o medie de 0,43 ha. Proprietățile

mari (cea mai mare parcelă de teren afectată a avut o suprafață de 280 ha) sunt rezultatul consolidării terenurilor prin achiziție și sunt folosite pentru a desfășura activități agricole comerciale (o companie agricolă medie din România are aproximativ 200 ha), în timp ce fermele mici sunt rezultatul fragmentării terenurilor ca parte a procesului de restituire a proprietății după anii 1990.

Un număr de 229 respondenți au furnizat informații despre alte proprietăți pe care le dețin în afară de parcela de teren afectată. În medie, acestea au totalizat 2,7 ha pe respondent, mai puțin de 10% având alte proprietăți mai mici de 1 ha. În ceea ce privește utilizarea terenurilor, 75% dintre persoanele intervievate au declarat că folosesc terenurile arabile pentru culturile de porumb, grâu și legume. O parte dintre acestea au folosit aceeași parcelă pentru a cultiva mai multe culturi.

Table 10. Utilizarea terenurilor în zona investigată

Utilizarea terenului	Total răspunsuri	% din totalul respondenților
Teren arabil din care:	332	75%
Cartofi	2	

Cereale	2	
Porumb	166	
Floarea soarelui	12	
Grâu	122	
Legume	19	
Orz	8	
Ovăz	1	
Livezi	50	11%
Vii	6	1%
Pădure	39	9%
Pășuni	29	7%
Fânețe	89	20%
Lucernă	12	3%

* cifrele nu totalizează 100%, având în vedere că se pot realiza mai multe culturi pe aceeași parcelă de teren

În timp ce majoritatea persoanelor lucrează terenul cu mijloace proprii, 84 respondenți au menționat că folosesc angajați sezonieri sau permanenți pentru a efectua lucrările agricole. Aceasta se referă în principal la contractarea unei alte persoane din sat, proprietar de utilaje agricole (tractoare, cărucioare de cereale) pentru a efectua sarcini mecanizate pe terenul în cauză.

Nivelurile veniturilor

Din totalul celor 1328 membri ai gospodăriilor care și-au declarat vârsta, 153 au avut mai puțin de 18 ani, în timp ce 328 au avut peste 65 de ani. Media a fost înregistrată la 47 de ani. Privind sursele veniturilor, au fost colectate informații de la 807 adulți, cu un venit mediu de 1200 Lei. Marea majoritate a respondenților (494) au fost pensionari, cu o valoare medie a pensiei de 1011 lei. Cea mai mare parte a pensiilor sunt cele acordate ca urmare a atingerii vârstei de pensionare, dar câteva sunt pensii de boală, indemnizații de revoluționar sau alte tipuri de compensații. 281 din respondenți lucrau ca salariați cu un venit mediu de 1600 lei, situându-se aproape de media națională a venitului. Alte surse de venit au fost menționate câteva afaceri proprii, lucrul în străinătate, munca sezonieră etc.

Persoanele cele mai vulnerabile sunt cele care se bazează exclusiv pe veniturile din ajutorul social, un număr total de 14 persoane (mai puțin 2%) care au beneficiat de ajutor în valoare de 193 de lei pe lună.

Proprietarii de terenuri și utilizatorii primesc de asemenea subvenții dacă cultivă pământul. Valoarea subvenției depinde de tipul de cultură.

6. Criteriile de eligibilitate și drepturile persoanelor afectate

6.1 Situații de relocare fizică

Designul proiectului BRUA a fost realizat în așa fel încât să se evite orice situație de relocare fizică. Totuși, deoarece acesta este un proiect liniar ce presupune instalarea a aproape 500 km de conductă și care afectează aproape 20.000 de parcele de teren, există riscul ca structuri locuite (temporar sau permanent) să fie întâlnite în zona DdT.

În acest moment, datele disponibile nu indică existența unei astfel de situații pe terenul afectat. Totuși, în timpul procesului de inventariere a culturilor și bunurilor, Transgaz va identifica toate structurile localizate pe terenul afectat. Dacă vreuna din structuri este locuită (temporar sau permanent), fie oficial, fie informal, pașii următori vor fi aplicați:

- întreruperea tuturor activităților planificate să fie executate pe terenul pe care există structuri locuite ce necesită relocare;

- informarea imediată a expertului social al BERD în legătură cu acest caz;

- identificarea tuturor persoanelor afectate

- colectarea de date socio-economice ale persoanelor afectate

- elaborarea unui Plan de Relocare Fizică de Urgență, având ca standard Cerința de Performanță numărul 5 a BERD

- compensațiile vor fi oferite înainte ca relocarea sau restricțiile de acces să aiba loc.

În cazul în care structuri locuite sunt identificate de către constructori, aceștia au obligația să întrerupă imediat toate activitățile și să informeze reprezentanții Transgaz despre acest caz. Pașii menționați mai sus vor fi aplicați și în aceste circumstanțe.

6.2 Situații de dislocare economică

Este de așteptat ca proiectul BRUA să cauzeze impacturi minore asupra mijloacelor de trai a persoanelor afectate, din cauza ocupării temporare a majorității terenurilor. De asemenea, activități de subzistență sunt în general efectuate pe loturi de teren foarte fragmentate, care sunt de obicei împrăștiate în diferite părți ale localității. Totuși, aceste ipoteze vor trebui confirmate în timpul procesului de inventariere și compensare a bunurilor desfășurat de Transgaz, iar măsurile adecvate vor trebui dezvoltate anterior și prevăzute în PEDUS. Detalii privind inventarul bunurilor și procesul prin care noi prevederi pot fi incluse în PEDUS sunt prezentate în capitolul 7.1 al acestui document.

La momentul elaborării prezentului document, au fost identificate următoarele situații de **dislocare economică**:

Categoria 1. Utilizarea terenurilor pentru instalații supratereane

Această categorie presupune afectarea unei suprafețe limitate comparativ cu suprafața totală de teren afectată de Proiect, precum și afectarea unui număr limitat de proprietari, dar care va avea efect pe termen lung sau permanent asupra proprietăților afectate. Cadrul legal prevede plata unei indemnizații anuale în schimbul exercitării drepturilor de uz și servitute, valoarea indemnizației fiind stabilită de către evaluatori autorizați. Totuși, dat fiind faptul că sunt planificate investiții mari pentru instalațiile supratereane, Transgaz intenționează să cumpere terenul afectat, acolo unde proprietarii sunt de acord, pe bază de negociere.

Achiziția permanentă este posibilă doar dacă proprietățile avute în vedere sunt înregistrate în sistemul național de cadastru. Costurile care apar în timpul procesului de înregistrare pot varia între 200 până la 400 euro pe hectar.

Compensațiile referitoare la exercitarea dreptului de uz și servitute pentru terenurile care vor fi ocupate (pentru stațiile de robinete) vor fi plătite proprietarilor de teren. În cazurile în care proprietarii de teren au decedat, iar procesul de succesiune nu a fost inițiat, deținătorii actuali nu-și vor putea accesa compensațiile, deoarece nu sunt recunoscuți ca și deținători legali, conform legii; compensațiile vor fi depuse într-un cont de consemnare pentru o perioadă de 5 ani, iar Persoanele Afectate vor putea să le acceseze în momentul în care au făcut dovada dreptului de proprietate urmărind procedura legală.

Utilizatorii terenurilor, formali sau informali, pot suferi pierderi ale bunurilor sau ale culturilor și vor fi compensați pentru acestea.

Pierderea de subvenții, chirie sau alte venituri derivate din deținerea terenului vor fi acoperite de procesul de compensare.

Categoria 2. Ocuparea terenului pentru lucrările de construcție ale conductei

Această categorie include atât loturile de teren situate pe culoarul de lucru a conductei, precum și alte terenuri ocupate temporar de către organizările de șantier, depozitele de țeavă și echipament, drumuri de acces, și teren suplimentar cerut de către contractori. Această categorie a fost identificată în totalitate până în acest moment, în baza planului detaliat al proiectului. Se estimează ca ocuparea temporară a terenului să aibă loc în medie pe o perioadă între 1- 3 luni sau mai mult, în funcție de tipul de sol, condițiile atmosferice, anotimpuri, etc. Această categorie este posibil să experimenteze cazuri izolate de reducere a productivității după ce procesul de construcție va fi încheiat, drept pentru care va fi necesar să fie întreprinse acțiuni speciale.

Ocuparea unei suprafețe de teren suplimentară cerută de către Contractorii în timpul construcției – este probabil ca, în timpul lucrărilor de construcție, anumite activități să necesite suplimentarea terenului pentru utilizarea temporară, care este localizat în afara culoarului de lucru. Acest lucru va avea un impact asupra proprietarilor și utilizatorilor de teren încă neidentificați. În aceste cazuri, procesul de compensare va reveni contractorilor responsabili de cererea terenului suplimentar. Contractorii vor urmări prevederile curentului PEDUS, iar Departamentul de Reglementare Terenuri va monitoriza conformitatea cu acesta.

Pierderile subvențiilor ar putea fi întâlnite de utilizatorii și proprietarii de teren. Sunt necesare consultații cu Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) pentru a evalua gradul de impact și pentru a se asigura că aceste pierderi sunt cuprinse în valoarea compensației.

Inventarierea bunurilor pentru a evalua culturile și alte pierderi cauzate de construcția conductei vor fi realizate pentru fiecare proprietate în parte, în prezența proprietarului și/ sau a utilizatorului, Transgaz și autorităților locale.

Proprietarii și utilizatorii de teren forestier, livezi și podgorii, vor suferi pierderi ale pomilor și a viței de vie situate pe traseul conductei. Evaluarea acestor proprietăți va fi bazată pe o metodologie dezvoltată în cooperare cu autoritățile agricole.

Calitatea solului va fi evaluată înainte de începerea lucrărilor de construcție la nivelul fiecărei unități administrative, iar procesul de restaurare va necesita atingerea aceluiași nivel de dinaintea începerii procesului de lucru. Transgaz a elaborat un Plan de Management al Lucrărilor de Restaurare, care include toate măsurile necesare să se asigure calitatea solului de dinainte de începerea lucrărilor de

construcție. Contractorii vor fi responsabili cu implementarea acestui plan, iar TG va monitoriza și evalua eficacitatea implementării în baza Planului de Management al Contractorilor.

Categoria 3. Drepturile de uz și servitute din timpul perioadei de operare

Impacturile generate de exercitarea drepturilor de servitute pentru zona de protecție de 12 m lățime și pentru zona de securitate de 40 de m lățime, va lua forma restricțiilor privind utilizarea terenurilor, precum limitarea construcțiilor, plantării de copaci sau alte tipuri de vegetație. De asemenea, diminuarea valorii terenului ar putea rezulta din aceste limitări. Cazul acesta se poate întâlni mai ales atunci când terenurile afectate sunt situate în intravilanul localităților și au categoria de folosință curți construcții,

6.3 Categorii de persoane afectate

În baza procedurii de autorizare de construire și în urma identificării în teren a proprietarilor, precum și în urma studiul socio-economic desfășurat de Transgaz în Decembrie 2016, următoarele categorii de Persoane Dislocate din punct de vedere Economic au fost identificate pentru :

- a. *Utilizarea terenurilor pentru instalații supratere*
 - Proprietari ai terenurilor agricole necesare pentru instalații supratere
 - Chiriași și utilizatori ai terenurilor agricole (persoane sau firme private) necesare pentru instalații supratere
- b. *Ocuparea terenului pentru lucrările de construcție a conductei și pentru exercitarea drepturilor de servitute din timpul perioadei de funcționare*
 - Proprietari de terenuri situate în extravilan
 - Proprietari (formali sau informali) de structuri rezidențiale sau non-rezidențiale (temporare sau permanente) situate în zona de protecție
 - Proprietari de livezi, podgorii și alte culturi perene aflate în culoarul de lucru
 - Proprietari de teren forestier (proprietari privați sau asociații ale acestora) situat în culoarul de lucru
 - Chiriași/utilizatori de teren agricol (formali sau informali) de pe traseul de lucru
 - Afaceri locale
 - Proprietari și utilizatori de teren sau bunuri din vecinătatea culoarului de lucru
 - Utilizatori de terenuri publice (ex. pășune)

Toate aceste categorii vor fi afectate, permanent sau temporar, din cauza ocupării terenurilor necesare construcției și operării proiectului BRUA.

6.4 Criterii de eligibilitate pentru fiecare situație de dislocare economică

Accesarea drepturilor prevăzute se face în funcție de capacitatea persoanelor afectate de a dovedi dreptul de proprietate și/sau dreptul de utilizare. Următoarele documente sunt considerate pentru a dovedi posesia :

- Act de vânzare – cumpărare;
- Documente care să arate donația;
- Contracte de întreținere;
- Contracte de rentă viageră;
- Contracte de schimb;
- Contracte de partaj;
- Certificate de moștenitor;
- Titluri de proprietate;
- Decizii judecătorești;
- Extrase din registrul funciar nu mai vechi de 30 zile.

Utilizarea terenului poate fi certificată cu următoarele documente:

- Contract de închiriere/arendă;
- Contract de comodat;
- Adeverință de la autoritățile locale.

Tabelul de mai jos prezintă criteriile de eligibilitate pentru fiecare tip de drepturi.

Tabel 11.Criterii de eligibilitate

	Drepturi								
	Indemnizație pentru închirierea terenului pentru o perioadă de 24/22,5 luni, inclusiv pentru terenul cu Instalații supratereane (24 luni pentru terenurile afectate de instalațiile supratereane, 22,5 luni pentru terenul ocupat de culoarul de lucru)	Despăgubiri pentru culturi și producție agricolă nerealizată pe perioada de execuție (inclusiv pentru terenurile afectate de instalațiile supratereane)	Despăgubiri pentru livezi și podgorii (pentru durata refacerii culturii)	Despăgubiri pentru pierderea de subvenții (fie pentru proiecte de dezvoltare, fie pentru agricultură)	Despăgubiri pentru orice tip de îmbunătățiri aduse terenului și care nu pot fi mutate (bunuri imobile) și care nu vor fi restaurate de către constructori	Despăgubiri pentru diferența de valoare a terenurilor intravilane (teren cu sau fără structuri)	Despăgubiri pentru diferența de valoare a terenurilor extravilane (pentru livezi și podgorii)	Despăgubiri pentru terenul forestier chirie anuală plus contravaloarea pierderii de creștere + + masa lemnoasă)	îndemnizație pentru ocuparea terenului afectate de Instalațiile supratereane (pe perioada de operare)
Persoana îndreptățită	Proprietarul de teren	Utilizator de teren (poate fi același cu proprietarul sau poate să difere)	Proprietarul sau utilizatorul (persoana care a plantat via sau livada)	Utilizatorul de teren	Proprietarul sau utilizatorul de teren (oricare a făcut investiția)	Proprietarul de teren	Proprietarul de teren	Proprietarul de teren	Proprietarul de teren

6.5 Metodologia calculării drepturilor

Metodologia calculării drepturilor este prezentată în tabelul de mai jos.

TIPUL DE DREPTURI	METODA DE CALCUL
INDEMNIZAȚII PENTRU ÎNCHIRIEREA TERENULUI PE O PERIOADĂ DE 24 LUNI/22,5 LUNI, INCLUSIV PENTRU TERENURILE CU INSTALAȚII DE SUPRAFAȚĂ	Aceasta va fi realizată în baza raporturilor de evaluare generate de experți acreditați (ANEVAR). Valoarea indemnizației va fi calculată folosind următoarea formulă: - pentru terenurile afectate de instalațiile supratereane $V = (L \times l) \times P \times 24$ - pentru terenurile afectate de culoarul de lucru $V = (L \times l) \times P \times 22,5$ Unde: - L = lungimea terenului afectat (m) - l = lățimea terenului afectat (m) - P = prețul de închiriere pe m² (in Lei) pe categoria de teren afectat - V = valoarea indemnizației (in Lei) Notă: prețul de închiriere pe m² / pe categoria terenului afectat pentru fiecare Unitate Administrativă este prezentat în anexa 2.
DESPĂGUBIRI PENTRU CULTURI ȘI PRODUCȚIE AGRICOLĂ NEREALIZATĂ (INCLUSIV PENTRU TERENURILE AFECTATE DE INSTALAȚII SUPRATERANE)	Valoarea acestui tip de compensație va fi calculat în baza datelor obținute de la Departamentele Agricole ale fiecărei Unități Administrative sau de la cele de la nivel județean. Compensațiile vor fi calculate pe tipul de cultură, pe baza următoarelor formule: $\frac{L \times l \times P}{10,000} \times p = V$ Unde: - L = lungimea terenului afectat (m) - l = lățimea terenului afectat (m) - P = producția medie a culturii (kg/ha) - p = prețul mediu pe kg / tip de cultură (in Lei).

TIPUL DE DREPTURI	METODA DE CALCUL
	V = valoarea compensației (în Lei) Notă: “P” și “p” pentru fiecare tip de cultură și pentru fiecare unitate administrativă sunt prezentate în anexa 3. Compensația va fi calculată pe anii agricoli. Dacă inventarul va arăta că respectiva cultură a fost stabilită în primul an, atunci compensația va fi calculată pentru doi ani. Transgaz va acorda despăgubiri pentru toate pagubele produse persoanelor afectate de proiect: Transgaz va acorda despăgubiri pentru culturi pentru cel puțin 1 an, dacă PAP cultivă terenul afectat și nu mai poate recolta, astfel producându-se o paguba (sau cel puțin terenul adiacent celui afectat). Transgaz va acorda despăgubiri pentru culturi pentru 2 ani, dacă: - Există o pagubă reală în ambii ani (fie datorată lucrărilor de construire) SAU - În situația în care PAP nu cultivă terenul afectat din cauza restricțiilor impuse de către scrisoarea de notificare, dar cultivă terenul adiacent, indiferent dacă terenul este ocupat sau nu.
COMPENSAȚII PENTRU PODGORII ȘI LIVEZI (PENTRU DURATA DE RESTAURARE A CULTURII)	Această valoare va avea la bază o analiză specifică, făcută după colectarea datelor de la departamentele agricole pentru diferite tipuri de pomi, cicluri de productivitate, etc. De asemenea, Transgaz va realiza inventarul culturii și va stabili împreună cu proprietarul/utilizatorul de teren și reprezentanții departamentelor agricole, data plantării livezilor/podgoriilor, nivelul de maturitate și alți parametri care vor fi incluși în formula finală pentru calcularea nivelului de compensație.
COMPENSAȚII PENTRU PIERDEREA SUBVENȚIILOR (FIE PENTRU PROIECTELE DE DEZVOLTARE SAU PENTRU AGRICULTURĂ)	Acestea vor fi calculate în baza valorilor reale ale subvențiilor primite de la agenția/organizația care le oferă. Transgaz va compensa întregul nivel de subvenții primite pentru terenul afectat/investiția culturii. Compensația va fi calculată direct proporțional cu mărimea terenului afectat. În cazul în care întreaga subvenție este pierdută (datorită unui anumit grad de impact asupra terenului, sau din alte motive) Transgaz va compensa întreaga pierdere.

TIPUL DE DREPTURI	METODA DE CALCUL
COMPENSAȚII PENTRU ORICE TIP DE ÎMBUNĂȚĂȚIRI ADUSE TERENULUI, CARE NU POT FI MUTATE (BUNURI IMOBILE) ȘI CARE NU VOR FI RESTAURATE DE CONSTRUCTOR	Acestea vor fi calculate în baza unui raport de evaluare pregătit de un expert autorizat (ANEVAR), după efectuarea inventarului culturii/bunurilor de către Transgaz. Valoarea compensației va reprezenta valoarea de piață a bunurilor imobile sau a îmbunătățirilor pierdute.
COMPENSAȚII PENTRU DIFERENȚA DE VALOARE AL TERENURILOR DIN INTRAVILAN (TEREN CU ȘI FĂRĂ CONSTRUCȚII)	Acestea vor fi calculate pentru toate terenurile afectate situate în intravilanul Unităților Administrative, care sunt înregistrate oficial având categoria de folosință curți/construcții. Transgaz va aplica o formulă pentru a determina diferența de valoare dintre terenul construibil și cel arabil. Datele pentru calcularea acestui tip de compensație provin din raportul de evaluare oficial, pregătit de experți autorizați pentru procesul de închiriere a terenului și a dreptului de trecere, pentru fiecare unitate administrativă. Deoarece rapoartele de evaluare au fost pregătite în 2016, iar acest tip de compensație va fi oferit doar la instaurarea culoarului de siguranță (20 m lățime de fiecare parte a conductei) la finalul construcției, valoarea prezentată în rapoartele de evaluare vor fi actualizate astfel încât să ia în considerare și rata inflației. Următoarea formula va fi aplicată: $V = (L \times l_{zp}) \times (V_{cic} - V_{cia})$ Unde: - L = lungimea terenului afectat (m) l_{zp} = lățimea terenului afectat de zona de siguranță (m) V_{cic} = valoarea de circulație per m² de teren intravilan construibil (in Lei) V_{cia} = valoarea de circulație per m² de teren intravilan arabil (in Lei) - V = valoarea compensației (in Lei)
COMPENSAȚII PENTRU DIFERENȚA DE VALOARE PENTRU LIVEZI ȘI PODGORII	Aceasta va fi calculată pentru toate terenurile afectate care sunt utilizate în prezent ca livezi și podgorii. Din cauza restricțiilor impuse de către culoarul de siguranță (6 m lățime de fiecare parte a conductei), nu pot fi plantați pomi sau viță de vie în această zonă. (12m). Terenul își schimbă în acest fel categoria de folosință la teren arabil. Datele pentru calcularea acestui tip de compensație sunt obținute din raportul oficial de evaluare al fiecărei UAT, pregătit de către

TIPUL DE DREPTURI	METODA DE CALCUL
	experții autorizați pentru achiziția drepturilor de uz și servitute al terenurilor. Din moment ce rapoartele au fost emise în 2016, iar acest tip de compensație va fi oferit doar după ce culoarul de securitate va fi stabilit (la finalul lucrărilor), valoarea prezentată în raportul de evaluare va trebui actualizată astfel încât să considere rata inflației. Următoarea formula va fi aplicată: $V = (L \times l_{zp}) \times (V_{cvl} - V_{cea})$ Unde: L = lungimea terenului afectat (m) l_{zp} = lățimea terenului afectat de zona de protecție (m) V_{cvl} = valoarea de circulație per m² al terenurilor utilizate ca livezi și podgorii (în Lei) V_{cea} = valoarea de circulație per m² al terenurilor extravilan arabil (în Lei) V = valoarea compensației (în Lei)
COMPENSAȚIA PENTRU TEREN FORESTIER (INDEMNIZAȚIE ARENDĂ + VALOAREA PRODUCȚIEI PE VIAȚĂ + MASA LEMNOASĂ)	Acest tip de compensație va fi calculat în baza "Fișei Tehnice de Transmitere Defrișare" întocmită de către reprezentanții Ocolului Silvic.
ÎNDEMNIZAȚII PENTRU ÎNCHIRIEREA TERENURILOR AFECTATE DE INSTALAȚIILE SUPRATERANE (ÎN TIMPUL PERIOADEI DE OPERARE)	Aceasta va fi calculată în același mod ca pentru închirierea terenului în timpul construcției. Indemnizația va fi plătită anual și va include rata de inflație.

6.6 Situații de dislocare economică pentru întreprinderi

Pe traseul conductei pot apărea situații în care vor fi afectate activități comerciale. Principalele impacturi vor fi vizibile mai ales în cazul activităților comerciale ce implică producția agricolă. Următoarele impacturi pot apărea de-a lungul traseului conductei:

Sectoare de afaceri afectate	Tipul de impact	Măsuri atenuante
Activități agricole (de toate tipurile, inclusive creștere de animale, agricultură, apicultură, etc)	Pierderea veniturilor provenite din afacere	Efectuarea unei analize suplimentare pentru a determina natura și magnitudinea impactelor

		Aplicarea aceleiași metodologii și principii de compensare ca și pentru proprietarii persoane fizice (descrise în secțiunea 6.5 a acestui document)
		Asigurarea drumurilor alternative de acces
Turism	Acces restricționat la proprietăți	Asigurarea drumurilor alternative de acces
	Pierderea veniturilor provenite din afacere	Efectuarea unei analize suplimentare pentru a determina natura și magnitudinea impactelor Evaluarea pierderilor Dacă sunt identificate pierderi și, în același timp, există o bază legală pentru oferirea de compensații, Transgaz va decide împreună cu proprietarii afacerilor care e metodologia optimă de compensare
Altele	Acces restricționat la proprietăți	Asigurarea drumurilor alternative de acces

Pe lângă măsurile de atenuare menționate mai sus, Transgaz va implementa și prevederile de consultare și implicare stabilite în capitolul 9 al acestui document. Astfel, un proces de informare va fi organizat, pentru a se asigura că antreprenorii afectați sunt în cunoștință de cauză în ceea ce privește drepturile lor și alternativele de rerutare, înainte de a fi impactați.

Toate impacturile menționate mai sus vor fi verificate pe parcursul inventarului activelor/culturilor și implementării proiectului și vor fi incluse în baza de date existentă.

6.7 Terenul orfan

Datorită designului tehnic al Proiectului, construcția conductei BRUA și a instalațiilor de suprafață pot ocupa un lot de teren în așa măsură încât pe acel lot să se poată cultiva fie doar pe o parte a coridorului de lucru/instalației de suprafață, fie pe ambele părți. Dacă dimensiunea și forma acestor loturi de teren sunt mici, sau nu există posibilitatea de a le accesa, aceste bucăți de teren vor fi considerate teren orfan.

Deși există posibilitatea ca activitățile agricole să continue și pe aceste mici bucăți de teren, pot apărea situații în care cultivarea lor să nu mai fie fezabilă din punct de vedere financiar.

Din moment ce majoritatea impacturilor asupra terenurilor sunt temporare, Proiectul BRUA nu ia în considerare situațiile terenurilor orfane ca urmare a construirii conductei. Totuși, există posibilitatea ca terenul orfan să fie luat în considerare în cazul stațiilor de comprimare. Transgaz va evalua fiecare caz în parte legat de terenurile afectate de stațiile de comprimare și va decide, în baza criteriilor prezentate în tabelul următor, dacă le vor considera situații de teren orfan sau nu. Criteriile prezentate mai jos vor

fi considerate cumulativ. Dacă astfel de cazuri sunt identificate, se vor aplica aceleași principii de compensare ca pentru restul terenurilor afectate.

Tabel 12. Criterii pentru considerarea terenurilor orfane

Criteriu	Descriere
Dimensiune	Terenul afectat ocupă mai mult de jumătate din suprafața totală a parcelei.
Poziționarea terenului rămas	Pe ambele părți ale terenului afectat/teren rămas pe mijlocul parcelei
Formă	Observații fizice/Poze
Accesibilitate	Nu există posibilitate de acces către bucățile de teren rămase
Restricții legate de folosirea utilajelor grele	Există restricții legate de folosirea utilajelor grele
Restricții legate de folosirea sistemelor de irigații	Există restricții legate de folosirea sistemelor de irigații

Pentru fiecare situație, Transgaz va deschide un dosar individual de analiză și va prezenta rezultatele evaluării impacturilor proprietarilor/utilizatorilor de teren respectivi.

6.8 Grupuri de persoane vulnerabile

Pentru a defini grupurile vulnerabile, au fost folosite următoarele criterii (ale Cadrului privind achiziția terenurilor - CAT2017). Aprecierea concretă cu privire la existența sau nu a unei situații de vulnerabilitate se va realiza printr-o analiză coroborată a criteriilor menționate mai jos. Dependența de venitul generat din terenurile afectate

- Proporția în care este afectat terenul pentru fiecare PAP
- Imposibilitatea accesării indemnizației din cauza lipsei de documente oficiale de proprietate, cazul majorității PAP (aproximativ 90%)
- În baza acestor criterii, pot apărea următoarele categorii de persoane vulnerabile:
- Persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități care au mai puțin acces la informațiile despre proiect și/ sau cărora le este dificil să se deplaseze în oraș sau la birourile municipalităților pentru formalizarea documentelor de proprietate, sau nu posedă venitul necesar pentru a îndeplini tranzacțiile necesare; de asemenea, acest grup poate avea dificultăți în a înregistra reclamații cu privire la Proiect sau în a participa la inventarierea bunurilor dinaintea începerii lucrărilor;
- Gospodării fără venit sau sub pragul de sărăcie stabilit oficial de Institutul Național de Statistică, cărora le va fi afectată proprietatea într-o proporție ridicată și care nu posedă documente de proprietate necesare accesării compensației; la fel ca persoanele din categoria anterioară, ei

nu-și permit financiar actualizarea documentelor și urmarea tuturor proceselor legale, în scopul accesării compensației (ex. procesul de succesiune poate costa până la câteva sute de euro, o sumă inaccesibilă în cazul gospodăriilor sărace);

- Proprietarii de structuri construite de-a lungul traseului (dacă apar astfel de cazuri, vor putea fi identificate doar în timpul inventarului bunurilor).

În perioada Iulie 2017 – Ianuarie 2018, Transgaz a făcut eforturi pentru reducerea tuturor riscurilor potențiale asociate Proiectului, care ar putea poziționa PAP într-o situație de vulnerabilitate. În acest sens, Transgaz a :

- Definit drepturile PAP în așa fel încât să acopere toate potențialele pierderi și a decis să ofere PAP compensatii după cum astfel: indemnizații de închiriere a terenurilor pentru 22, 5 luni/ 2 ani (în cazul instalațiilor de suprafață) și despăgubiri pentru pagube produse cu ocazia executării lucrărilor aferente proiectului. Întreaga durată de execuție a proiectului
- Inițiat discuții cu Registrul Național de Cadastru pentru a asigura asistență în pregătirea documentelor cadastrale necesare pentru toate unitățile administrative aflate pe traseul conductei. Procesul a început și este în curs de desfășurare.
- Definit documentele necesare dovedirii utilizării terenului în așa fel încât daunele aduse culturilor vor fi plătite utilizatorului real al terenului (și nu proprietarului).
- Alocat o perioadă de 5 ani în care PAP să își acceseze drepturile – în timpul acestei perioade, compensațiile vor fi disponibile și fiecare PAP le poate accesa, atâta timp cât își vor dovedi dreptul de proprietate sau dreptul de utilizare.
- Decis să abordeze fiecare caz în parte în situațiile speciale în care PAP ar necesita asistență suplimentară în completarea formularelor pentru accesarea drepturilor.

Evaluarea vulnerabilităților

Vulnerabilitatea persoanelor afectate de Proiect este asociată în principal cu posibilitatea de a-și accesa drepturile. Prin urmare, următorul tabel prezintă o analiză a potențialelor vulnerabilități.

Tabel 13. Situații de vulnerabilitate posibile

Drepturi	PAP	Situații de vulnerabilitate posibile
Indemnizații pentru închirierea terenului pentru o perioadă de 24/22,5 luni (24 de luni pentru terenurile afectate de instalațiile supraterane, iar 22,5 luni pentru terenurile afectate de firul conductei), inclusiv pentru terenurile cu instalații supraterane	Proprietarii de teren	Număr mic de proprietari cu documente în ordine (aproximativ 80% din totalul Persoanelor Afectate de Proiect nu-și pot dovedi dreptul de proprietate în acest moment)

Drepturi	PAP	Situații de vulnerabilitate posibile
Despăgubiri pentru culturi, livezi, podgorii și bunuri	Utilizatorii de teren (pot fi aceiași cu proprietarii sau pot să difere)	Utilizatori informali care nu pot dovedi utilizarea terenului
Despăgubiri pentru subvenții (atât pentru proiectele de dezvoltare cât și pentru agricultură)	Utilizatorii de teren	Nicio altă vulnerabilitate materială în afara celor menționate mai sus
Despăgubiri pentru orice tip de îmbunătățiri făcute pe (în cadrul) terenului și care nu pot fi mutate (bunuri imobile)	Proprietarii sau utilizatorii terenurilor (oricine a făcut investiția)	
Despăgubiri pentru diferența de valoare a terenului din intravilan (teren cu și fără construcții)	Proprietarii terenurilor	Număr scăzut de proprietari care au documente doveditoare în ordine. Povară financiară suplimentară pentru PAP pentru a fi capabili să-și acceseze drepturile
Despăgubiri pentru diferența de valoare a terenului din extravilan (livezi și podgorii)	Proprietarii terenurilor	
Indemnizație pentru teren forestier (chirie + contravaloarea pierderii masei lemnoase până la vârsta exploatabilității tehnice) + masa lemnoasă rezultată în urma defrișării.	Proprietarii terenurilor	Număr scăzut de proprietari care au documente doveditoare în ordine (aproximativ 94% din numărul total de PAP nu-și pot dovedi dreptul de proprietate în acest moment)
Îndemnizația anuală în cazul terenurilor afectate de amplasarea obiectivelor supraterane (în timpul perioadei de operare)	Proprietarii terenurilor	Număr scăzut de proprietari cu documente doveditoare în ordine (aproximativ 80% din numărul total de PAP nu-și pot dovedi dreptul de proprietate în acest moment)

În baza celor enumerate mai sus, PAP pot manifesta vulnerabilități dacă sunt prezente una sau mai multe din aspectele de mai jos (bazate pe circumstanțe locale):

- Lipsa documentelor de proprietate/utilizare, care ar fi trebuit emise de autoritățile publice
- Vârsta înaintată,
- Circumstanțele familiale adverse (PAP locuiesc singure, lipsa ajutorului de la alți membri ai familiei, etc.)
- Analfabetism
- Dizabilități fizice sau mentale

- Sursă de venit insuficientă (sub pragul de sărăcie stabilit oficial de Institutul Național de Statistică).

Trebuie menționat faptul că lipsa documentelor de proprietate/utilizare a terenului este un aspect important care afectează majoritatea părților afectate de proiect și prin urmare este tratat în prezentul LEAP pentru toată populație afectată. Prin urmare, nu constituie un criteriu care, de la sine, presupune analiza suplimentară personalizată în evaluarea vulnerabilității.

Tabelul de mai jos prezintă modul în care fiecare vulnerabilitate este evaluată în contextul Proiectului.

Tabel 14. Criterii de evaluare ale vulnerabilităților

Elementul de vulnerabilitate	Indicatori pentru măsurarea vulnerabilității	Numărul estimativ de persoane în această situație
Document de proprietate asupra terenului/ bunurilor	% din PAP nu dețin documente care să le dovedească dreptul de proprietate	Aproximativ 90%
Documente care să ateste utilizarea terenurilor/ a bunurilor	% din PAP nu au documente doveditoare pentru utilizarea terenurilor (proprietari/utilizatori necunoscuți)	% din total – date disponibile – va fi completat de GP
Vârsta	Numărul persoanelor afectate cu vârsta peste 70 ani	% din total – date disponibile – va fi completat de GP
Circumstanțe familiale (PAP locuiesc singure)	Gospodării cu un singur membru Gospodării cu doi membri	Datele urmează să fie colectate în timpul efectuării inventarului
Alfabetizare	Numărul de persoane care nu au fost școlarizate	Numărul estimat este foarte mic, însă este necesar să fie verificat la nivelul fiecărei UA de către echipa de înregistrare a terenului
Dizabilități	Numărul de PAP cu dizabilități severe pentru care activitățile fizice sau mentale sunt limitate	Datele urmează să fie colectate
Venitul	Numărul de PAP care beneficiază de programe de ajutor social, la nivelul fiecărei UAT. Acest indicator se aplică doar pentru PAP care sunt situate în intravilanul UAT	Datele urmează să fie colectate de la autoritățile locale aferente fiecărei UAT

6.9 Ipoteze generale și specifice avute în vedere când a fost dezvoltată matricea drepturilor

Următoarele ipoteze generale și specifice au fost formulate:

- Legea specială 185/2016 referitoare la infrastructura gazelor naturale dispune ca proprietarii să fie responsabili de oferirea despăgubirilor pentru pierderile suferite de utilizatorii terenurilor. Totuși, acest lucru poate crea o tensiune majoră în comunități, din moment ce proprietarii de teren ar putea să nu despăgubească utilizatorii de teren într-o manieră corectă sau oportună, generând pierderi de venit ale utilizatorilor de terenuri și posibile impacturi severe asupra celor mai vulnerabili. Prin urmare, Transgaz va oferi compensațiile direct utilizatorilor de teren.
- Cel mai mare grup de persoane afectate va fi cel al proprietarilor terenurilor afectate de exercitarea drepturilor de uz și servitute. Aceștia au fost implicați într-un proces de semnare a unor convenții, necesare la momentul respectiv pentru obținerea autorizației de construire. Convențiile au oferit informații despre drepturile și obligațiile atât ale proprietarilor, cât și ale dezvoltatorului proiectului, dar și informații despre procesul de compensare. Intenția inițială a fost să se semneze un act adițional la aceste convenții, care să precizeze suma finală oferită drept compensație. Însă noua lege adoptată, Legea 185/2016, a schimbat cadrul general al convențiilor. Transgaz va trebui să semneze noi convenții cu toți proprietarii de terenuri, cele anterioare devenind lipsite de efecte juridice.
- Multe dintre terenurile forestiere afectate sunt administrate în regim composesoral. Transgaz se va consulta cu aceste asociații composesorale pentru a înțelege mai bine anvergura impactelor și ce poate fi făcut pentru a le atenua.
- Chiar dacă Transgaz a colectat date cu privire la persoanele afectate de Proiect cu ocazia identificării proprietarilor și printr-un studiu socio-economic, baza de date care este disponibilă în acest moment la sediul Transgaz nu reflectă întreaga situație din teren. Baza de date va fi suplimentată cu informații adiționale colectate în timpul inventarierii culturilor și a bunurilor. Prezentul document conține informații care permit formularea drepturilor PAP, dar acestea nu sunt exacte în totalitate. Transgaz va clarifica toate discrepanțele existente în date în timpul procesului de exercitare a drepturilor de uz și servitute.

Statutul legal al terenului

- Datorită faptului că accesul la compensații e mai ușor de realizat dacă proprietățile/terenurile sunt înregistrate în Cartea Funciară, Transgaz se angajează să ofere informații proprietarilor despre Programul Național de Înregistrare a Terenurilor condus de ANCPI pentru a-și înregistra proprietățile în registrul cadastral fără costuri. De asemenea, Transgaz a semnat un protocol cu ANCPI pentru ca UAT afectate de proiect să aibă prioritate în a fi incluse în Program cât de curând posibil.
- În cazul în care persoanele nu au capacitatea de a obține documentele necesare dovedirii dreptului de proprietate, Transgaz va lua în considerare opțiunile disponibile de consiliere a proprietarilor de terenuri, în vederea obținerii documentelor de proprietate.. Transgaz va monitoriza și va înregistra îndeaproape aceste eforturi în decursul unei perioade de 5 ani.

Identificarea persoanelor afectate și a statutului de proprietar

- În cazul în care proprietarul terenului nu este identificat, proiectul va consemna valoarea indemnizației într-un cont de consemnare, suma fiind la dispoziția proprietarului în acest cont pentru o perioadă de 5 ani, în concordanță cu legislația națională.

Lista parcelelor care vor fi afectate de DdT în timpul construcției conductei (coridorul de lucru de 21 m și alte instalații asociate) a fost alcătuită. Pot exista cazuri în care vor fi afectate suprafețe care nu fac parte din culoarul de lucru deja stabilit. Pentru aceste situații exercitarea drepturilor de uz și de servitute se va face în aceleași condiții ca și pentru celelalte persoane afectate.

Evaluarea pierderilor/a impactului

- Metodologia de stabilire a costurilor de înlocuire va fi aplicată în mod transparent pentru toți proprietarii ale căror terenuri urmează să fie dobândite permanent. Obiectivul este de a avea rate de compensare justă și de a evita pretențiile nerealiste și tensiunile între proprietarii de teren.
- Procesul de evaluare a terenurilor a fost desfășurat în toate UAT-urile, oferind informații cu privire la valoarea de vânzare și închiriere a terenurilor. Procesul de evaluare este realizat în întregime pe baza anunțurilor de pe piață, atât oferte cât și cereri.
- Evaluarea pierderilor este făcută anterior începerii lucrărilor, când se realizează inventarul bunurilor asupra terenurilor afectate, pe cât posibil în prezența PAP. Inventarul se va realiza și în prezența unui reprezentant al biroului agricol local, unui reprezentant al constructorului și a unui reprezentant al Transgaz. Transgaz se va asigura că ocuparea terenului de către constructor nu va surveni înaintea efectuării inventarului. Dacă sunt identificate culturi pe terenurile afectate, calculul despăgubirilor se va face în baza valorilor medii de producție pe fiecare UAT, comunicate de Camerele Agricole Județene sau alte instituții relevante. Dacă nu a fost identificat niciun tip de cultură pe terenurile afectate, atunci evaluarea se va face în funcție de culturile găsite pe terenul adiacent celui afectat.
- În cazul în care pe terenurile respective sunt livezi și vii diferența de valoare a terenului va fi compensată în baza raportului efectuat de către evaluatori autorizați, membrii ai Autorității Naționale a Evaluărilor Autorizați din România.

Atenuarea impacturilor

- Pierderile de culturi vor fi evitate prin permiterea recoltării culturilor anterior începerii lucrărilor de construcție, acolo unde este posibil.
- Proiectul va necesita implicarea activă a acestor proprietari și utilizatori de terenuri, pentru a asigura transparența acțiunilor întreprinse. În cadrul consultărilor de grup se vor prezenta informații cu privire la modalitatea de calcul a indemnizațiilor și despăgubirilor, precum și a pașilor care trebuie să fie întreprinși de PAP, în vederea solicitării și obținerii acestora.

Restricționarea accesului

- Transgaz va monitoriza modul în care drumurile alternative de acces sunt asigurate de către constructori, având ca standard prevederile stabilite în Planul de Management al Traficului.

Compensații

- Utilizatorii de teren vor trebui compensați pentru pierderile suferite, direct de către Transgaz (ex. culturi, pomi, garduri, structuri adiacente, etc)
- Nu au fost identificate locuințe informale pe traseul conductei la momentul scrierii prezentului document. Totuși, din cauza faptului că există un număr de structuri (ne-rezidențiale, magazii, hambare) care este posibil să fie demolate înaintea începerii lucrărilor de construcție, există posibilitatea ca persoanele vulnerabile să le folosească pe post de locuințe informale. Dacă acești ocupanți informali dețin anumite bunuri imobile (structuri, copaci), ei vor trebui să fie compensați pentru pierderile suferite. În aceste cazuri, Transgaz va discuta cu autoritățile locale sau județene pentru a lua măsurile necesare conform cadrului legislativ.
- În cazurile în care proprietarii de terenuri nu au capacitatea să obțină documentele sau dovezile necesare pentru a demonstra dreptul de proprietate asupra terenurilor (aproximativ 90% din totalul persoanelor înregistrate în baza de date Transgaz nu pot face dovada proprietății) sau în cazurile în care nu au putut fi identificați proprietari sau utilizatori ai terenurilor (aproximativ 9% din parcele), valoarea compensației se va consemna într-un cont de consemnare al Transgaz pentru o durată de 5 ani, timp în care compensația poate fi revendicată în orice moment de către proprietarul de drept.

6.10 Matricea drepturilor

În baza datelor disponibile în acest moment, persoanele afectate sunt îndreptățite să primească diferite tipuri de compensație, în funcție de tipul de teren afectat, statutul acestora (proprietar/utilizator de teren) și faza în care se află proiectul sau activitățile desfășurate (ocuparea terenului de către instalațiile supratere, coridorul de lucru, delimitarea culoarelor de securitate/siguranță, etc). Tabelul de mai jos prezintă matricea drepturilor.

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Ocuparea terenului pentru Instalațiile supratereane pentru întreaga durată de operare a conductei					
Proprietarii de terenuri care vor fi folosite pentru instalații supratereane, afectate de ocuparea pe durată de existență a obiectivului	Exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor pe perioada de construcție (24 de luni/22,5 luni)	Limitarea dreptului de folosință	Indemnizație anuală pentru exercitarea drepturilor de uz asupra terenurilor pe care se vor amplasa instalațiile supratereane, bazată pe un raport de evaluare a proprietății.	Compensații în bani pentru pierderea bunurilor, calculate la costul integral de înlocuire (inclusiv costurile de tranzacție)	Proprietarul va primi o indemnizație calculată în baza raportului de evaluare, care va fi plătită într-o singură tranșă, pentru 24/22,5 luni. Indemnizația anuală este văzută ca o chirie pentru perioada dintre data predării terenului și data primirii terenului către/de la la constructor (cu posibilitatea prelungirii până la finalizarea procesului de restaurare a terenurilor)
		Pierderea bunurilor și/sau structurilor imobile (dacă este cazul,			Existenta oportunității de a înregistra proprietățile în Registrul Național de Cadastru, prin intermediul programului ANCPI, prezent în toate UA (fără costuri prevăzute) Proprietarul va primi compensații în bani pentru orice bun imobil care a fost distrus, în baza unei evaluări suplimentare, realizată de un evaluator

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
		garduri, fântâni, sisteme de irigații, etc)			autorizat (ANEVAR). Compensațiile vor fi oferite numai în cazul în care bunurile nu pot fi restaurate/reconstruite de către contractori.
Chiriași/utilizatori de teren agricol folosit pentru instalațiile supraterrane, afectați de ocuparea terenului pe durata construirii obiectivului	Exercitarea drepturilor de uz și servitute a terenurilor, pentru perioada de construcție (24 luni)	Pierderea culturilor și a altor bunuri asociate terenurilor, deținute de chiriași	Oferirea compensațiilor pentru pierderile suferite de chiriași/utilizatorii terenurilor este responsabilitatea proprietarilor de teren	Compensațiile pentru pierderea venitului/a mijloacelor de trai sunt oferite direct utilizatorilor (formali sau informali)	Se vor oferi compensații în bani , în baza datelor de la autoritățile agricole, respective a unei evaluări (realizate de un evaluator autorizat) a bunurilor aflate pe terenul afectat/deținute de către arendaș/ utilizator
Ocuparea terenului pentru construcția conductei					

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Proprietarii de terenuri	Exercitarea dreptului de uz și servitute asupra terenurilor pentru culoarul de construcție	Pierdere temporară a terenului în timpul lucrărilor de construcție Pierdere culturilor anuale/perene/copaci Pierdere bunurilor și structurilor imobile (garduri, hambare, fântâni, etc.) Pierdere temporară a venitului provenit din subvenții și închirieri	Indemnizație lunară pentru utilizarea temporară a terenului Compensații pentru pierdere culturilor anuale, perene și a copacilor (în 2 diferent de stadiul în care se află cultura) Compensații pentru pierderi asociate bunurilor imobile (garduri, șuri, etc.)	Compensație în bani calculată la costul integral de înlocuire pentru toate pierderile de bunuri sau de acces la bunuri care pot apărea	Închirierea terenurilor pentru perioada dintre data predării și data primirii terenului către/de la contractor – 22,5 luni (cu posibilitatea de prelungire până la finalizarea procesului de restaurare) Compensații în bani calculate în baza valorilor de piață, pentru pierderile de culturi anuale (date oferite de autoritățile agricole), culturi perene, pomi și alte bunuri imobile Compensație în bani pentru pierderea de subvenții /finantari de proiecte Suport pentru clarificarea statutului și documentației de proprietate – înregistrarea terenului în Registrul de Cadastru – Protocol ANCPI

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Proprietari ai terenurilor forestiere (proprietăți private sau composesorate) afectate de ocuparea temporară a terenului și de restricțiile privind utilizarea terenului, pe durata de operare a conductei		Pierderi pe durata operării conductei de teren forestier pe lățimea zonei de protecție Pierdere producției nerealizate de masă lemnoasă Pierderi de masă lemnoasă pe coridorul de lucru	Compensație în bani, respectiv chirie, contravaloarea pierderii de creștere pentru pierderi și pentru activitățile de împădurire de după finalizarea lucrărilor (cu excepția zonei de protecție 6m)	La fel ca mai sus	Furnizarea masei lemnoase provenită din defrișarea terenului de la proprietarii privați/ asociații, către aceștia Compensații pentru pierderea producției nerealizate de masă lemnoasă nerealizată, conform legislației naționale existente Compensații pentru terenul forestier neutilizat prin acordarea chiriei anuale Împădurirea terenurilor afectate după finalizarea lucrărilor (exceptând zona de protecție – 6 m lățime de fiecare parte a conductei), conform legislației naționale în vigoare.

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Proprietari de livezi, vii și alte culturi perene afectate de ocuparea temporară a terenului și de restricțiile privind utilizarea terenului, pe durata de operare a conductei		Pierderi de pomi fructiferi/vii și de venit din producția anuală a acestora		La fel ca mai sus	Compensația în bani pentru pierderea pomilor/viilor , calculată la valoarea de înlocuire, în concordanță cu prevederile prezente în legislația națională.
Arendași și utilizatori de teren agricol (formali sau informal) afectați de ocuparea temporară a terenurilor și de restricțiile privind utilizarea terenului, pe durata de operare a conductei	Exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor utilizate formal	Pierderea culturilor și a altor bunuri derivate din terenuri deținute de arendași (ex. vii, pomi, etc.)	Oferirea compensațiilor pentru pierderile suferite de chiriași/utilizatorii terenurilor prin intermediul proprietarilor de teren	Compensații oferite utilizatorilor (formali sau informal) pentru pierderea venitului/ mijloacelor de trai	Compensație în bani bazată pe valoarea de piață a culturilor (date oferite de autoritățile agricole) și a bunurilor deținute de utilizator Compensații în bani pentru pierderea subvențiilor /proiectelor de finanțare
	Exercitarea drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor utilizate informal	Pierderi de culturi și alte bunuri derivate din terenurile deținute de utilizatori informali (ex. vii, pomi, etc.)	Nu sunt menționate drepturi	Compensații oferite utilizatorilor (formali sau informal) pentru pierderea venitului/ mijloacelor de trai	Compensație în bani bazată pe valoarea pieței pentru culturi (date oferite de autoritățile agricole) și bunuri deținute de către utilizator, în baza unei adeverințe eliberate de primărie.

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Utilizatorii de terenuri publice (ex. zonele comune de pășunat)	Exercitarea dreptului de uz și servitute asupra terenului	Restricționarea accesului la terenurile publice	Nu sunt menționate drepturi	Compensații oferite pentru toate tipurile de pierderi	În asemenea situații, Transgaz va desfășura o analiză suplimentară și se vor decide măsurile de la caz la caz Inițierea discuțiilor cu reprezentanții autorităților locale pentru identificarea de zone alternative destinate pășunatului (dacă prin analiza mai sus menționată se dovedește un impact semnificativ)
Proprietarii/utilizatorii de teren care au proprietăți rezidențiale situate în proximitatea conductei (mai puțin de 20 m distanță de fiecare parte a conductei)	Exercitarea dreptului de uz și servitute asupra terenului	Pierderea bunurilor imobile Distrugerea culturilor	Nu sunt menționate drepturi speciale Aceleași drepturi ca pentru ceilalți proprietari de teren Măsuri specifice ce privesc siguranța și sănătatea, pe durata construcției	Compensații calculate la costul integral de înlocuire	Toate compensațiile oferite utilizatorilor/ proprietarilor de terenuri pentru perioada de construcție descrise mai sus Toate compensațiile oferite proprietarilor/ utilizatorilor de teren pentru perioada de funcționare. .

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
		Nivel ridicat de zgomot/ praf/ emisii în timpul perioadei de construcție Diminuarea valorii proprietății	Cerințe tehnice specifice de construcție, cu scopul de a reduce riscurile cu privire la securitate și sănătate		
Drepturile de uz și servitute pentru perioada de operare					
Proprietarii/ utilizatorii de terenuri	Exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenului pentru zona de protecție (6 m lățime de fiecare parte a conductei)	Pierderile culturilor din cauza intervențiilor asupra conductei	Compensații pentru pierderile de culturi	Compensații pentru toate tipurile de pierderi	Compensații în bani pentru orice pierderi de culturi datorate intervențiilor
Proprietarii livezilor și viilor	Exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenului pentru zona de protecție (6 m lățime de fiecare parte a conductei)	Diminuarea valorii terenului din cauza restricțiilor de plantare a pomilor și de construcție	Compensații pentru pierderea culturilor	Compensații pentru toate tipurile de pierderi	Compensații în bani pentru restricțiile impuse asupra folosirii terenurilor și pentru diminuarea valorii de piață a terenurilor, dacă este cazul.

Categorii de Persoane dislocate economic	Nevoile proiectului	Tipul de impact/pierderi	Drepturile PAP în legislația română	Drepturile PAP în politica BERD	Angajamentele BRUA legate de drepturile PAP
Proprietarii de terenuri care sunt înregistrați oficial în intravilanul UAT, având categoria de folosință Curți/Construcții	Restricțiile în utilizarea terenului pentru zona de siguranță (20 m lățime de fiecare parte a coloanei)	Diminuarea valorii terenului din cauza restricțiilor cu privire la construcții	Nu sunt menționate drepturi		Compensații în numerar pentru restricțiile impuse asupra folosirii terenurilor și pentru diminuarea valorii de piață a terenurilor
Utilizarea terenului în faza de dezafectare a conductei					
Proprietarii de teren/ utilizatorii	Exercitarea dreptului de uz și servitute asupra terenurilor	Distrugeri ale resurselor derivate din terenuri (culturi, livezi, etc.) Distrugerea structurii terenurilor (reducerea productivității)	Nu sunt menționate drepturi	Compensații pentru toate pierderile suferite în timpul dezafectării	Indemnizație de închiriere pentru faza de dezafectare și alte tipuri de compensații

Asistență suplimentară prevăzută pentru grupurile vulnerabile

Grupul vulnerabil	Asistență specifică
Toate potențialele grupuri vulnerabile	TG va configura un program suport pentru comunitatile din aria traversata de proiect si va alocă linii bugetare din programul CSR în vederea sprijinirii comunitatilor in perioada de implementare a proiectului BRUA.

	Programul de responsabilitate sociala derulat de Transgaz, va tine cont inclusiv de situatiile specifice care pot sa apara in UAT (le) de pe traseul proiectului BRUA, in perioada de implementare a proiectului.
Potențiali proprietari de teren care nu au documente legale care să ateste dreptul de proprietate	- TG va informa PAP despre Programul Național de Înregistrare Cadastrală (derulat de Agenția de Cadastru) și va monitoriza implementarea acestuia pe durata de viață a Proiectului. Procesul de înregistrare cadastrală pentru terenurile tuturor UAT afectate a început. - TG va iniția de asemenea discuții cu autoritățile locale cu privire la accesarea programului național de înregistrare. După finalizarea construcției conductei, Transgaz va reevalua statusul loturilor de teren din punct de vedere al cadastrului și va identifica, dacă este necesar, măsuri adiționale care să determine autoritățile să acceseze programul național de înregistrare.
Potențiali utilizatori de teren care nu dețin documente legale care să dovedească dreptul de utilizare	- TG le va oferi suficiente informații (prin intermediul materialelor de informare, întâlniri directe sau telefonice) despre cum pot obține documentele necesare pentru a demonstra dreptul de utilizare. - TG va menține accesul la sumele oferite ca despăgubire pentru culturi pentru o perioadă de 5 ani. În timpul acestei perioade, utilizatorii informali au destul timp pentru obținerea documentelor doveditoare utilizării terenului.
Ocupanți informali ai construcțiilor situate în culoarul de lucru. În acest moment asemenea construcții nu au fost identificate, dar în timpul inventarierii terenului ar putea apărea astfel de cazuri.	TG va depune toate eforturile necesare pentru a pune în contact ocupanții informali ai construcțiilor cu autoritățile responsabile (municipalități locale, departamentul Consiliului Județean de asistență socială, etc), pentru a le oferi asistență specializată în astfel de cazuri.
Persoanele în vârstă (peste 70 ani) care locuiesc singure (gospodării cu unul sau doi membri)	- TG va oferi suport în legătură cu: - Completarea documentației necesare pentru accesarea drepturilor;
Persoane analfabete	

Persoane cu dizabilități care nu se pot deplasa până la municipalitatea locală sau orașele din proximitate pentru formalizarea documentelor de proprietate/ utilizare	• Oferirea de informații suficiente (informații suplimentare); • Colectarea documentelor și transmiterea acestora către TG; • Întâlniri individuale pentru a explica procesul.
Gospodării cu un venit scăzut sau nici un venit (inclusiv gospodăriile cu un singur membru, văduvele și orfanii, etc.), carora proprietatea le este afectată într-o proporție ridicată (peste 50%) de către coridorul de construcție (se aplică doar utilizatorilor/ proprietarilor care au teren afectat în intravilanul UA)	• TG va documenta și înregistra fiecare situație și va decide dacă este cazul de asistență suplimentară.

7. Procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor

Transgaz a început procesul de achiziție a drepturilor asupra terenurilor în 2016. Un proces de identificare a PAP a fost realizat în 2016, urmat de un studiu socio-economic desfășurat în perioada Noiembrie-Decembrie 2016. Rezultatele acestor două acțiuni au fost prezentate în capitolul 5 al prezentului document.

Cu scopul de a obține informații valide cu privire la terenurile și persoanele afectate, Transgaz va desfășura încă două acțiuni preliminare procesului de compensare. Schema de mai jos reprezintă prezentarea generală a procesului de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor. În următoarele secțiuni ale acestui capitol, fiecare pas va fi descris și explicat în detaliu.

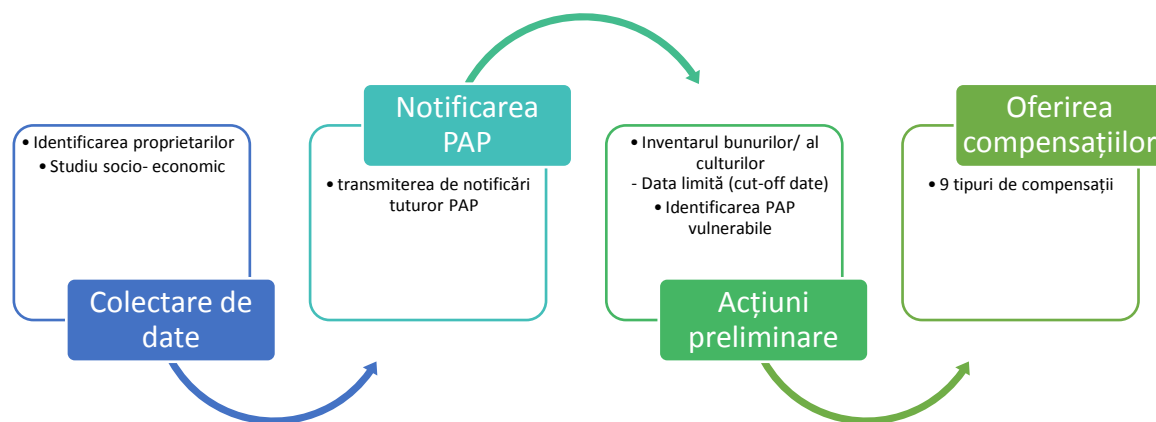

Figura 9. Prezentare generală a procesului de achiziție a drepturilor de uz și servitute a terenurilor

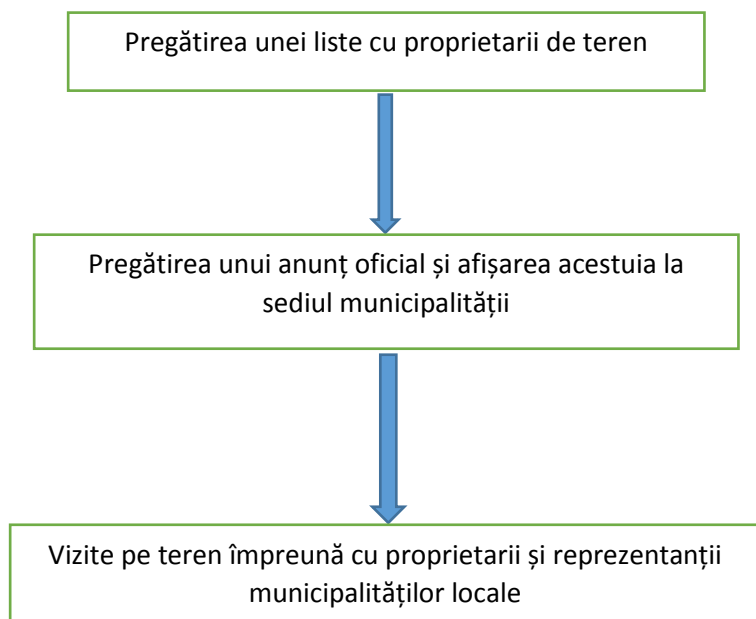
În afara aspectelor generale prezentate mai sus, Transgaz a evoluat considerabil în ceea ce privește procesul de colectare a datelor cu privire la valoarea proprietăților și terenurile forestiere. Pentru fiecare UA, a fost pregătit un raport oficial de evaluare de către un expert acreditat. Acest raport prezintă valorile de achiziție și de închiriere a diferitor categorii de teren din respectiva UA.

Pentru terenurile forestiere, Transgaz a contactat autoritățile silvice, iar aceștia au pregătit fișe tehnice specifice pentru fiecare UA în cadrul cărora este afectat teren forestier. Aceste fișe tehnice includ informații specifice cu privire la specia de arbore, vârsta pădurii, estimări de producție, pentru întreaga perioadă de viață a pădurii.

7.1 Acțiuni preliminare

Inventarul bunurilor/ culturilor

În perioada următoare, echipa Transgaz va începe procesul de inventariere a terenurilor. Acest proces va fi unul gradual, care va continua pe parcursul întregii perioade de execuție. Procesul de inventariere va fi efectuat înaintea ocupării efective a fiecărui teren. Prin acest proces se vor identifica toate culturile și bunurile de pe terenul afectat. Transgaz va mobiliza 5 echipe pentru procesul de inventariere, una pentru fiecare segment de lucru. Aceste echipe vor fi asistate de Ofițerii de Legătură cu Comunitatea desemnați ai Proiectului. Procesul include următorii pași (după cum este prezentat în figura de mai jos):

Procesul de inventariere a bunurilor va fi realizat împreună cu reprezentanții autorităților locale (în special reprezentanții departamentelor agricole), unui reprezentant al constructorului și în prezența proprietarului/utilizatorului terenurilor, . În cazul în care proprietarul nu este prezent în data stabilită pentru inventar, acesta se va face în absența proprietatului/utilizatorului, iar rezultatele vor fi comunicate ulterior proprietarilor/utilizatorilor de către Ofițerii de Legătură cu Comunitatea.

Un anunț oficial va fi afișat la sediul autorităților locale, cu cel puțin o săptămână înaintea începerii inventarului. Toată inventarierea va fi făcută progresiv și va fi încheiată înainte de ocuparea efectivă a fiecărui teren. Cu cel puțin cu o zi înainte începerii inventarierii terenurilor dintr-o unitate administrativă, echipa Transgaz, împreună cu ofițerii de legătură cu comunitatea, vor organiza o întâlnire publică la nivelul fiecărei UA, pentru a anunța și discuta procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor și pentru a invita persoanele afectate să participe la procesul de inventariere.

După întâlnirea publică, echipele Transgaz vor începe procesul de inventariere a bunurilor și culturilor. Acesta va fi făcut progresiv, în funcție de nevoia de teren a proiectului.

Identificarea persoanelor vulnerabile

Procesul de identificare al persoanelor vulnerabile include următorii pași :

- Analizarea bazei de date existente și identificarea proprietarilor/ utilizatorilor de teren care au proprietăți localizate în intravilanul UA afectate. Doar acei proprietari/ utilizatori carora le va fi afectat mai mult de 50% din teren de către proiectul BRUA, vor fi considerate potențiale persoane vulnerabile. În aceste cazuri, vor fi analizate criterii adiționale, cu scopul determinării gradului de vulnerabilitate.
- Colectarea informațiilor din fiecare UA cu privire la numărul și identitatea persoanelor care beneficiază de ajutor social.
- Corelarea informațiilor colectate cu baza de date existentă și observarea numărului total de persoane care e posibil să fie afectate și care primesc în prezent indemnizație de ajutor social.
- În timpul procesului de consultație pentru PADUS și în timpul inventarierii, echipa care va realiza inventarul va colecta de asemenea, date socio-economice ale proprietarilor/ utilizatorilor de teren, în special date referitoare la venituri și asistență socială, număr de membri ai gospodăriei și identificarea locuințelor cu un singur locuitor, dizabilități și alte afecțiuni care ar putea să ducă la inabilitatea persoanelor de a-și accesa drepturile. Un scurt raport al profilului socio-economic al PAP din comunitățile afectate aferente fiecărui UAT va fi elaborat și va fi completat în timpul inventarierii terenului și în timpul activității ofițerilor de legătură cu comunitatea.
- O bază de date cu grupurile vulnerabile va fi menținută de Transgaz și utilizată în timpul procesului de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor.

7.2 Accesarea pachetelor compensatorii

Persoanele afectate vor accesa diferitele tipuri de compensații oferite de către Transgaz în diferite stagii ale proiectului (ex. compensații pentru închirierea terenului vor fi oferite la începutul perioadei de construcție în timp ce diferența de valoare a terenului situat în intravilan va fi oferită când construcția conductei este finalizată). O singură persoană poate fi îndreptățită la mai mult decât un singur tip de compensație, astfel că momentul accesării compensațiilor poate să difere sau poate fi același. Capitolul curent prezintă modul în care fiecare tip de drept poate fi accesat de către persoanele afectate. Fiecare drept este prezentat separat, fără a se considera o potențială suprapunere între momentele de accesare.

Anexa 4 prezintă fluxul de proces pentru fiecare drept.

Acces la indemnizația de închiriere a terenului

Transgaz trimite scrisori de notificare fiecărei persoane afectate identificate

Persoanele afectate pregătesc documentele și le trimit la Transgaz sau le depun la primărie

Transgaz semnează o convenție cu persoanele afectate

Plata este realizată fie prin sistem bancar sau la domiciliu prin intermediul serviciilor postale

Criteriul general pentru accesarea indemnizației de închiriere este dovedirea dreptului de proprietate asupra terenului afectat. Documentele care dovedesc dreptul de proprietate sunt prezentate în capitolul 6.2.

Transgaz va trimite scrisori de notificare tuturor proprietarilor cunoscuți pentru a-i informa cu privire la :

- Data începerii lucrărilor pe terenuri
- Durata ocupării terenurilor
- Tipul de compensații la care sunt îndreptățiți
- Valoarea indemnizației pentru închirierea terenului afectat
- Metodologia de calculare a despăgubirilor pentru distrugerea culturilor
- Mijloacele și etapele necesare pentru a putea accesa indemnizația pentru închirierea terenurilor.

După trimiterea notificărilor, Transgaz va aștepta 30 de zile pentru a primi documentele necesare de la persoanele afectate care să le dovedească dreptul de proprietate. În această perioadă, orice persoană afectată poate depune documentația necesară la primărie, le poate trimite direct la Transgaz sau le pot înmâna direct reprezentanților Transgaz. Toate documentele trimise către Transgaz trebuie să fie copii ale documentelor originale, certificate de către un secretar de UAT, de notar public sau de către un reprezentant Transgaz.

Odată ce documentele ajung la Transgaz, Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri le va analiza și, pentru proprietarii de teren care au documentele în ordine, vor pregăti o convenție.

Această convenție va fi livrată personal proprietarilor afectați de către reprezentanții Departamentului Terenuri și persoanele afectate o pot semna imediat sau pot cere mai multe informații. După aceasta, Transgaz va semna de asemenea convenția.

În baza convenției semnate care definește valoarea îndemnizației de închiriere a terenului, reprezentanții Departamentului de Reglementare și Formalități Terenuri vor pregăti un tabel cu sumele corespunzătoare fiecărui proprietar de teren și îl va îmâna Departamentului Economic, care va realiza plata.

Pentru persoanele afectate care nu doresc să semneze convenția sau care nu au trimis documentele doveditoare, Transgaz va publica un anunț oficial la nivelul fiecărei UA, anunțându-i că indemnizația a fost consemnată într-un cont de consemnare și că o vor putea accesa în momentul în care vor dovedi dreptul la proprietate, oricând în timpul perioadei de construcție și în 5 ani de la consemnare.

În același timp, Transgaz va afișa la nivelul fiecărei UA lista cu toate loturile de teren afectate de către proiect care au proprietari necunoscuți, precum și suma corespunzătoare pentru exercitarea drepturilor de uz și servitute.

Sumele vor fi disponibile PAP într-un cont de consemnare special creat de Transgaz, pentru o perioadă de 5 ani.

Accesul la despăgubiri pentru distrugerea culturilor (altele decât podgoriile și livezile)

Transgarza va calcula valoarea

Se va semna un breviar de calcul pentru despăgubiri între persoanele afectate si Transgaz

Se vor plăti despăgubirile pentru culturi

Criteriul general pentru accesarea despăgubirilor pentru culturi este dovedirea dreptului de utilizare a terenului afectat. Documentele care dovedesc dreptul de utilizator sunt prezentate în secțiunea 6.2.

Compensarea distrugerii culturilor va fi făcută gradual, pe măsură ce proiectul avansează, și va include următorii pași:

Acțiune	Scurtă descriere	Perioadă
0 Postarea unui anunț despre întâlnirile publice care vor avea loc cu ocazia începerii inventarierii	Anunț public la nivelul fiecărei UA Anunțul va fi afișat la sediul primăriei și în puncte cheie ale comunității (magazin local, biserică, bar, etc.) Anunțul va include informații despre: - data începerii inventarierii - întâlnirile publice care vor avea loc cu ocazia începerii inventarierii - procesul de inventariere - documentele doveditoare necesare la momentul inventarierii, care le permit PAP să acceseze despăgubirile pentru culturi - datele de contact ale OLC	Cu cel puțin o săptămână înaintea întâlnirilor publice
1 Întâlniri publice cu PAP, cu ocazia începerii inventarierii (întâlnire generală)	Se vor organiza întâlniri publice la nivelul fiecărui UAT, unde vor fi explicate principiile generale de compensare și cerințele specifice.	Cel puțin cu o zi înainte de începerea inventarierii în UA respectivă
2 PAP trebuie să obțină documentele necesare pentru dovedirea utilizării terenurilor		Anterior inventarierii

Acțiune	Scurtă descriere	Perioadă
3 Inventarierea	Inventarierea culturilor și bunurilor tuturor terenurilor afectate Participanți: reprezentanți TG, reprezentantul camerei agricole locale, reprezentantul constructorului, proprietarul/utilizatorului Toate persoanele prezente la inventar semnează un proces verbal de constatare la finalul acestuia.	Anterior ocupării efective a terenurilor
	PAP vor înmâna reprezentantului DRFT, originale sau după caz copii ale documentelor ce dovedesc proprietatea sau utilizarea terenurilor	La momentul inventarului
	Transgaz va efectua un nou inventar după terminarea perioadei de ocupare, dacă: - terenul adiacent celui afectat este cultivat - Și - PAP contactează TG și cer un nou inventar și o nouă compensație, invocând notificarea primită	După terminarea perioadei de ocupare și înaintea predării terenului către Transgaz de la constructor

Acțiune	Scurtă descriere	Perioadă
4 Calcularea valorii despăgubirilor pentru culturi	DRFT din cadrul TG va calcula valorile despăgubirilor pentru culturi	În aceeași zi în care se efectuează inventarul SAU În maxim 3 săptămâni după inventar
5 Dacă o PAP nu este prezentă în momentul inventarului, OLC sau formalistul de teren îl va contacta personal PAP și îi va prezenta rezultatele inventarului.	OLC sau formalistul de teren îi va contacta personal pe PAP	După ziua inventarului Până la momentul în care PAP este contactat
6 Semnarea Breviarului de calcul	Breviarul de calcul va include suma aferentă despăgubirii și va trebui semnat de fiecare PAP. OLC va însoți formalistul de teren pentru semnarea breviarului, dacă PAP nu este prezent la efectuarea inventarului. Dacă PAP a fost prezent la inventariere, pentru semnarea breviarului de calcul, PAP va fi contactat doar de către formalistul de terenuri. PAP vor trebui contactați de minim 3 ori pentru a semna acceptul sau refuzul breviarului de calcul.	În aceeași zi cu inventarul, dacă este posibil Sau Cel târziu după 3 săptămâni după finalizarea breviarului de calcul

Acțiune	Scurtă descriere	Perioadă
	Dacă PAP nu poate fi contactat, Transgaz va înregistra suma aferentă despăgubirilor în contul de consemnare. Pentru PAP cunoscuți și care au refuzat cuantumul despăgubirilor Transgaz va trimite recipisele de consemnare sau le va înmâna personal, moment în care vor fi furnizate și informațiile despre cum se pot accesa banii din contul de consemnare.	
7	Procesarea plăților	Plățile se vor face fie prin transfer bancar sau recipisă
8	Dacă o PAP identificată nu a fost prezentă la inventar și/sau refuză să semneze breviarul de calcul, neacceptând valoarea despăgubirii, Transgaz va trimite sau înmâna personal recipisa de plată pe baza căreia PAP poate accesa despăgubirea oricând pe parcursul celor 5 ani de consemnarea a valorilor în contul de consemnare.	La momentul semnării breviarului de calcul sau înmânării recipisei de plată.

Pentru utilizatorii de teren care nu reușesc să facă dovada utilizării terenului afectat, Transgaz va afișa un anunț la sediul autorităților locale, care va informa potențiali PAP că valoarea despăgubirilor este consemnată într-un cont de consemnare pentru următorii 5 ani. Orice utilizator de teren interesat poate accesa compensația în momentul în care își dovedește dreptul de utilizare.

Accesul la compensații pentru pierderea subvențiilor

Transgaz va colecta informații cu privire la subvențiile primite de fiecare persoană afectată

Transgaz va contacta persoanele afectate individual

Transgaz va semna un breviar de calcul pentru despăgubiri cu persoanele afectate

Se vor plăti compensațiile pentru pierderea subvențiilor

Criteriul general pentru obținerea acestui tip de compensație este ca PAP să poată dovedi primirea subvențiilor fie pentru culturi, teren sau orice alt tip de proiect, pentru anul precedent.

Transgaz va colecta informații despre tipul și valoarea subvențiilor primite de fiecare parte afectată de proiect în timpul procesului de inventariere a culturilor. Informațiile colectate vor fi validate de autoritățile naționale care acordă subvenții (Agenția Națională pentru Plăți în Agricultură - APIA și Agenția Națională pentru Finanțarea Dezvoltării Rurale - AFIR) cuantumul prejudiciului urmand a fi stabilit pe baza documentului relevant obtinut de PAP de la autoritatea finantatoare , document care va fi depus la Transgaz.

Valoarea compensației pentru pierderea subvențiilor poate varia în funcție de proporția în care este afectat terenul. Transgaz va discuta cu APIA și AFIR și vor defini pragurile pentru acest tip de compensație. Ar putea exista situații în care o persoană afectată va pierde întreaga subvenție chiar dacă terenul afectat reprezintă doar 50% din totalul de teren pentru care aceasta primește subvenția.

Procesul accesării compensațiilor pentru pierderea subvențiilor va fi inițiat la momentul în care PAP afectat face dovada pierderii subvenției.

Accesul la compensații pentru daune aduse oricărui tip de îmbunătățiri a terenurilor și pentru bunurile imobile care nu mai pot fi restaurate după perioada de construcție

Criteriul general pentru obținerea acestui tip de compensație este dovedirea de către proprietar sau utilizator că au făcut îmbunătățiri asupra terenurilor. Pentru bunurile imobile se va aplica același criteriu. Autoritățile locale vor emite un document confirmând îmbunătățirea adusă terenului și/ sau existența bunurilor imobile pe terenul afectat.

Acest tip de compensație va fi oferit proprietarilor/ utilizatorilor de teren doar pentru acele bunuri sau îmbunătățiri care nu mai pot fi restaurate de către contractor după construcție.

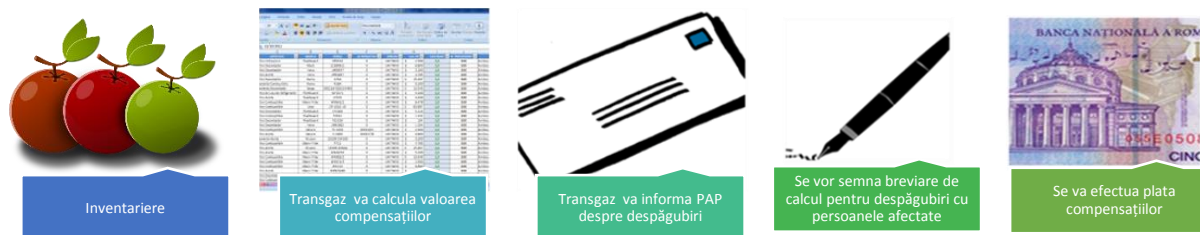
Transgaz va identifica toate îmbunătățirile aduse terenurilor și bunurilor imobile în timpul procesului de inventariere al bunurilor/culturilor. În cazul în care bunurile imobile pot și vor fi restaurate de către contractor, proprietarul/utilizatorul terenului va fi imediat informat de către Transgaz printr-o scrisoare oficială.

Pentru toate bunurile care nu pot fi restaurate de către contractor, se va elabora un raport de evaluare. Acesta va fi efectuat de către un evaluator autorizat, în baza datelor colectate de acesta. Raportul de evaluare va trebui să conțină informații despre valoarea tuturor îmbunătățirilor aduse terenului și bunurile imobile.

Odată ce rapoartele de evaluare sunt finalizate, Transgaz va contacta direct proprietarul/ utilizatorul de teren și va prezenta rezultatele raportului de evaluare. Dacă persoana afectată va fi de acord, va semna un breviar de calcul pentru despăgubiri cu Transgaz. În baza acestui breviar, Transgaz va procesa plățile pentru acest tip de compensație.

Dacă persoana afectată refuză să semneze o convenție cu Transgaz, valoarea compensației va fi consemnată într-un cont de consemnare și va fi la dispoziția PAP pentru următorii 5 ani, cu condiția ca respectivul breviar să fie semnat.

Accesul la compensații pentru distrugerile ale livezilor și viilor, inclusiv la compensații pentru diminuarea valorii terenului datorată restricțiilor impuse pentru zona de protecție a conductei

Criteriul general pentru obținerea *compensației pentru distrugerea livezilor și a viilor* este dovedirea de către PAP că înființat via sau livada. Utilizatorii viilor și livezilor vor fi compensați doar pentru distrugerea culturilor. Aceștia vor fi capabili să-și acceseze drepturile în același mod ca pentru distrugerea oricărui alt tip de culturi.

Persoanele afectate care au înființat via/ livada vor trebui să dovedească acest lucru, fie prin documente de proprietate (pentru proprietari), fie printr-un document emis de autoritățile locale (în cazul utilizatorilor) care menționează anul înființării plantației.

De asemenea, Transgaz va colecta acest tip de informații de la autoritățile locale în timpul procesului de inventariere și va putea verifica datele furnizate de proprietari/utilizatori.

Din momentul în care Transgaz primește documentele doveditoare, Departamentul de Achiziție a Terenurilor va calcula valoarea compensației pentru daunele aduse viilor și/sau livezilor. Datele oferite de către Departamentul Agricol local vor fi utilizate pentru calcularea acestui tip de compensație. După stabilirea valorilor, Transgaz va trimite o notificare oficială persoanelor afectate, prin care le va informa despre valorile compensației, apoi reprezentanții Transgaz se vor întâlni cu persoanele afectate pentru semnarea breviarului de calcul pentru despăgubiri. În baza acestui breviar, Transgaz poate procesa plata compensațiilor.

În cazul în care proprietarii/ utilizatorii de teren refuză să semneze breviarul, sau există proprietari/ utilizatori necunoscuți, sau proprietarii/ utilizatorii eșuează în a dovedi că ei au înființat via/ livada, atunci Transgaz va trimite o nouă notificare proprietarilor/ utilizatorilor cunoscuți și vor afișa un anunț la sediul autorităților locale, pentru a informa persoanele afectate că pot accesa compensațiile oricând în timpul perioadei de construcție și în următorii 5 ani (în baza documentelor doveditoare). Transgaz va deschide un cont de consemnare care va include aceste tipuri de compensații.

Compensațiile pentru diminuarea valorii terenului, datorată restricțiilor de utilizare a terenurilor în culoarul de protecție (de la vie/ livadă la teren arabil – vor fi restricții de plantare a vitei de vie și copacilor) vor fi oferite doar proprietarilor, la finalul perioadei de construcție, când zonei de protecție (6 m lățime de fiecare parte a conductei) va fi oficial instaurat.

Cu o lună înainte de instituirea zonei de protecție, Transgaz va trimite scrisori de informare PAP cunoscute, cu privire la acest tip de despăgubire și pașii necesari accesării lui.

Transgaz va avea întâlniri directe cu persoanele afectate, pentru a semna un nou breviar. În baza acestui nou breviar, Transgaz va procesa plățile. Dacă persoanele afectate refuză să semneze, Transgaz va consemna banii pentru acest tip de compensație într-un cont de consemnare, unde suma va fi disponibilă pentru o perioadă de 5 ani.

Accesul la compensații pentru diminuarea valorii terenului (terenul destinat construcțiilor va deveni teren arabil) datorată restricțiilor impuse de către culoarul de siguranță al conductei

Criteriul general pentru obținerea *compensației pentru diminuarea valorii tuturor terenurilor construibile din intravilan*, cauzate de restricțiile privind construcțiile pe zona de protecție (20 m lățime de fiecare parte a conductei) este dovedirea dreptului de proprietate asupra terenurilor de către PAP.

Cu o lună înainte de instituirea zonei de protecție, Transgaz va trimite scrisori de informare PAP cunoscute, cu privire la acest tip de despăgubire și pașii necesari accesării lui.

Se vor organiza întâlniri directe între reprezentanții Transgaz și persoanele afectate și vor fi semnate noi convenții, după ce perioada de construcție este finalizată. Plățile vor fi procesate de TG doar după semnarea convențiilor. Pentru aceia care nu doresc să semneze o convenție, sumele vor fi consemnate într-un cont de consemnare și vor fi disponibile pentru o perioadă de 5 ani. O scrisoare de informare despre acest cont va fi trimisă tuturor proprietarilor de teren cunoscuți. Pentru proprietarii necunoscuți, un anunț va fi afișat la sediul autorităților locale pentru a informa orice PAP interesată despre modul în care ar putea accesa acest tip de compensație.

Accesul la compensații pentru teren forestier (chiria anuală + contravaloarea pierderii de creștere + masă lemnoasă)

Acest tip specific de compensație va fi oferit doar proprietarilor de teren. TG a identificat deja toți proprietarii de teren forestier și a semnat cu aceștia convenții preliminare. De asemenea, TG a obținut fișele tehnice de transmitere-defrișare pentru zonele forestiere.

Din aceste motive, procesul accesării acestui tip de drepturi include următorii pași :

- Transgaz va trimite o scrisoare de notificare tuturor proprietarilor de teren pentru a-i informa cu privire la ocuparea temporară a terenului forestier, valoarea compensației și cantitatea de masă lemnoasă ce va fi pusă la dispoziția acestora.
- Persoanele afectate vor trebui să trimită documentele de proprietate către Transgaz sau să le depună la sediul autorităților locale
- Reprezentanții Transgaz vor contacta direct persoanele afectate pentru semnarea convențiilor
- În baza convențiilor, Transgaz va începe procesarea plăților
- Masa lemnoasă va fi pusă la dispoziția persoanelor afectate după ce tăierea arborilor va avea loc
- În cazul în care persoanele afectate refuză să semneze o convenție sau eșuează în a-și dovedi dreptul de proprietate asupra terenului forestier, reprezentantul Transgaz îi va informa despre contul de consemnare în care s-au consemnat sumele și care vor fi disponibile pentru o perioadă de 5 ani. Această acțiune de informare va fi consemnată în Registrul de Management al Părților Interesate și reflectată în baza de date despre PAP.
- Pentru proprietarii necunoscuți de teren forestier, Transgaz va publica un anunț oficial la sediul autorităților locale, pentru a informa PAP că pot accesa compensațiile în următorii 5 ani, în funcție de capacitatea lor de a dovedi proprietatea asupra terenului.

Accesul la indemnizații pentru închirierea terenului pe durata operării – pentru terenurile ocupate de instalațiile supratereane

Acest tip de compensație va fi oferit doar proprietarilor de teren, în același mod ca indemnizația pentru închirierea terenurilor pentru construcție. Singura diferență este faptul că indemnizația va fi plătită anual, pentru toată durata de operare a conductei.

8. Aranjamente instituționale

Tabelul de mai jos reprezintă părțile cheie implicate în implementarea acestui document.

Parte interesată	Roluri și responsabilități
<i>Transgaz</i>	
Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri	Responsabilitatea implementării PEDUS revine Departamentului Reglementari si Formalitati terenuri Pregătește toate documentele necesare pentru ca PAP să fie capabile să-și acceseze drepturile Pregătește rapoartele trimestriale legate de implementarea PEDUS Colectează date legate de procesul achiziționării drepturilor de uz și servitute. Responsabilitatea gestionării bazei de date va reveni unei persoane dedicate. Calculează valorile monetare pentru toate drepturile
Echipa de management al TG (reprezentanți ai diferitelor departamente și directorul general)	Aprobă PEDUS Semnează convențiile cu persoanele afectate
Departamentul Economic	Aprobă efectuarea plăților Procesează plățile pentru persoanele afectate
Departamentul Juridic	Oferă asistență legală în situațiile abordate de la caz la caz
Unitatea de Management a Proiectului BRUA (UMP BRUA)	Responsabilitatea monitorizării implementării PEDUS revine UMP BRUA. Monitorizarea implementării PEDUS se va realiza în

	baza informațiilor obținute de la DRFT – entitate care administrează baza de date a terenurilor BRUA. UMP BRUA este totodată responsabilă de activitățile pe care le desfășoară oferirii de legătură cu comunitățile locale și de raportările periodice la BERD. Activități anterior menționate se vor realiza cu personalul existent și fără a fi nevoie de vreo modificare a organigramei. Monitorizează toate activitățile proiectului, inclusiv procesul de achiziție a terenurilor și cel de implicare a părților interesate Raportează către BERD, în baza informațiilor primite de la DRFT.
Serviciul de Management al Părților Interesate și Comunicare / Echipa de Ofițeri de Legătură cu Comunitatea	Implementează activități specifice de implicare a PAP Echipa de Ofițeri de Legătură cu Comunitatea (OLC) – acordă sprijin DRFT și contribuie activ pe perioada implementării proiectului; constituie unul din canalele de reclamații a PAP și asigură/coordonează emiterea răspunsurilor pentru acestea în timp util; atribuțiile specifice OLC sunt detaliate în fișa postului; În acest moment își desfășoară activitatea 3 OLC, urmând ca numărul lor să fie suplimentat odată cu începerea lucrărilor. OLC, împreună cu reprezentanții DRFT, vor oferi informații necesare către PAP în vederea pregătirii documentației pentru accesarea compensațiilor – OLC vor avea un program regulat în fiecare UAT, astfel încât PAP să-l poată contacta și să aibă întâlniri directe cu ei. Se asigură că informații corecte sunt oferite persoanelor afectate, în timp util;
<i>Actori externi</i>	

Contractori – Experți ANEVAR în evaluarea bunurilor	Realizează evaluarea bunurilor identificate pe terenurile afectate
Contractori – Companii de construcții	Implementează toate prevederile special prevăzute pentru contractori asociate procesului de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor, inclusiv consultații și compensații prevăzute de PEDUS. Oricând este necesară achiziția de teren suplimentar în timpul construcției, contractorii vor informa Transgaz despre situație. Constructorii nu vor utiliza alte terenuri decât cele puse la dispoziție de Transgaz. Ține o evidență distinctă a sesizărilor pe care le primește de la PAP în legătură cu terenurile afectate de lucrările de execuție și le raportează bilunar Transgaz aceste sesizări precum și modul de soluționare a acestora.
Autoritățile locale	Oferă suport în timpul procesului de achiziție a drepturilor de uz și servitute a terenurilor afectate Emite adeverințe de utilizator persoanelor afectate Se implică în derularea procesului de înregistrare a terenurilor care este desfășurat în prezent de către Agenția Națională de Cadastru, pentru unitățile administrative respective
Agenția Națională de Cadastru	Aplică prevederile protocolului încheiat cu Transgaz Înregistrează toate terenurile din cadrul UA afectate de proiect
Direcțiile Agricole din cadrul autorităților locale sau județene	Oferă date estimative despre producția și valoarea de piață a diferitelor culturi

Sunt disponibile să răspundă la întrebări următoarele persoane de contact:

DEPARTAMENT	PERSOANĂ DE CONTACT	DETALII DE CONTACT
Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri	VIRGIL ALDEA	TELEFON: EMAIL: virgil.aldea@transgaz.ro
	LOT 1 BOGDAN MĂNTESCU	TELEFON: 0722340535 E-MAIL: bogdan.mantescu@transgaz.ro
	LOT 1-2 CRISTIAN CREȚU	TELEFON 0741002170 E-MAIL: cristian.cretu@transgaz.ro
	LOT 2 OANA FELDIOREAN	TELEFON 0742149680 E-MAIL ana.feldiorean@transgaz.ro
	LOT 3 RĂZVAN PUFLEA	TELEFON 0743177338 E-MAIL RAZVAN.PUFLEA@TRANSGAZ.RO
Ofițerii de Legătură cu Comunitatea (OLC) – UMP BRUA	NELU POP – coordonator	TELEFON: 0751199739 EMAIL: nelu.pop@transgaz.ro
	EUGEN MIHALACHE – OLC lot 1	TELEFON: 0741136111

EMAIL: eugen.mihalache@transgaz.ro	
CRISTIAN ROGOJEANU – OLC lot 2	TELEFON: 0753211648
EMAIL: cristian.rogojeanu@transgaz.ro	
FLORINEL VASILE – OLC lot 3	TELEFON: 0749204166
EMAIL: florinel.vasile@transgaz.ro	
TEL VERDE	800 872674

9. Consultații publice și mecanismul de soluționare a reclamațiilor

9.1 Organizarea de consultări publice anterior exercitării începerii lucrărilor de execuție aferente proiectului , cat si pe durata executării lucrărilor

Au fost întreprinse consultări publice cu comunitățile și persoanele afectate pe durata mai multor etape ale proiectului, inclusiv dezbateri publice privind evaluarea impactelor de mediu. O campanie de consultare publică susținută în conformitate cu prevederile Reglementului UE nr. 347/2013 privind infrastructurile energetice transeuropene, a fost de asemenea desfășurată. În plus, mai mult de 15.000 de convenții au fost semnate cu proprietarii/detinatorii de terenuri în contextul prevederii Legii 50/1991.

Informații legate de Proiect sunt disponibile atât în limba română cât și în limba engleză pe pagina de web a Transgaz (<http://new.transgaz.ro/ro/activitati/proiecte-majore-de-dezvoltare>) și mai multe broșuri și materiale informative au fost distribuite în timpul campaniei de consultare publică desfășurată în 2016. Alte documente destinate informării publicului au fost pregătite și sunt disponibile pentru a fi descărcate de pe site-ul web TG, cum ar fi un rezumat non-tehnic al proiectului BRUA, conceptul elaborat de Transgaz cu privire la participarea publică, programul pentru consultații publice, etc.

În perioada octombrie- noiembrie 2016 , au avut loc douăsprezece (12) consultări publice organizate de către Transgaz, pentru a informa proprietarii de terenuri, utilizatorii și alte părți interesate, cu privire la aspecte precum: scopul proiectului, inițiatorul proiectului, principii de construcție, durata estimativă a activităților de proiect, riscuri și impact potențial al proiectului, sănătatea și siguranța comunității, acordarea compensațiilor pentru culturi, beneficii potențiale și oportunități la nivelul comunității, etc. A existat un interes deosebit cu privire la momentul în care PAP vor primi compensația, cât și valoarea acesteia, iar Transgaz a explicat procesul la modul general și etapele următoare în ceea ce privește implicarea persoanelor afectate. Transgaz a pus la dispoziția publicului un rezumat al tuturor aspectelor adresate în timpul acestor consultații publice.

Transgaz a trimis notificări tuturor proprietarilor de teren identificați, asociați cu parcelele de teren afectate. Notificările au fost trimise cu scopul de a informa persoanele afectate cu privire la drepturile și obligațiile lor în raport cu Proiectul și au descris modul de desfășurare al procesului de compensație.

Un proces de comunicare amplu a fost desfășurat și la nivelul autorităților publice locale, în special pentru identificarea terenurilor afectate și a proprietarilor acestora. La sedile consiliilor locale de pe raza UAT traversate de proiect au fost afișate informații despre proiect, cum ar fi: Planurile de amplasament, listele cu parcelele de teren ale căror proprietarii sunt necunoscuți, anunțuri cu privire la organizarea consultărilor publice, etc.

9.2 Procesul de implicarea părților interesate în faza de construcție

Aspecte generale

A fost emisă Hotărârea de Guvern Nr.110/ 2018, prin care se aprobă scoaterea temporară din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilan și au fost transmise notificări proprietarilor și utilizatorilor terenurilor afectate. Prima serie de notificări a fost trimisă PAP afectate de către instalațiile supraterrane – SCG, de organizările de șantier și depozitele de țeavă urmate la scurt timp de notificări trimise tuturor PAP identificate. Scrisorile de notificare au rolul de a informa PAP cu privire la aspecte precum:

- Scoaterea din circuitul agricol a terenurilor stabilită de Hotărârea de Guvern,
- Începerea lucrărilor de construcție a conductei pe terenurile PAP,
- Tipurile de compensație pe care PAP sunt îndreptățiți să le primească,
- Criteriile în baza cărora sunt calculate valorile compensației,
- Modalitatea de accesare a compensațiilor și documentele necesare pentru a dovedi dreptul de proprietate/ utilizare.

În plus față de scrisoarea de notificare a fost trimisă o broșură care conține informații sumare despre diferitele tipuri de compensații și despre pașii care trebuie parcurși de către PAP cu scopul de a primi sumele respective. Pentru cazurile în care proprietarii/ utilizatorii nu au putut fi identificați, se vor afișa la sediul consiliilor locale anunțuri cu informații similare notificărilor.

Începând cu luna aprilie 2018, când Transgaz a inițiat predarea terenului către compania de construcție, a fost inițiată derularea unei noi serii de consultări publice care s-au desfășurat progresiv. Astfel, acestea au fost ținute, începând cu prima parte a lunii aprilie în trei UAT care vor fi primele afectate de către lucrări. Aceste consultații publice la nivel de UAT s-au desfășurat mai apoi progresiv, cu cel puțin 30 de zile înaintea începerii lucrărilor în fiecare UA, până când la nivelul tuturor PAP de pe traseul proiectului au fost desfășurate oateunitățile au v intalniti de informare si consultațarepublica. Întâlnirile de consultare

și informare publică au fost anunțate prin diferite mijloace de comunicare precum: afișare pe panourile Proiectului din UAT (le) traversate de proiect, publicarea anunțurilor în ziare locale, etc. Calendarul consultațiilor publice este disponibil în Anexa 5.

La aceste întâlniri de informare și consultare publică Transgaz a prezentat detalii despre Proiect și beneficiile acestuia, perioada și modul în care lucrările vor impacta terenurile, ce poate oferi Transgaz din punct de vedere legal în materie de compensații și cum pot PAP să le acceseze, etc. La finalul fiecărei întâlniri, a avut loc o sesiune de întrebări și răspunsuri. PAP au fost de asemenea informate în cadrul acestor întâlniri de iminența procesului de inventariere, care va fi realizat de echipele Transgaz înainte ca lucrările să ajungă la unitatea administrativă respectivă și intrarea în teren să fie efectiv realizată. Pe toată durata lucrărilor, copii ale Ghidului pentru privind Indemnizațiile și Despăgubirile (GID) și a PEDUS, vor fi disponibile pentru PAP la sediile municipalităților locale. În același timp, de-a lungul traseului conductei, 3 Ofițeri de Legătură cu Comunitatea (OLC) vor fi la dispoziția PAP pentru întrebări, nelămuriri și alte aspecte legate de Proiect, pe întreaga perioadă a lucrărilor. Intervalul de timp în care aceștia pot fi contactați și detaliile de contact sunt afișate în mod public la fiecare sediu al autorităților locale.

Ofițerii de Legătură cu Comunitatea sunt instruiți să informeze și să implice într-un mod adecvat PAP și au cunoștințele necesare pentru a ghida PAP să își acceseze drepturile, să le răspundă celor mai presante întrebări, să primească reclamațiile și să informeze PAP despre ultimele modificări apărute în implementarea proiectului. Mai mult, OLC trebuie să asigure distribuirea materialelor informative atunci când este necesar, trebuie să mențină o comunicare constantă cu autoritățile relevante/actorii cheie, să ajute la colectarea datelor incomplete sau a datelor care lipsesc despre PAP, să ofere sprijinul necesar persoanelor vulnerabile și să pregătească rapoarte de activitate trimestriale și anuale.

Consultarea și implicarea autorităților publice locale și alți actori cheie

Conducta BRUA, faza I, traversează 72 de UAT. Reprezentanții autorităților locale au fost identificați și contactați, ca parte a acțiunilor specifice de identificare a proprietarilor și utilizatorilor de terenuri, necesare pentru construcția conductei și a instalațiilor supraterane. De asemenea, autoritățile locale au fost implicate în procedura de obținere a acordului de mediu și a procedurilor de autorizare. O bază de date cu toate contactele de la autoritățile locale este disponibilă la Transgaz pentru a fi folosită intern în procesul de comunicare relaționat activităților de implementare a proiectului.

Pe tot parcursul perioadei de construcție, reprezentanții autorităților locale vor menține o comunicare constantă și vor colabora cu Transgaz pentru a se asigura că PAP sunt bine informate cu privire la ultimele evoluții. Autoritățile locale vor oferi locația unde Transgaz își va amplasa panourile informative și vor ajuta la afișarea informațiilor privind proiectul, de exemplu: anunțurile legate de Proiect, liste, hărți, programe și vor pune spre informare la sediile primăriilor documente relevante (ex. PEDUS și GID). De asemenea, autoritățile locale vor facilita procesul de implicare publică a PAP cu Transgaz, ceea ce înseamnă că vor deschide un canal prin care PAP își pot prezenta reclamațiile și cererile asociate proiectului, care vor fi trimise apoi către Transgaz.

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCP) este o altă parte interesată importantă cu care Transgaz derulează o comunicare susținută. ANCP a început procesul înregistrării terenurilor, fără cheltuieli prevăzute, pentru PAP care nu au terenurile înregistrate în Cartea Funciară. Transgaz va avea întâlniri regulate cu reprezentanții ANCP pentru a monitoriza modul în care este implementat procesul de înregistrare a terenurilor și pentru a comunica toate solicitările primite de la PAP cu privire la înregistrarea terenurilor.

Procesul de implicare a persoanelor afectate de coridorul de lucru

Toți proprietarii/ utilizatorii de teren afectați de către culoarul de lucru al conductei au primit o notificare scrisă, care îi informează cu privire la scoaterea din circuitul agricol a terenurilor adoptată prin HG 110.2018, începerea lucrărilor și valoarea pe care o vor primi ca indemnizație pentru limitarea dreptului de folosință în legătură cu terenurile afectate de lucrări. Broșura care conține informații despre accesarea compensațiilor a fost de asemenea atașată notificării.

În același timp, au fost afișate anunțuri cu privire la disponibilitatea la sediul consiliilor locale de pe raza UAT traversate de proiect a documentelor relevante privind proiectul și terenurile afectate (Ex: Planuri de amplasament al lucrării, Modul de calcul al indemnizațiilor și despăgubirilor, Anunțuri, etc). Afișarea informațiilor privind proiectul se realizează la sediul consiliului local al UAT pe a cărui rază se află amplasat terenul. PEDUS, GID și formularele de reclamație vor fi de asemenea disponibile pentru toate PAP interesate la sediul consiliilor locale.

Pe întreaga perioadă de construcție, Ofițerii de Legătură cu Comunitatea vor efectua vizite de lucru în toate unitățile administrative afectate de Proiect. Detaliile de contact, data și timpul când OLC vor fi în respectiva UA vor fi afișate în mod public pe panourile de informare ale Proiectului, la sediul autorităților locale.

Datele consultărilor publice au fost fi anunțate prin anunțuri publice și OLC, și au fost realizate progresiv, cu cel puțin 30 de zile înaintea începerii lucrărilor în UA respectivă. În cadrul acestor întâlniri publice PAP au luat la cunoștință detalii despre programul estimativ al lucrărilor, precum și data estimativă la care va avea loc inventarul, precum și faptul că inventarul va avea loc cel mai înainte de intrarea efectivă în teren. PAP vor avea posibilitatea să clarifice orice aspecte asociate proiectului folosind diversele canale de comunicare puse la dispoziție de Transgaz ca și cu ocazia întâlnirilor premergătoare inventarierii care vor avea loc la nivelul UAT (lor).. Programul exact al lucrărilor per UAT va fi comunicat de asemenea cu ocazia organizării acestor întâlniri premergătoare, activității de inventariere.

Consultări publice și întâlniri de informare cu PAP afectate de organizările de șantier și depozitele de țeavă

Există 14 UA unde vor exista organizări de șantier și/sau vor fi amplasate depozite de țeavă, și anume: Poenari, Căldăraru, Corbu, Cherlești, Gușoeni, Frasin, Turcinești, Vulcan, Pui, Băuțar, Obreja, Lugoj, Receaș și Zătreni. Toate PAP identificate al căror terenuri vor fi afectate de lucrări prin amplasarea de organizări de șantier și depozitele de țeavă au primit notificări scrise, în care sunt informați cu privire la, aspecte precum: scoaterea terenului din circuitul agricol, începerea lucrărilor și valoarea pe care o vor primi ca indemnizație pentru închirierea terenului către Transgaz, tipurile de despăgubiri și criteriile luate în calcul la stabilirea acestora, precum și broșura cu informații despre metodele de accesare a compensațiilor., etc.

Consultațiile publice în toate cele 14 UA, s-au desfășurat în perioada 25 și 27 Aprilie 2018, unde reprezentanții Transgaz și reprezentanții autorităților locale au fost prezenți și au răspuns întrebărilor comunității. PAP au fost informați și cu privire la derularea viitoare a activității de inventariere în cadrul acestor întâlniri, iar o dată exactă va fi anunțată ulterior de către OLC și prin afișare de anunțuri publice.

Transgaz va informa PAP cu privire la procesarea plății și/sau consemnarea sumelor în contul de consemnare prin intermediul anunțurilor/ recipiselor de consemnare (dupa caz).

Consultări publice și informare a PAP afectate de obiectivele supraterane

Persoanele ale căror terenuri sunt afectate de lucrările de amplasare a instalațiilor supraterane, în special cele trei stații de comprimare gaze, au fost primele care au primit notificări, din moment ce terenul lor va fi primul afectat de lucrări. Notificările au inclus informații și despre faptul că terenul aferent amplasării obiectivului de suprafață va fi afectat și pe toată perioada de operare a conductei, ca urmare a amplasării obiectivului de suprafață.

Trimiterea notificărilor a fost urmată la scurt timp de consultări publice în cele trei UAT unde vor fi construite stațiile de comprimare, și anume UAT C. Daicoviciu (SCG Jupa), UAT Hurezani (SCG Bibești) și UAT Zătreni (SCG Podișor), în zilele de 11, 12 și 13 aprilie 2018. La aceste întâlniri publice au participat proprietari și utilizatori de terenuri, reprezentanți ai Transgaz și reprezentanți ai autorităților locale, constructorul. Transgaz a prezentat informații precum: detalii despre implicațiile proiectului, beneficiile și metodele accesării compensațiilor, urmate de o sesiune de întrebări și răspunsuri, etc.

Cele mai frecvente întrebări au fost în legătură cu pașii care trebuie întreprinși de către proprietarii și utilizatorii de terenuri pentru solicitarea și primirea indemnizațiilor și despăgubirilor, calendarul lucrărilor pe raza UAT, sumele oferite și pachetele de compensații. Întâlniri de informare și consultare publică cu privire la lucrări de execuție ale proiectului aferente firului linear și organizărilor de șantier au fost derulate progresiv, cu 30 zile înaintea începerii lucrărilor în UAT respective.

Procesul de inventariere a bunurilor pentru cele trei UAT afectate de către stațiile de comprimare gaze a fost anunțat de echipele Transgaz și a fost deja realizat. După ce PAP își dovedesc dreptul de proprietate/utilizare prin prezentarea documentelor specifice, Transgaz îi va contacta pentru a-i informa cu privire la procesarea plății compensațiilor și/sau consemnarea sumelor în contul de consemnare.

Consultări publice cu proprietarii de teren forestier

Din totalul PAP, 330 de persoane dețin un teren forestier. Fiecare PAP în această situație a fost contactată personal de Transgaz și i-au fost explicate implicațiile proiectului. Au existat discuții despre faptul că terenul va fi afectat pe întreaga perioadă de operare a conductei, despre sumele pe care Transgaz poate să le ofere pentru închirierea terenului, precum și sumele reprezentând contravaloarea pierderii de creștere determinată de pierderea masei lemnoase înainte de vârsta exploatabilității tehnice, într-o singură tranșă. În plus, proprietarii au luat la cunoștință cuantumul sumei pentru reinstalarea vegetației forestiere.

Deoarece cele mai multe PAP nu pot dovedi dreptul de proprietate în acest moment, aceștia au fost informați despre contul escrow și despre modul în care aceștia pot accesa compensațiile în momentul în care au documentele doveditoare. După ce terenul va fi predat companiei de construcție, proprietarii de teren forestier vor fi contactați din nou de către Transgaz pentru a fi informați cu privire la procesarea plăților sau consemnarea lor.

Alte tipuri de consultări publice a părților interesate

De-a lungul perioadei de construcție a Proiectului pot apărea diferite situații în care Transgaz va fi nevoit să întreprindă și activități de consultare și informare suplimentare pentru PAP.

Cazul celor 12 proprietăți situate în coridorul de lucru al conductei, 8 dintre acestea având structuri rezidențiale (vezi secțiunea 5.1, tabelul 7), reprezintă una dintre aceste situații. Pentru fiecare dintre aceste proprietăți, Transgaz va întreprinde consultări suplimentare, cu scopul de a defini corespunzător nevoile PAP și a găsi modalități potrivite de compensare. Consultările constau în întâlniri individuale, față în față și/ sau contact susținut cu proprietarii, înainte ca lucrările să ajungă în unitatea administrativă respectivă.

Un alt caz specific prevăzut să necesite consultări suplimentare sunt situațiile de dislocare economică a PAP care dețin o afacere, care pot fi întâlnite în timpul procesului de inventariere a bunurilor (vezi cap.6). Din nou, vor fi desfășurate întâlniri individuale cu toate persoanele afectate, pierderile vor fi analizate în detaliu și va fi stabilită metodologia de compensare în baza rezultatului analizei și a cadrului legal aplicabil. Întâlnirile individuale vor avea loc înainte ca lucrările să ajungă în unitatea administrativă respectivă.

Dacă oricare alte situații extraordinare vor fi aduse la cunoștința TG în perioada de construcție, persoanele afectate respective vor fi contactate și se va decide modul în care aceste persoane vor fi consultate în continuare.

9.3 Activități de consultare publică în contextul exercitării drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor

Faza de construcție a Proiectului este estimată să se desfășoare pe o perioadă de doi ani, respectiv 2018 și 2019. Din cauza amplerii lucrărilor, acțiunile de informare și consultare publică vor fi efectuate înainte ca lucrările de construcție să afecteze efectiv terenul, până când fiecare UA Tva fi beneficiat de întâlniri de informare și consultare publică. În Anexa 5, pot fi consultate tabele ce prezintă acțiunile de informare și consultare publică, astfel cum acestea au avut loc în intervalul aprilie- iunie 2018, cu ocazia predărilor de amplasament pentru următoarele obiective :stațiile de comprimare, organizările de șantier, depozite de țeavă și firul liniar al conductei.

Nr.	Acțiune	Partea interesată vizată	Scop/ Descriere	Data estimată	Responsabil
Acțiuni de Implicare Generale					
1.	Prezentarea publică a PEDUS/ GID	Toate părțile interesate	Diseminarea informațiilor cu privire la procesul de exercitare a a drepturilor asupra terenurilor	Iunie-Iulie 2018	UMP plus Departamentul de Reglementari si Formalitati

Nr.	Acțiune	Partea interesată vizată	Scop/ Descriere	Data estimată	Responsabil
			Prezentarea publică va fi făcută prin publicarea PEDUS și GID pe pagina web a Transgaz și prin copii tipărite ale documentelor, disponibile la sediile autorităților locale. O broșură a GID a fost distribuita tuturor PAP împreună cu notificările.	Mai 2018	terenuri - DRFTUMP Departmentul de Reglementare și Formalități Terenuri (DRFT)
		Personalul intern al Transgaz și contractorii	Instruirea OLC și a formalisitorilor de teren privind dispozițiile DUS Transmiterea PEDUS către toți contractorii responsabili cu executia	Iulie 2018	DRDFT împreună cu consultanții externi UMP BRUA
2.	Întâlniri publice de informare	Toate părțile interesate	Prezentarea publică a PEDUS și obținerea feedback-ului în ceea ce privește drepturile PAP O întâlnire publică va fi organizată în fiecare UA pentru discutarea prevederilor din PEDUS cu PAP. Întâlnirea va fi anunțată într-un timp util, prin afișarea unui anunț oficial în mai multe puncte din UAT. OLC vor avea în permanență 50 de copii ale GID pe care să le distribuie PAP interesate. Anunțul public va include informații despre: - pașii pe care PAP trebuie să-l parcurgă în vederea accesării fiecărui tip de compensație	Cu cel puțin o zi înaintea începerii procesului de inventariere în fiecare UAT	DRFT UMP BRUA

Nr.	Acțiune	Partea interesată vizată	Scop/ Descriere	Data estimată	Responsabil
			-posibilitatea de a cultiva terenul adiacent suprafeței afectate. Doar dacă terenul adiacent este cultivat, PAP vor putea primi despăgubiri pentru 2 ani - perioada în care diferitele tipuri de compensații vor fi oferite - detalii de contact		
3.	Raportarea	Conducerea Transgaz Finanțatorii proiectului Autoritățile Naționale și Internaționale	Raportarea va fi făcută în conformitate cu cerințele legale și/sau interne.	Periodic P	DRFT UMP
4.	Acoperire mass-media	Toate părțile interesate	Diseminarea informațiilor cu privire la exercitarea drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor	În desfășurare, în funcție de nevoile proiectului	UMP
Acțiuni de Implicare Specifice					
5.	Trimiterea notificărilor privitoare la începerea execuției lucrărilor de construcție	Proprietari/utilizatori de teren	Notificare anterioară începerii lucrărilor de construcție/Transmiterea de notificări scrise în care sunt specificate informații precum: numele și datele de identificare ale dezvoltatorului proiectului, lista operațiunilor ce urmează a fi executate și a condițiilor și restricțiilor care trebuie respectate în perioada desfășurării operațiunilor, data până la care trebuie eliberat imobilul, perioada estimată de ocupare, data estimată pentru efectuarea operațiunilor, valoarea compensației, identificarea operațiunilor care trebuie efectuate, indicarea datei estimative.	Anterior începerii lucrărilor	DRFT

Nr.	Acțiune	Partea interesată vizată	Scop/ Descriere	Data estimată	Responsabil
6.	Afișarea Planurilor de amplasament si a notificărilor cu privire la începerea lucrărilor de construcție	Comunitățile locale din zona afectată de Proiect Persoanele care exploatează resurse naturale (ex. Ciuperci, fructe de pădure) Proprietarii și utilizatorii de teren Autoritățile locale și județene	Informații cu privire la terenul afectat Afișarea la nivel local a Planurilor de amplasament cu zonele afectate. În situația în care proprietarii de terenuri nu sunt cunoscuți/ nu au fost identificați, se va afișa la sediul autorităților locale notificarea privind începerea execuției lucrărilor, lista suprafețelor afectate precum si Planul de amplasament al lucrării.	Anterior începerii lucrărilor	UMP BRUA
7.	Afișarea/publicarea metodologiei utilizate pentru calcularea compensațiilor	Comunitățile locale din zona afectată de Proiect Proprietarii și utilizatorii de teren Autoritățile locale și județene	Informarea comunităților afectate și a publicului în general în ceea ce privește metodologia utilizată pentru calcularea despăgubirilor și indemnizațiilor prin afișarea de postere la sediile autorităților locale afectate, publicarea într-un ziar local și pe pagina web a Transgaz.	Anterior începerii lucrărilor	UMP BRUA
8.	Întâlniri directe cu PAP în timpul procesului de inventariere a bunurilor/ culturilor	Proprietarii și/ sau utilizatorii de teren	Diseminarea informațiilor asociată cu inventarul bunurilor/ culturilor. Anunțarea inventarului – în timpul sesiunii de consultare publică	Anterior ocupării terenurilor	DRFT UMP BRUA
9.	Întâlniri directe cu PAP pentru a-i ajuta în pregătirea documentației necesare accesării drepturilor	Proprietarii și/ sau utilizatorii de teren Grupurile vulnerabile	Suport în accesarea drepturilor	În desfășurare	UMP BRUA

Nr.	Acțiune	Partea interesată vizată	Scop/ Descriere	Data estimată	Responsabil
10.	Întâlniri directe cu proprietarii de terenuri pentru a încheia documentele aferente accesării compensațiilor	Proprietarii și utilizatorii de teren	Notificarea, verificarea documentelor/ reprezentanții Transgaz se vor deplasa în fiecare UAT de-a lungul traseului conductei	În desfășurare	Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri UMP BRUA
11.	Informare cu privire la valoarea consemnata pe numele proprietarilor/utilizatorilor cunoscuți și pe datele parceleor (acolo unde proprietarii/utilizatorii nu sunt cunoscuți)	Proprietarii și utilizatorii de teren	Anunț public la nivelul fiecărei UAT, care să specifice faptul că sumele aferente compensațiilor au fost consemnate în contul de consemnare	În cel mult 30 de zile de la data consemnării sumelor	Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri UMP BRUA

9.4 Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor este proiectat pentru a permite PAP să trimită plângeri, sugestii, să își exprime preocupările, să pună întrebări sau alte comentarii cu privire la Proiect și implementarea acestuia, către Transgaz. Acest mecanism este în vigoare pe toată durata de viață a Proiectului; PAP pot depune oricând o plângere în ceea ce privește proiectul, fără cheltuieli prevăzute.

Există mai multe modalități prin care PAP pot trimite reclamații:

- Copii tipărite ale Formulelor de Reclamație sunt valabile în toate cele 79 UA traversate de către Proiect, la sediul autorităților locale. Versiunea electronică a Formularului de Reclamație este disponibil pe pagina web a Transgaz (www.transgaz.com);
- Contactarea Facilitatorilor Comunitari (FC locali). Detaliile lor de contact sunt prezentate în secțiunea 8 a prezentului document. Programul lor va fi afișat public la sediul autorităților locale din fiecare UA afectată.
- Depunerea unei reclamații scrise sau verbale către reprezentanții autorităților locale. Aceste formulare vor fi înaintate către Transgaz sau FC în termen de o lună.
- Trimiterea unei reclamații scrise către contractori. Modelul de reclamație va fi disponibil în șantierele de lucru ale contractorului.
- Trimiterea unei reclamații prin intermediul fax, email sau serviciu poștal, utilizând următoarele date de contact:

Adresa: Mediaș, piața Constantin I. Motaș, Nr.1, Județ Sibiu, cod poștal 551130;

E-mail: cabinet@transgaz.ro

Fax: 0040/269829029

- Apelând linia telefonică gratuită TELVERDE: +4 0800 872674;
- Completarea unui formular de contact disponibil pe site-ul Transgaz: <http://www.transgaz.ro/en/contact-form>;

Un set minim de informații cum ar fi motivul reclamației, detaliile de contact ale reclamantului și data trimiterii, ar trebui incluse în formular cu scopul de a permite urmărirea, feedback-ul și procesarea eficientă a reclamațiilor. Cu toate acestea, în cazurile justificate, Transgaz va lua, de asemenea, în considerare și reclamațiile anonime.

Pe lângă mijloacele descrise mai sus în ceea ce privește depunerea reclamațiilor, părțile interesate vor avea de asemenea posibilitatea de a-și exprima îngrijorările în mod verbal în timpul întâlnirilor publice organizate pentru Proiect, care sunt programate și anunțate într-un interval de timp rezonabil.

Reclamațiile anonime vor fi de asemenea înregistrate în registrele de reclamații și sesizări, însă nu le vor fi oferite răspunsuri oficiale.

Rezumatul procedurii de soluționare a reclamațiilor

Toate reclamațiile primite de către Transgaz pentru proiectul BRUA vor fi înregistrate în Registrul de Reclamații de către Departamentul de Comunicare și Management al Părților Interesate al BRUA.

Reclamațiile vor fi analizate de către personalul responsabil pentru a identifica eventuale acțiuni corective necesare.

O reprezentare grafică a etapelor cuprinse în procedura de soluționare a reclamațiilor este prezentată mai jos.

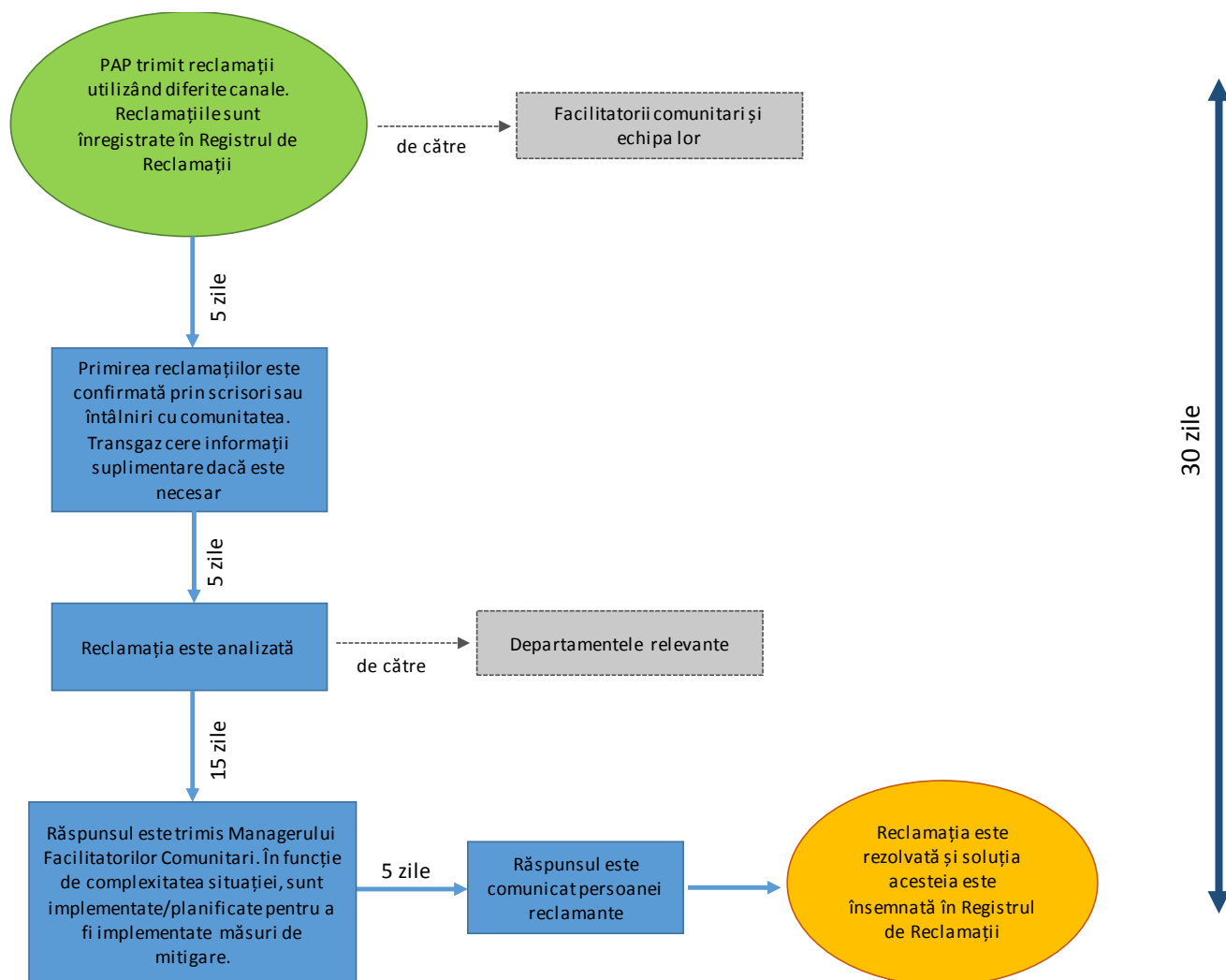

Figura 11. Procedura de soluționare a reclamațiilor BRUA

Transgaz trebuie să ofere un răspuns reclamațiilor primite în maxim 30 de zile de la data confirmării acestora.

Reclamația va fi considerată rezolvată și reclamantul mulțumit cu privire la măsurile care au fost luate, atâta timp cât, după informarea reclamantului în ceea ce privește măsurile luate, el/ ea nu va trimite o nouă reclamație prin care își exprimă nemulțumirea legată de aceeași problemă.

Reclamațiile primite de către contractori în timpul perioadei de construcție vor fi înregistrate de către aceștia din urmă în Registrele de Reclamații și Sesizări proprii și vor fi raportate lunar către Departamentul de Comunicare și Management al Părților Interesate al BRUA. De asemenea, în timpul construcției, Transgaz va realiza audite periodice contractorilor săi, prin care va verifica eficacitatea

mecanismelor lor de soluționare a reclamațiilor și va lua măsuri pentru a remedia aspectele negative, unde este posibil.

10. Monitorizarea și evaluarea implementării PEDUS

Implementarea PEDUS este responsabilitatea Departamentului de Reglementare și Formalități Terenuri din interiorul Transgaz, în timp ce monitorizarea implementării acestuia va fi asigurată de Unitatea de Management a Proiectului.

Următorii indicatori vor fi folosiți pentru monitorizarea eficacității implementării PADUS.

Tabel 15. Indicatori de monitorizare a implementării LEAP

Indicator	Sursa de informare	Frecvența măsurării	Responsabilitatea monitorizării
Indicatori pentru acțiuni			
Numărul întâlnirilor de consultare cu autoritățile agricole, autoritățile locale și județene, asociația națională a evaluatorilor, autoritățile silvice și alte părți interesate, în relație cu identificarea proprietarilor și metodologia de compensare	Procese verbale	Lunar, înainte și în timpul lucrărilor Bianual după ce construcția conductei este finalizată	UMP
Numărul persoanelor afectate care nu detin documente doveditoare a dreptului de proprietate	Sistemul de management al informațiilor	Lunar	
Numărul proprietarilor identificați ca fiind decedați	Sistemul de management al informațiilor	Lunar	UMP
Numărul de societăți agricole afectate de către proiect	Sistemul de management al informațiilor Inventarul	Lunar	UMP DRFT
Numărul utilizatorilor de teren identificați	Documente puse la dispoziție de către proprietarii de teren Inventarul Mecanismul de Soluționare a Reclamațiilor	Lunar	UMP DRFT
Numărul de structuri (inclusiv locuințele informale) care trebuie	Vizite pe teren documentate	Lunar	UMP si DRFT

Indicator	Sursa de informare	Frecvența măsurării	Responsabilitatea monitorizării
demolate sau mutate pentru a avea acces la teren	Inventarul Sistemul de management al informațiilor		
Baza de date cu informații privind calitatea solului	Rezultatele analizelor de laborator Sistemul de management al informațiilor	In Faza de SF si PT La începutul fazei de operare	ContractorUMP
Numărul de întreprinderi pentru care există posibilitatea de a le fi restricționat accesul	Vizite pe teren documentate	Anual	UMP
Numărul situațiilor de teren orfan	Evaluări specifice locației	Anual	UMP
Indicatori pentru rezultate			
% din parcele cu inventarul făcut, pentru a urmări evoluția spre 100%	Sistemul de management al informațiilor	Trimestrial	DRTFT si UMP
% din plăți compensatorii efectuate % din plăți compensatorii consemnate în cont de consemnare	Sistemul de management al informațiilor		
Numărul de convenții semnate cu proprietarii pentru utilizarea și restricționarea temporară a terenului	Sistemul de management al informației	Trimestrial	
Numărul de inventare a bunurilor efectuate pe proprietățile afectate, în prezența proprietarilor de teren	Sistemul de management al informației		DRFT
Numărul de inventare a bunurilor efectuate pe proprietățile afectate, în prezența utilizatorilor de teren	Sistemul de management al informației		
Numărul de convenții de utilizare a terenurilor pentru instalații supraterane, pe termen lung, semnate cu proprietarii terenurilor	Sistemul de management al informației		

Indicator	Sursa de informare	Frecvența măsurării	Responsabilitatea monitorizării
Valoarea compensației/ tipul de compensație	Sistemul de management al informației		
Reclamații în legătură cu achiziția drepturilor terenurilor și compensații	Sistemul de Soluționare a Reclamațiilor	Lunar	DRFT
Numărul acțiunilor în instanță legate de achiziția drepturilor terenurilor și compensații	Departamentul Juridic	Trimestrial	UMP

Raportarea privind progresul implementării PEDUS sau privind orice fel de informații relevante pentru atingerea obiectivelor, va fi efectuată trimestrial de către Departamentul de Reglementare și Formalități Terenuri, care va transmite aceste rapoarte către UMP BRUA. Rapoartele de progres vor include indicatorii de monitorizare, minuta consultărilor publice, schimbările de traseu ale conduitei și informații despre plata compensațiilor, și vor fi trimise către Echipa de Management a Transgaz și către BERD.

Din raportul anual, Transgaz va face de asemenea cunoscute informații publice în ceea ce privește implementarea PADUS pentru toate părțile interesate, prin intermediul paginii web.

Transgaz va contracta o entitate independentă pentru a realiza auditul pentru finalizarea procesului de achiziție de drepturi asupra terenurilor. Acesta va avea loc la sfârșitul procesului de achiziție a drepturilor asupra terenurilor, iar raportul auditului va fi pus la dispoziția publicului.

11. Bugetul pentru compensații și costurile estimative pentru implementarea LEAP

Bugetul total care trebuie alocat pentru compensații nu poate fi calculat în întregime încă. Tabelul de mai jos prezintă valorile care au fost deja estimate pentru un anumit tip de compensații, precum și elemente rămase, care vor fi calculate în baza rezultatelor inventarierii bunurilor/ culturilor.

Tabel 16. Estimări bugetare pentru compensații

Tipul de compensație	Bugetul estimat	Observații
Indemnizația aferentă exercitării drepturilor de uz și servitute terenului pe o perioadă de 22, 5 pentru fir linearluni/24 luni ani, (pentru SCG, OS și OD)terenurile cu instalații supratere	Approximativ 3,8 milioane LEI pentru 22, 5 luni/24 luni	Compensațiile vor fi calculate pe baza unei metodologii prezentată în capitolul 6
Despăgubiri pentru culturi și producția agricolă nerealizată (inclusiv pentru terenurile cu instalații supratere)	TBD	
Compensații pentru vie și livezi (pentru perioada de restaurare)	TBD	

Tipul de compensație	Bugetul estimat	Observații
Compensații pentru pierderea subvențiilor pentru agricultura/ pentru proiecte de dezvoltare,)	TBD	
Compensații pentru orice tip de îmbunătățiri aduse terenurilor, care nu pot fi mutate (bunuri imobile) sau restaurate de către contractor	TBD	
Compensații pentru diferența de valoare a terenului din intravilan avand categoria de folosinta curti constructii	TBD	
Compensații pentru diferența de valoare a terenului din extravilan (pentru livezi și vii)	TBD	
Compensații pentru teren forestier (chiria anuală plus contravaloarea pierderii de creștere a masei lemnoase)	Aproximativ 4,4 milioane LEI chiria anuală Aproximativ 4,5 milioane LEI pentru despăgubiri	
Închirierea terenurilor afectate de instalațiile supratereane (în timpul perioadei de operare)	Aproximativ 0,02 milioane LEI/an	

Toate tabelele de mai sus pot suferi modificări în baza documentelor trimise de fiecare proprietar / utilizator de teren, precum și datorită rezultatelor inventarierii bunurilor/ culturilor.

Costurile pentru implementarea acestui plan includ și alte elemente, pe lângă bugetul alocat plății compensațiilor, cum ar fi costurile cu:

- Resursele umane implicate în procesul privind exercitarea drepturilor de uz și servitutea drepturilor asupra terenurilor:
- Auditul extern pentru finalizarea PEDUS
-
- Compensații pentru teren orfan, dacă este cazul
- Compensații pentru orice fel de relocare, dacă este cazul.

Toate aceste elemente vor fi incluse în bugetul anual al Transgaz.

12. Programul implementării PEDUS

Procesul de exercitare a drepturilor de uz și servitute asupra terenurilor a început odată cu emiterea Hotărârii de Guvern pentru scoaterea din circuitul agricol a terenurilor (20 martie 2018) și va continua în mod progresiv. Procesul a început cu achiziția drepturilor asupra terenurilor necesare construirii

stațiilor de comprimare gaze. Urmează ocuparea terenului necesar pentru organizările de șantier și depozitele de țeavă, apoi a terenului pentru coridorul de construcție a conductei. Se estimează că întregul proces se va desfășura pe o perioadă de 2 ani. Programul de implementare PEDUS va depinde de progresul și nevoia de teren a proiectului. Transgaz va pregăti un plan detaliat de acțiune pentru anul 2018, în care va fi specificat în mod concret care sunt primele UAT impactate în 2018, precum și modul în care PEDUS va fi implementat în aceste comunități. Înainte de începerea anului 2019, un nou plan va fi elaborat pentru anul 2019.

Din moment ce procesul va fi efectuat per UAT, următorul tabel prezintă planul de implementare generic pentru o UAT. Acest proces se va aplica tuturor UAT afectate.

Activitate	Perioada	Responsabilitate
Trimiterea notificărilor către proprietarii/ utilizatorii de teren și broșura GID	Realizat, pentru toate PAP	DRFT
Afișarea unui anunț oficial la nivelul fiecărei UA, incluzând Planul de amplasament pentru loturile de teren afectate	Realizat, pentru toate UAT	UMP
Intalniri de informarepublica cu privire la prevederile PEDUS	Cel puțin o zi înaintea începerii inventarierii	UMP/DRFT
Punerea la dispoziție a PEDUS și GID la nivelul autorităților locale	Cel puțin o săptămână înaintea întâlnirii publice	Serviciul de Management al Părților Implicate din cadrul UMP
Organizarea unei întâlniri publice	Cel puțin o zi înainte de începerea inventarierii	Serviciul de Management al Părților Implicate din cadrul UMP
Inventarul bunurilor/ culturilor	Înainte de ocuparea efectivă a terenurilor Abordare progresivă	DRFT si UMP
Identificarea grupurilor vulnerabile	În timpul inventarului	UMP
Identificarea situațiilor de teren orfan	În timpul inventarului	UMP/DRFT
Identificarea situațiilor de relocare	În timpul inventarului	UMP/DRFT
Evaluarea bunurilor	Cel puțin 3 luni după efectuarea inventarului	Evaluatori externi
Actualizarea bazei de date	Abordare progresivă, în funcție de rezultatele inventarelor și alte date colectate	DRFT si UMP BRUA
Contactarea proprietarilor/ utilizatorilor de teren pentru semnarea breviarului de calcul	În desfășurare, după ce breviarul de calcul este pregătit	UMP/ DRFT
Oferirea de asistență specifică pentru proprietarii/ utilizatorii de teren, care se confruntă cu situații de vulnerabilitate, în pregătirea documentelor necesare accesării drepturilor	În desfășurare	UMP/ DRFT
Pregătirea documentației necesare pentru plăți și trimiterea acestora către Departamentul economic	După semnarea breviarului de calcul de către PAP	DRFT
Plata compensațiilor	30 de zile după semnarea breviarului de calcul	Departamentul Economic din cadrul Transgaz
Afișarea listei cu privirele la sumele consemnate în contul de consemnare atât pentru proprietarii cunoscuti cat si pentru proprietarii neidentificati TG va informa proprietarii / utilizatorii de teren cunoscuți care au refuzat cuantumul despagubirilor despre sumele consemnate în contul de consemnareatunci când vor livra recipselepentru accesarea banilor din contul de consemnare.	În maximum 30 de zile după ce sumele au fost consemnate	UMP si DRFT

Anexa 1. Fișele UAT

Anexa 2. Prețurile pentru închirierea terenului

Anexa 3. Producția medie pentru diferitele culturi și valoarea medie per cultură

Anexa 4. Diagrama fluxurilor de proces pentru fiecare matrice a drepturilor

Anexa 5 Întâlniri cu părțile interesate în perioada aprilie iunie 2018